

TARTU ÜLIKOOLI EESTI KEELE ÕPPETOOLI TOIMETISED 2

MATI EREL
TIIU EREL

EESTI—SOOME
KEELETEADUSE SÕNASTIK

TARTU 1995

**MATI ERELT
TIIU ERELT**

**EESTI—SOOME
KEELETEADUSE SÕNASTIK**

Teine, täiendatud trükk

TARTU ÜLIKOOLI
KIRJASTUS

© Tartu Ülikooli Kirjastus, 1995

Tartu Ülikooli Kirjastuse trükikoda
Tiigi 78, EE2400 Tartu
Tellimus nr. 376.

SAATEKS

Eesti—soome keeleteaduse sõnastik on mõeldud üliõpilastele ning teistele eesti- ja soomekeelse lingvistikakirjanduse lugejatele. Sõnaraamat sisaldab üle 3000 termini eri keeleteadusaladelt (foneetika, fonoloogia, morfoloogia, sõnamoodustus, süntaks, leksikoloogia, semantika, keelekorraldus, onomastika, stilistika, murdeuurimine, tekstilingvistika, keeletüpoloogia jne).

Sõnastik esitab peamiselt selliseid mõisteid ja neile vastavaid termineid, mis üldisemalt esinevad eesti keeleteaduslikus kirjanduses. Teiste sõnadega — see on eestikeskne. Kuna tegemist on esimese sedavõrd ulatusliku eesti lingvistikasõnastikuga, on tulnud eestikeelset terminivara mõnel määral korrastada. Eesti terminite soome vasted on võetud soomekeelsest lingvistikakirjandusest. Vähesel määral on selliseid mõisteid, mida Soomes ei kasutata ja mida soome vaste puudumise tõttu on tulnud pikemalt seletada (nt aspektverb — *sekä totaali- että partiaaliobjektin salliva verbi*). Vastete ammendavat loetlemist ei taotle, sest põhieesmärk on eesti terminite arusaadavaks tegemine. Et nii eesti- kui ka soomekeelset lingvistikakirjandust on kasutatud väga ulatuslikult, siis ei ole sõnastiku autorid pidanud otstarbekaks esitada kõigi kasutatud teoste loetelu.

Sõnastiku esimene trükk ilmus 1992. aastal Helsingi ülikooli Castrenianumi toimetiste sarjas (Castrenianumin toimitteita 42). Teises trükis on lisatud sadakond mõistet, mõnel määral soome vasteid ja soome terminite register.

Täname väga eesti keeleteadlasi dr Helmi Neetarit, dr Arvo Eeki ja Tiit Hennostet ning soome keeleteadlasi prof Seppo Suhost, prof Auli Hakulist, dr Maija-Liisa Länsimäke ja dr Matti Punttilat kõige abi ja paljude heade nõuannete eest, mida oleme sõnaraamatu esimest trükki koostades saanud.

Tartus 1995

Tiiu Erelt, Mati Erelt

SÕNASTIKU VORMIST

Arvestades seda, et tegemist on õppesõnastikuga, on sõnastik kasutaja jaoks kõige käepärasemas vormis — eesti terminite **lihttähestikulises järjestuses**.

Kui ühte mõistet tähistab **eesti** keeles kaks või enam terminit — **sünonüümi**, siis on üks neist valitud põhiliseks, mille juures on esitatud sõnaartikkel. Sünonüümide vahel on koma. Teine termin (või teised terminid) on oma tähestikukohas viite vormis. Et õppurid otsivad sõnastikust eelkõige eesti omatermineid, siis on üldjuhul esikohal just need ning võõrterminid asuvad teisel kohal, isegi juhul, kui omatermini kasutus on olnud vähene. Näiteks:

tarind, konstruktsioon — rakenne, konstruktio

konstruktsioon = tarind

sooviv kõneviis, optatiiv — optatiivi

optatiiv = sooviv kõneviis

Ühte mõistet tähistavate **soome sünonüümide** vahel on samuti koma. Näiteks:

terministandard — termistandardi, sanastostandardi

Kui **üks termin tähistab eesti või soome keeles kahte või enamat mõistet**, siis on need eri tähendused lahutatud üksteisest semikooloniga ja numbritega 1., 2., ... Näiteks:

olevik (1. praegusaeg; 2. preesens) — 1. nykyaika; 2. preesens lause — 1. lause; 2. virke

neutrum = 1. kesksugu; 2. keskssoost sõna

Nurksulgudesse on pandud eesti või soome termini osa, mis võib ka ära jääda. Näiteks:

ilmaütlev [kääne], abessiiv — abessiivi

määrus[kõrval]lause, adverbiaal[kõrval]lause — adverbiaalilause momentaan[verb] — momentaani[verbi]

Ümarsulgudes on täiendused ja mõisteselgitused, mida on antud küll suhteliselt harva. Näiteks:

metafoorne (nt metafoorne tähendus, väljend) — metaforinen (esim. metaforinen merkitys, ilmaus)

nuks-vorm — *nuks*-muoto (konditionaalin synteettinen preteriti, esim. *mänginuks*)

nõrk liitumine (foneetikas) — höllä liittymä (fonetiikassa).

Eesti keeleteaduslikus kirjanduses käibivate, aga ebasoovitavate terminite juurest juhib **nool** soovitava termini juurde. Seda on siiski kasutatud vähestel juhtudel, kui käibiv termin on lausa eksitav. Näiteks:

arvutuslingvistika → arvutilingvistika, raalingvistika
olemislause → olemasolulause

Sõnastiku lõpus on **soomekeelsete terminite tähestikuline register**. Iga termini järel on number, mis näitab lehekülge, kus see termin sõnastiku põhiosas asub. Nii saab sõnastikku kasutada ka soome terminite eesti keelde tõlkimisel.

EESTI LÜHENDID

ingl — inglise keeles

jne — ja nii edasi

lad — ladina keeles

nt — näiteks

SOOME LÜHENDID

engl. — englanniksi

esim. — esimerkiksi

p. — persoona

ransk. — ranskaksi

saks. — saksaksi

vert. — vertaa

A

- aabe, [kirja]täht
 abessiiv
 abikeel
 abimäärsõna, afiksaaladverb
- abinõumäärus
- abisõna
 abiverb
 ablatiiv
 ablaut
 abreviaatuur
 absoluutadjektiiv
 absoluutne aeg
 absoluutne komparatiiv
 absoluutne nimetav
- absoluutne superlatiiv
- absoluutne universaal
 absoluutsed homonüümid
 absoluutsed sünonüümid
 absoluuttarind, absoluutne
 nimetav, iseseisev nimetav,
 verbita lauselühend,
nominativus absolutus
- abstraktne tähendus
 abstraktsed käänded,
 grammatilised käänded
 abstraktsõna
 adekvaatus
 adessiiv
 aditiiv
- kirjain
 = ilmaütlev [kääne]
 apukieli
 yhdysverbiadverbi, partikkeli-
 verbiin kuuluva adverbi
 (esim. *kinni* maksta)
 = vahendimäärus, instrumentaal-
 adverbiaal
- apusana
 apuverbi
 = alaltütlev [kääne]
 = apofoonia
 = lühend
 absoluuttinen adjektiiv
 absoluuttinen aika
 absoluuttinen komparatiivi
 = absoluuttarind, iseseisev
 nimetav, verbita lauselühend,
nominativus absolutus
 absoluuttinen superlatiivi,
 ehdoton superlatiivi
 absoluuttinen universaali
 = täishomonüümid
 = täissünonüümid
 nominativus absolutus
- abstrakti[nen] merkitys
 kieliopilliset sijat,
 grammaattiset sijat
 abstraktisana, abstraktinen sana
 adekvaattius
 = alalütlev [kääne]
 aditiivi (lyhyt illatiivi)

aditiivne rinnastus	aditiivinen rinnastus
adjektiiv	= omadussõna
adjektiivatribuut	= omadussõnaline täiend
adjektiividerivatsioon	= omadussõnatuletus
adjektiivifraas	= omadussõnafraas
adjektiivisufiks	= omadussõnaliide
adjektiivne	= omadussõnaline
adjektivatsioon	= omadussõnastumine (ka selle tulemus)
adjektiveeruda	= omadussõnastuda
adpositsioon	= kaassõna, suhtesõna
adpositsioonifraas	= kaassõnafraas
adressaat	= vastuvõtja, retsipient
adressant	= saatja
adstraat	adstraat
adverb	= määrsõna
adverbiaal	= määrus
adverbiaalatribuut	= määruslik täiend
adverbiaalifraas	= määrusfraas
adverbiaal[kõrval]lause	= määrus[kõrval]lause
adverbiderivatsioon	= määrsõnatuletus
adverbifraas	= määrsõnafraas
adverbiline	= määrsõnaline
adverbistuda	= määrsõnastuda
adverbisufiks	= määrsõnaliide
adversatiivne konjunktsioon	= vastandav sidesõna
adversatiivne seos	= vastandusseos
aeg 1.	aikasuhde
aeg 2., grammatiline aeg, tempus	tempus, aikaluklass, aikamuoto
aegade ühildumine, <i>consecutio temporum</i>	<i>consecutio temporum</i> , tempusten kongruentsi
afektiivne keeleteadus	afektiivne kielitiede
afektiivne tähendus, emotiivne tähendus	afektiivne merkitys, emotiivne merkitys
afektiivsus	afektisus
afiks	affiksi
afiksaaladverb	= abimäärsõna
afiksoid	= poolafiks, semiafiks

afirmatiiv	= jaatav kõne[liik]
afrikaat	affrikaatta
agent	= tegija
agentadverbiaal	= tegijamäärus
agentiivne tegevus	agentiivinen tekeminen
agentiivsus	agentiivisuus
aglutinatiivne <i>i</i> -mitmus	agglutinatiivinen <i>i</i> -monikko
aglutinatiivne <i>i</i> -superlatiiv	agglutinatiivinen <i>i</i> -superlatiivi
aglutinatiivne vorm	agglutinatiivinen muoto
aglutinatsioon	agglutinaatio
aglutineeriv keel	agglutinoiva kieli, jatko- muotoinen kieli
agrammatism	agrammatismi
ahelliitsõna	ketjuyhdyssana (esim. käib ringi <i>ära-puutu-mind-näoga</i>)
ahelverb	verbiketju (esim. <i>hakkab minema, näib minevat</i>)
ahtus, friksioon	frikaatio
ahtushäälik, hõõrdhäälik, frikatiiv	frikatiivi
aines (nt murdeaines)	aines (esim. murreaines)
ainestik	aineisto
ainesõna	ainesana
ainsus, singular	yksikkö, singulaari
ainsuslik, singulaarne	yksiköllinen
ainsussõna, <i>singulare tantum</i> — sõna	yksikkösana, <i>singulare tantum</i> — sana
ainutüvi, ainukordne tüvi, unikaaltüvi	kertavartalo
ajakirjanduskeel	[sanoma]lehtikieli
ajalause	= ajamääruslause, temporaal- [adverbiaal]lause
ajalooline foneetika	= häälikulugu, diakrooniline foneetika
ajalooline grammatika	historiallinen kielioppi
ajalooline keeleteadus	historiallinen kielitiede
ajalooline leksikoloogia, diakrooniline leksikoloogia	diakroninen leksikologia
ajalooline morfoloogia	historiallinen morfologia

ajalooline murdeuurimine,	diakroniline murteentutkimus
diakrooniline dialektoloogia	
ajalooline olevik, <i>praesens</i>	historiallinen preesens
<i>historicum</i>	
ajalooline süntaks	historiallinen lauseoppi
ajamäärsõna, temporaaladverb	ajan adverb
ajamäärus, temporaaladverbiaal	ajan adverbiaali
aja[määrus]lause, temporaal-	temporaalilause, aikka
[adverbiaal]lause	ilmaiseva sivulause
ajasüsteem	tempusjärjestelmä
akronüüm	akronüüm
aktandi semantiline funktsioon	= süvakääne, roll
aktant	aktantti
aktiiv	aktiivi
aktiivilause, aktiivne lause	aktiivilause
aktiivne	aktiivi[nen]
aktiivne sõnavara	aktiivinen sanavarasto, aktiivi-
	sanasto
aktsent (1. rõhk; 2. vööra-	aktsentti (1. paino, korko,
pärane hääldusviis;	tehote; 2. vieras[peräinen]
3. sõnaintonatsioon;	korostus; 3. sanaintonaatio;
4. diakriitik: akuudi,	4. diakriittinen merkki:
graavise ja tsirkumfleksi	akuutti, gravis tai sirkum-
ühisnimetus)	fleksi)
aktsepteeritav lause	= vastuvõetav lause
aktsepteeritavus	= vastuvõetavus
aktuaalne liigendus, kommuni-	funktionaalinen perspektiivi,
katiivne liigendus, funktsionaalne perspektiiv, info-	lauseen informaatiorakenne
struktuur, teatestruktuur	
aktuaalne tähendus	aktuaalinen merkitys
aktualiseerida	aktuaalistaa
akusatiiv	= sihitav [kääne]
akusatiivne keel	akkusatiivikieli
akustiline foneetika	akustinen fonetiikka
akuut	akuuttiaktsentti (diakriittinen
	merkki: á)
alaleütlev [kääne], allatiiv	allatiivi
alaltütlev [kääne], ablatiiv	ablatiivi

alalütlev [kääne], adessiiv	adessiivi
alamsaksa keel	alaksaksa
alamsaksa laen	alaksalaineline laenu[sana]
alamsüsteem	= allsüsteem
alamtäendus	erityismerkitys
aleetiline modaalsus	aleetiline modaalisuus
alfabeet	= tähestik
alfabeetiline kiri	= tähtkiri
algasukate keel	alkuperäiskieli
algkeel, aluskeel	kantakieli
algkodu	alkukoti
algkuju (rekonstrueerimisel)	lähtömuoto
algoritmikeel	algoritmikieli
algtäendus, esmane täendus	primaarimerkitys, alkumerkitys (historiaalisesti ensimmäinen)
algushäälik	sananalkuinen äänne
alguskordus, anafoor	anafora
algustäht	alkukirjain
algustähtlühend	aakoslyhenne
algvorm, võtmevorm	hakumuoto, perusmuoto, sanakirjamuoto
algvõrre, positiiv	positiivi
alistav sidesõna, subordinatiivne konjunktsioon	alistuskonjunkcio
alistus[seos], subordinatsioon[iseos]	alistussuhde, subordinatio
allatiiv	= alaleütlev [kääne]
allegooria	= mõistukuju
allegro	= kiirkõne
allegrovorm	= kiirkõnevorm
allikas	lähde
alliteratsioon	alliteraatio, alkuointu
allkategoria	alakategoria
allkeel (nt oskuskeel)	osakieli (esim. erikoiskielet)
allofoon, foneemivariant	allofoni, foneemivariantti
allograaf, grafeemivariant	allografi, grafeemivariantti
allomorf, morfeemivariant	allomorfi, morfeemivariantti
allonüümid	= rööpnimed

alloseem, semeemivariant	alloseemi, semeemivariantti
allotüvi	= tüvevariant, tüvekaju
allsüsteem, alamsüsteem	osasüsteemi, osajärjestelmä
alltekst	1. [tekstin] piilomerkitykset, implikaatiot; 2. põhjateksti (kirjallisuudessa)
alltüvi	= grammatiline tüvi, lõpualune tüvi
allusioon	allusio, vihjaus
alternatiivküsimus	= valikküsimus
alternatsioon	= vaheldus
alus, [grammatiline] subjekt	[kieliopillinen] subjekti
alusetalause, subjektitalause	subjektiton lause
alusfraas, subjektifraas, alusrühm	subjektilauseke, subjektiosa
aluskeel	= algkeel
alus[kõrval]lause, subjekt[kõrval]lause	subjektilause
alusrühm	= alusfraas, subjektifraas
alustähestik	perusaakkosto (aakkosto, johon useiden kielten akkostot perustuvat, esim. latinalainen kirjaimisto)
alussõna	kantasana
alustüvi	kantavartalo
alusvorm	kantamuoto
alveolaar	alveolaari, hammasvalli-konsonantti
alveoolid	= hambavall, hambasombud
amerikanism	amerikanismi
ametikeel, ametlik keel (nt Austria ametikeel on saksa keel)	virallinen kieli
ametinimetused	ammattinimike
ametlik keel (1. ametikeel; 2. ametlik stiil)	1. virallinen kieli; 2. virka-kieli, virallinen asiattyli
anafoor	= 1. alguskordus; 2. tagasiviide
anafoorne	anatorinen
anakoluut	= hakklause
anakronism	anakronismi
analooogia	analooogia

analüüs	analüüs, jäsentely, jäsenness, erittely
analüütiline keel	analyyttinen kieli
analüütiline lause	analyyttinen lause
analüütiline superlatiiv	= <i>kõige-ülivõrre</i>
analüütiline vorm	analyyttinen muoto
analüütiiisus	analyyttisyyss
andmebaas	tietokanta
andmetöötlus	tietojenkäsittely
anglitsism	anglismi
antitees	antiteesi, vastakkainasettelu
antonüüm	= vastandsõna
antonüümia	antonymia
antropolingvistika	antropolingvistiikka, antropo- loginen kielitiede
antroponüüm	= isikunimi
aorist	aoristi
apellatiiv	= üldnimi
apikaal	= keeletipuhäälik
apofoonia, ablaut	apofonia, Ablaut
apokoop	= lõpukadu
aposiopees	= lausekatkestus
aposisioon	= lisand
apostroof	= 1. ülakoma; 2. poeetiline üte
araabia tähestik	arabialainen kirjaimisto
arbitraarne keelend	= vaba keelend
areaalilingvistika	= neolingvistika
areaalne klassifikatsioon	areaalinen luokittelu, alueel- linen luokittelu
argikeel	arkikieli, arkinen puhekieli
argikeelne	arkikielinen
argoo	argot
argument	argumentti
arhaism	arkaismi
arhifoneem	arkkifoneemi
artikkel	artikkeli
artikulatoorne foneetika	artikulatorinen fonetiikka
artikulatsioon	= hääldus

artikulasioonibaas	= hääldusalus
artikuleerida	= hääldada
arusaadavus, mõistetavus	ymmärrettävyys
arv, nu[u]merus	numerus, luku
arvsõna, numeraal	numeraali, lukusana
arvsõnaliide, numeraalisufiks	numeraalinjohdin, lukusanan- johdin
arvsõnaline, numeraalne	numeraalinen
arvutileksikograafia	= raalleksikograafia
arvutilingvistika, raalingvistika	tietokonelingvistiikka
arvutuslingvistika	→ arvutilingvistika, raalingvistika
arvuühildumine	lukukongruenssi
asearvsõna, pronumeraal	pronumeraali
asemäärsõna, proadverb	proadverbi
asend, positsioon	asema, sijainti
asendus	korvaus
asendusreegel	toisinkirjoitussääntö (generatiivisessa kieliopissa)
asenimisõna, prosubstantiiv	prosubstantiivi
aseomadussõna, proadjektiiv	proadjektiivi
asesõna, pronoomen	pronomini
asesõnaga asendada	= pronominaliseerida
asesõnaline, pronominaalne	pronominaalinen
asetegusõna, proverb	proverbi
asjaajamisekeel, kantsleikeel	virallinen asiattyli
aspekt	aspekti
aspektilisus	aspektuaalisuus
aspektverb	sekä totaali- että partiaaliobjektin salliva verbi
aspiratsioon	= hõngus
assimilatsioon	= sarnastumine
assimileeruda	= sarnastuda
assonants	assonanssi, puolisoitu, sisä soitu
assotsiatiivne seos	assosiatiivinen suhde
assotsiatsioon	assosiaatio, mielle yhtymä
aste (nt tugev ja nõrk aste)	aste (esim. vahva ja heikko aste)

astendus, gradatsioon	gradaatio, asteittaisuus
astendussõna	→ kõvendussõna
asterisk	= tärn
astmevaheldus	astevaihtelu
astmevaheldusetu, astme- vaheldusetu	astevaihteluton
astmevahelduslik	astevaihtelullinen
astmeüldistus	asteyleistys
asustusnimi	asutusnimi
asündeton	= sidesõnatus
ateeline tegevus	ateeline tekeminen
atributsioon	attribuutio
atribuut	= täiend
atribuut[kõrval]lause	= täiend[kõrval]lause
atribuuttarind	= täiendtarind
auditiiivne foneetika	= tajufoneetika, psühhofoneetika
auditooriumi sidumine	kentänhallinta
augmentatiiv	= suurendussõna
automaatanalüüs	automaattinen analyysi
automaatsõnastik	automaattinen sanasto
automaattõlge	→ masintõlge, raaltõlge
automaatiiv[verb]	automaatiivinen verbi
autonoomne süntaks	autonominen syntaksi
autosemantiline sõna	= täistähenduslik sõna
avanemisfaas, eksplosioon	laukeamisvaihe, laukeama, eksplööso
avar vokaal	= madal vokaal
avastusprotseduur	keksimismenetelmä, engl. iscovery procedure
avatud klass	→ lahtine klass
avatud süsteem	→ lahtine süsteem

B

bahuvrihiliitsõna	bahuvriihyhdyssana
balti laen	balttilainen laina[sana]

benefaktiiv (süvakääne)	benefaktiivi, hyötyjä (sijarooli)
barbarism	barbarismi
bilabiaal	bilabiaali
bilingvaalne	= kakskeelne
bilingvism	= kakskeelsus
binaarne opositsioon, kahend- vastandus	binaarinen oppositio
binaarsus	binaarisuus, kaksijakoisuus
bukvalism	kirjaimellisuus (käännöksessä)

C

consecutio temporum = aegade ühildumine

D

daativ	datiivi
<i>da</i> -infmitiiv	= <i>da</i> -tegevusnimi
daktüloloogia	= sõrmendkõne
<i>da</i> -tegevusnimi, <i>da</i> -infinitiiv	<i>da</i> -infmitiivi
debitiiv	debitiivi (verbinmuoto, joka ilmaisee pakkoa)
defektiivne muutmine	= vaegmuutmine
defineerida	= määratleda
definiitne	= 1. määrav; 2. määratud
defmiitsus	= määratus
definitsioon	= määratlus
deiksis	deiksis
deiktiline (nt deiktiline asesõna, funktsioon)	deiktinen (esim. deiktinen pronomini, funktio)
deiktiline kese	deiktinen kiintopiste
deklaratiivlause	= väitlause, jutustav lause
deklinatsioon	= 1. käänamine; 2. käändkond
deklineerida	= käänata
deklineeruda	= käänduda
dekodeerida, dekodeerida	dekoodata
deminutiiv	= vähendussõna

<i>de</i> -mitmus	<i>de</i> -monikko
demonstratiivpronoomen	= näitav asesõna
denominaal	denominaalinen johdos
denominaalne	denominaalinen, nominikantainen
denotaat	denotaatti
denotatiivne	denotatiivinen
denotatsioon	denotaatio, denotatiivinen merkitys
dentaal	= hammashäälik
deontiline modaalsus (kohus- tature lubatavuse väljendus)	deontiline modaalsuus
depropriaalne	= nimelähtene
derivaat	= tuletis
derivatsioon	= tuletus
deskriptiivgrammatika	= kirjeldav grammatika
deskriptiivlingvistika, deskriptiivne keeleteadus	deskriptiivi[nen] kielitiede
deskriptiivne	= kirjeldav
deskriptiivne dialektoloogia	= kirjeldav murdeuurimine
deskriptiivne foneetika	= kirjeldav foneetika
deskriptiivne funktsioon	deskriptiivi[nen] funktsio
deskriptiivne keeleteadus	= deskriptiivlingvistika
deskriptiivne tähendus	deskriptiivi[nen] merkitys
deskriptiivsus	= kirjeldavus
deskriptiivsõna	deskriptiivisana, kuvaileva sana
deskriptiivverb	deskriptiiviverbi, kuvaileva verbi
<i>des</i> -vorm, gerund[iiv]	<i>des</i> -muoto (<i>da</i> -infinitiivin inessiivi), gerundiivi, gerundi
determinatiivne liitsõna	determinatiivinen yhdyssana, alusteininen yhdyssana
determinatiivpronoomen	= määratlev asesõna
determineerida	= määratlema
deverbaal	deverbaalne johdos, verbikantainen johdos
deverbaalne	deverbaali[nen], verbikantainen
diakriitik, diakriitiline märk	tarke, diakriitiline märki, diakriit
diakroonia	diakronia

diakrooniline	diakroninen
diakrooniline dialektoloogia	= ajalooline murdeuurimine
diakrooniline foneetika	= häälikulugu, ajalooline foneetika
diakrooniline keeleuurimine	diakroninen kielentutkimus
diakrooniline leksikoloogia	= ajalooline leksikoloogia
dialekt	= murre
dialektism	= murdekeelend
dialektoloog	= murdeuurija
dialektoloogia	= murdeuurimine
dialoog	= kahekõne
diatees	diateesi
dierees	dieresis, diereesi
diftong	= kaksiktäishäälik
diftongistuda	diftongistua, diftongiutua
diglossia	diglossia
direktaal	= otsene teatelaad
direktne kõne	= otsekõne, otsene kõne, <i>oratio directa</i>
direktobjekt	= otsesihitis
direksionaalne opositsioon	= suunaline vastandus
disjunktiivne	= eraldav
disjunktiivne konjunktsioon	= eraldav sidesõna
disjunktiivne seos	= eraldusseos
diskursus	diskurssi
diskursusanalüüs	diskurssianalüüs
dislokatsioon (eelteema ja täpsustusjätk)	dislokaatio
dissimilatsioon	dissimilaatio
distinktiivtunnus, distinktiivne tunnus[joon]	distinktiivinen piirre, erottava piirre
distributiivne	distributiivinen
distributsioon, (keeleüksuste) jaotumus	distribuutio, jakauma
distributsiooniklass	distribuutioluokka
divergents (konvergentis vastand)	divergenssi (vastakohta: konvergenssi)
domineerida	dominoida

dorsaal	= keeleseljahäälik
duaal	= kaksus
duratiivne tegevus	= kestev tegevus
dünaamiline modaalsus (võimelisuse väljendus)	dünaamine modaalisuus
dünaamiline spektrogramm, sonagramm	sonagrammi
dünaamiline tegevus	dünaamine asiintila

E

edasituletis	edelleenjohdos
edasiviide, katafoor	katafora
edasiviiteline, katafoorne	kataforinen
eele, presupositsioon	presuppositio
eelteema	lauseen alkuun heittyvä lohko- rakenteen topiikki (esim. <i>Poeg</i> — temaga on meil palju muret)
eelviimane silp	penultima, viimeistä edellinen tavu
eelvoor (vestlusanalüüsis)	esivuoro (keskustelunalyysissa)
eemiline (vastandina eetilisele)	eeminen (vastakohta: eettinen)
eesatribuut	= eestäiend
eeskeelehäälik, predorsaal	predorsaali
eeslaiend	etumäärite
eesliide, prefiks	prefiksi, etuliite
eeslisand	etuappositio
eesnimi	etunimi
eessõna, prepositsioon	prepositio
eesti keel	viro, eesti
eestikeelne	vironkielinen
eestindada	virontaa, kääntää viroksi
eestistada	virolaistaa (esim. nimeä)
eestäiend, eesatribuut	etuattribuutti
eesvokaal, palataalne vokaal	etinen vokaali, etuvokaali, palataalivokaali
eetiline (vastandina eemilisele)	eettinen (vastakohta: eeminen)
ehitus	= struktuur

eitav jaatus, litootes	litoteesi
eitav kõne[liik], negatiiv	kieltomuoto
eitus, negatsioon	kielto, negaatio
eitusafiks	kieltoaffiksi
eituslause	kieltolause, kielteinen lause
eituslembesus	kieltohakuisuus
eituspartikkel	kieltopartikkeli
eitussõna	kieltosana
eitusverb	kieltoverbi
eitusvorm	kieltomuoto
ejektiiv	= suruhäälik
eksistentsiaallause	= olemasolulause
eksklamatiivlause	= hüüdlause
eksofoor	= väljaviide
eksofoorne	= väljaviiteline
eksonüüm	sovinnaisnimi, eksonyymi
eksotism	eksotismi
eksotsentriline tarind, ekso- tsentriline konstruktsioon	eksosentrinen konstruktio
eksperimentaalfoneetika	= katseline foneetika
eksplikatiivne seos	= seletusseos
eksplitsiitne	eksplisiitti[nen]
eksplosioon	= avanemisfaas
ekspressiivsus	ekspressiivisyys
ekstensioon	ekstensio
ekstsessiiv	eksessiivi
ekvatiiv	= võrdsusaste
ekvatiiv[adjektiiv]	ekvatiivinen adjektiiv
ekvatiivlause	ekvatiivilause
ekvatiivtarind	ekvatiivirakenne
ekvipollentne vastandus, ekvipollentne opositsioon	ekvipollenttinen oppositio
ekivalent	= vaste
elatiiv	= seestütlev [kääne]
elav keel	elävä kieli
elementaarlause	yksinkertainen lause
elementaarmõiste	elementaarikäsite
elementaartähendus	merkityspiirre

elisioon	elisio
ellips	= väljajätt
elliptiline lause	= lünklause, väljajätteline lause
elus	elollinen
elutu	eloton
emakeel	äidinkieli
emakeeleõpetus	äidinkielen opetus
emakeelne kõneleja	äidinkielen puhuja, kieltä äidinkielenään puhuva, syntyperäinen kielentaitaja, syntyperäinen kielenpuhaja
emanimi, matronüüm	matronyyimi, metronyyimi
emfaas	= tunderõhk
emfaatiline	= tunderõhuline
emotiivne funktsioon	emotiivinen funktio
emotiivne tähendus	= afektiivne tähendus
enamuskeel	enemmistökieli
endofoor	= sisseviide
endofoorne	= sisseviiteline
endonüüm (kohalik ametlik nimi)	endonyymi
endotsentriline tarind, endotsentriline konstruktsioon	endosentrinen konstruktio
enesekohane, refleksiivne	refleksiivinen
enesekohane asesõna, refleksiivpronoomen	refleksiivpronomini
enesekohane tegusõna, refleksiiv[verb]	refleksiivi[verbi]
enesekohasus, refleksiivsus	refleksiivisyys
enkliis	enkliisi
enneminevik, plu[skvam]-perfekt	pluskvamperfekti
ennistähendus	varsinainen merkitys
epentees	epenteesi
epifoor	= lõpukordus
episood	episodi
episteemiline modaalsus (tõenäosuse väljendus)	episteeminen modaalisyys
epiteet	epiteetti
eponüüm	eponyyimi

eraldav, disjunktiivne	disjunktiivinen, erottava
eraldav sidesõna, disjunktiivne konjunktsioon	disjunktiivinen konjunkcio
eralduskääne, lähtekääne, separatiivkääne	erosija
eraldusseos, disjunktiivne seos	disjunktiivinen suhde
erand	poikkeus
erandlik	poikkeuksellinen
ergatiiv	ergatiivi
ergatiivne keel	ergatiivikieli
eriaegne	eriaikainen
erieitus	sananegaatio
erikeel	= släng
eriküsimus	hakukysymys, konstituentikysymys
eriliigilised täiendid	erilajiset attribuutit
eristuslävi	erotuskynnys, havaintokynnys
ese (laias mõttes, nt olend, nähtus)	olio
esiletõsterõhk	tehostepaino
esimene isik	ensimmäinen persoona
esimene keel	ensikieli
esimene välde	ensimmäinen kestoaste
esineda, realiseeruda	edustua, manifestoitua, reaalistua, esiintyä
esinemisjuht[um]	esiintymä, instanssi
esinemissagedus	esiintymistaajuus
esisilp	ensitavu
esisuurtäht	ensimmäisen nimenosan iso alkukirjain (esim. romaan "Tundmatu sõdur"), vrt. läbiv suurtäht
esitus, representatsioon	representaatio
esitustasand, representatsioonitasand	representaatiotaso
esmaesinemus	ensiesiintymä
esmane tähendus	= alg tähendus
esmavälteline	ensimmäisessä kestoasteessa (oleva)
essiiv	= olev [kääne]
estitsism	virolaisuus (kielessä)

etnolingvistika	etnolingvistiikka
etnometodoloogia	etnometodologia
etnonüüm	= rahvanimetus
etümolooogia	etymologia
etümolooogiasõnaraamat	etymologinen sanakirja
etümolooogiline vaste	etymologinen vastine
eufemism	= peitesõna
eufoonia	= heakõla, ilukõla

F

faasiverb	tekemisen alkamista tai päättymistä ilmaiseva verbi
faatiline funktsioon, kontakti- funktsioon	faattinen funktio (Jakobson)
faktiiv[verb], faktiverb	faktiiviverbi
faktitiiv[verb]	faktitiiviverbi
fakultatiivne laiend	valinnainen määräite
fakultatiivne transformatsioon	fakultatiivinen transformaatio, valinnainen transformaatio
fakultatiivsus	valinnaisuus
farüngaal	= neeluhäälík
farüngaliseerumine	faryngalisaatio
feminiin	= naissoost sõna
feminiinum	= naissugu
fennism	fennismi
fennougrist	fennougristi
fennougristika	fennougristiikka
filoloog	filologi
filoloogia	filologia
finaaladverbiaal	= otstarbemäärus
finaal[adverbiaal]lause	= otstarbe[määrus]lause
finiitne verbivorm	= pöördeline verbivorm, tegu- sõna pöördeline vorm
finiitsus	= pöördelisuus
firma	toiminimi, firma
fleksioon	fleksio

flekteeriv keel (fusiivse ja flektiivse keele ühisnimetus)	flekteeraava keel (fuusiokieli ja fleksiokieli)
flektiivne <i>i</i> -mitmus, tüve- mitmus	flektiivne <i>i</i> -monikko, vartalomonikko
flektiivne <i>i</i> -superlatiiv, tüvesuperlatiiv	flektiivne superlatiiv, vartalosuperlatiiv
flektiivne keel	flektsiooni keel, inflektsiooni keel
flektiivne vorm	taivutusmuut
flektiivsus	taivutusküllus
fokuseerimine, fookust	fokuseerimine
foneem	foneem
foneemijärjekord	foneemijärjekord
foneemimäär	foneemifunktsioon
foneemivahetus, foneemialternatsioon	foneemivahetus
foneemivariant	= allofoon
foneemtranskriptsioon	= fonoloogiline transkriptsioon
foneetika	= häälikuõpetus
foneetiline	foneetiline
foneetiline transkriptsioon, häälduskiri	foneetiline kirjalik
foniatra	foniatra
fonograafia	= häälik
fonogramm	= 1. helisalvestis; 2. häälikumärk
fonoloogia	fonoloogia
fonoloogiakomponent	fonoloogiline komponent
fonoloogiline	fonoloogiline
fonoloogiline esitus, fonoloogiline representatsioon	fonoloogiline esitus, fonoloogiline representatsioon
fonoloogiline opositsioon	= fonoloogiline vastandus
fonoloogiline süsteem	fonoloogiline süsteem
fonoloogiline tasand	fonoloogiline tase
fonoloogiline transkriptsioon, foneemtranskriptsioon	foneemiline kirjalik
fonoloogiline tüpologia	fonoloogiline tüpologia
fonoloogiline vastandus, fonoloogiline opositsioon	fonoloogiline opositsioon
fonomeetria	fonomeetria, fonomeetria
fonostatistika	= häälikustatistika

fonotaktika	fonotaksi
fonotaktikareegel	fonotaktinen sääntö
fonoteek	äänitearkisto
fookus	fokus
fookustus	= fokuseerimine
foon	1. foni (äänenvoimakkuuden mittayksikkö); 2. fooni
formaalkeel	formaalne kieli
formaalne grammatika	muodollinen kielioppi
formaalne subjekt	muodollinen subjekti
formaliseerida	formalisoida
formant	formantti
formatiiv	formatiivi
fortis[klusiil], teenuis[klusiil]	fortisklusiili, tenuisklusiili
fraas	1. lauseke; 2. fraasi, sanonta, sanontatapa; 3. fraasi, rytmijakso, intonaatiojakso
fraasiadverbiaal	= fraasimäärus
fraasilaiend	irtonainen adverbiaali, jonka vai- kutusala on lauseke (esim. Ma usun <i>ainult</i> oma naist)
fraasiliige	lausekkeenosa
fraasimodaal	→ fraasilaiend
fraasimäärus, fraasiadverbiaal	adjektiivin tai adverbin määrite, ad-adjektiivi
fraasistruktuur	lausekerakenne
fraasistruktuurigrammatika, vahetute moodustajate grammatika	lausekerakennekielioppi
fraasistruktuurireegel	lausekerakennesääntö
fraasituum	lausekkeenydin
fraasitähis	lausekkeenmerkitsin, engl. phrase-marker
fraasilause	nominaalilausekkeen muotoinen lause (esim. <i>Tähelepanu!</i>)
fraseem	= püsiühend
fraseologism, fraseoloogiline ühend	fraseologismi, fraseologinen sanonta
fraseoloogia	fraseologia

fraseoloogiasõnaraamat	fraasisanakirja
fraseoloogiline	fraseoloogiline, fraasi-
fraseoloogiline ühend	= fraseologism
frekventatiiv[verb], iteratiiv- [verb]	frekventatiivi[verbi]
frikatiiv	= ahtushäälik, hõõrdhäälik
friktsioon	= ahtus
funktor	funktori
funktsionaalne	funktsionaalne
funktsionaalne grammatika	funktsionaalne kielioppi
funktsionaalne koormus	funktsionaalne kuormitus
funktsionaalne lingvistika (Praha koolkond)	funktsionaalne lingvistiikka (Prahan koulukunta)
funktsionaalne perspektiiv	= aktuaalne liigendus, kommunikatiivne liigendus, infostruktuur, teatestruktuur
funktsionaalne süntaks	funktsionaalne lauseoppi
funktsionaalne tüpologia	funktsionaalne typologia
funktsionaalstiil	funktsionaalne tyyli (Prahan koulukunnan termi)
funktsioon	funktio, tehtävä
fusiivne keel, fusioonikeel	fuusioiva kieli, fuusiokieli
fusioon	fuusio
futuurum	= tulevik
G	
geenus	= 1. sugu, grammatiline sugu; 2. tegumood
geminaadistumine	= kahekordistumine
geminaat	geminaatta, kaksoiskonsonanti
geminaatillatiiv	geminaattaillatiivi (esim. <i>pesa</i> — ill. <i>pessa</i>)
geminatsioon, gemineerumine	= kahekordistumine, geminaa- distumine
genealoogiline klassifikatsioon	genealoginen luokittelu
geneeriline (üld-)	geneerinen
geneeriline isik	= üldisik

geneeriline lause	geneerinen lause
generatiivgrammatika, GG	generatiivi[nen] kielioppi, GG
generatiivne	generatiivinen
generatiivne fonoloogia	generatiivinen fonologia
generatiivne semantika	generatiivinen semantiikka
genereerida	generoida
genitiiv	= omastav [kääne]
genitiivatribuut	= omastavaline täiend
genitiivne	= omastavaline
genitiivne liitumine	= omastavaline liitumine
genuinne	= põline
genuinsõna	= põlissõna
genuinsõnavara	= põlissõnavara
geolingvistika	geolingvistiikka
germaani laen	germaaninen laina[sana]
germanism	germanismi
germanistika	germanistiikka
gerund[iiv]	= <i>des</i> -vorm
GG standardteooria	GG standarditeoria (vanhentunut)
gingivaal	= igemehäälik, prealveolaar
gloss	glossa
glossemaatika (Kopenhaageni koolkond)	glossematiikka (Kööpenhaminan koulukunta)
glotogoonia	= keeleteke, keele tekkimine
glotokronoloogia	glottokronologia
gooti kiri	gootilainen kirjasilaji
graaf	graafi
graavis	gravisaksenti (diakriitiline merkki: à)
gradatsioon	= astendus
grafeem	grafeemi
grafeemika	grafemiikka
grafeemivariant	= allograaf
grammatik	grammatikko, kieliopin tutkija
grammatika	kielioppi
grammatikaliseeruda	grammatikaalistua, kieliopillistua
grammatikamudel	kielioppimalli

grammatiline
 grammatiline aeg
 grammatiline homonüüm
 grammatiline kategooria
 grammatiline morfeem
 grammatiline objekt
 grammatiline predikaat
 grammatiline seos
 grammatiline struktuur
 grammatiline subjekt
 grammatiline sugu
 grammatiline süsteem
 grammatiline tunnus
 grammatiline tähendus
 grammatiline tüvi, lõpualune
 tüvi alltüvi
 grammatiline vahend
 grammatiline vorm
 grammatiline õigsus
 grammatilised käanded
 grammatilised sünonüümid
 grammatilisus, grammatiline
 õigsus

habitiivadverbiaal
 hajus (nt piirid kategooriate
 vahel on hajusad)
 hakataja (vestlusanalüüsis)
 hakklause, anakoluut
 halvustav, pejoratiivne
 halvustussõna, pejoratiiv
 hambavall, hambasombud,
 alveoolid
 hammashäälik, dentaal
 handi keel
 haploloogia
 hargmik

kieliopillinen, grammaattinen
 = aeg, tempus
 kieliopillinen homonyymi
 kielioppikategoria
 kieliopillinen morfeemi
 = sihitis
 = öeldis
 = süntaktiline seos
 kieliopillinen rakenne
 = alus
 = sugu, geenus
 kielioppijärjestelmä
 kieliopillinen tunnus
 kieliopillinen merkitys
 alivartalo

kieliopillinen keino
 kieliopillinen muoto
 = grammatilisus
 = abstraktsed käanded
 kieliopilliset synonyymit
 kieliopillisuus

H

= valdajamäärus, omajamäärus
 sumea

aloitin (keskustelunanalüüsis)
 anakoluutti
 pejoratiivinen, halventava
 halventava sana
 hammasvalli, alveolit

dentaali, hammasäänne
 ostjakki, hanti
 haplologia, tavuheitto
 puu, puupiirros, puudiagrammi,
 puukuvain

hargneda (hargmiku kohta)	haaroa
heakõla, ilukõla, eufoonia	eufonia, soinnikkuus
heli	sointi
helilindihoidla	nauhoitearkisto
helilindistus	nauhoitus
heliline	soinnilline
heliline häälik	soinnillinen äänne
helilint	nauhoite
helilisu	soinnillisuus
helilisuusassimilatsioon	sointiassimilaatio
helisalvestis, fonogramm	äänite, fonogrammi
helisalvestus	äänitys
helitu	soinniton
helitu häälik	soinniton äänne
helitus	soinnittomuus
hellitusnimi	lempinimi
hesitatsioon	= takerdus
hetkeline tegevus, momen- taanne tegevus	momentaaninen tekeminen
hiaatus	hiatus
hierarhia	hierarkia, rankijärjestys
hierarhiaaste	ranki
hierarhiline ehitus	hierarkkinen rakenne
hieroglüüf	hieroglyfi
hilis-, hilistekkeline	myöhäis-
hinnanguline	evaluoiva
hinnanguomadussõna	asenneadjektiiv
historism	historismi
holonüüm (tervikusõna meronüümi)	holonyymi (ilmaisee kokonai- suutta meronymiassa)
homofoon, samakõlalaine sõna	homofoni
homograaf	homografi, heteronyymi
homonüüm	homonyymi
homonüümia	homonymia
homonüümne	homonyyminen
homorgaansed häälikud	homorgaaniset äänteet
hulga- ja mõõdumäärus	→ kvantumimäärus

hulgasõna, kvantor	kvanttori
hulgasõnafraas, kvantorifraas	kvanttorilauseke
huulhäälik, labiaal	labiaali, pyöreä äänne, huulääänne
huulhammashäälik, labio- dentaal	labiodentaali
hõlmavad määrused (nt <i>esmaspäeval kell 14</i>)	sisäkkäiset adverbiaalid (esim. <i>maanantaina kello 14</i>)
hõlmavad täiendid (nt <i>uued keeleteaduslikud raamatud</i>)	sisäkkäiset attribuutid (esim. <i>uudet kielitieteelliset kirjat</i>)
hõngus, aspiratsioon	aspiraatio, jäännöslopuke, loppu- henkone, loppukahdennus, alkukahdennus
hõõrdhäälik	= ahtushäälik, frikatiiv
hääli	ääni
hääldada, artikuleerida	ääntää, artikuloida
hääldatavus	äännettävyys
häälduda	ääntyä
hääldus, artikulatsioon	ääntämys, artikulaatio, äänteitys
hääldusalus, artikulatsioonibaas	artikulaatiobaasis, äänteityspohja
häälduselundid, hääldusorganid, kõneorganid	artikulaatioelimet, puhe-elimet, ääntöelimistö, ääntimet
hääldusjuhis	ääntämishoje
häälduskiri	= foneetiline transkriptsioon
häälduskoht, moodustuskoht	ääntymäpaikka, artikulaatio- paikka
hääldusorganid	= häälduselundid, kõneorganid
häälduspärane kirjutusviis	ääntämyksen mukainen kirjoitustapa
hääldussõnaraamat, ortoepia- sõnaraamat	ortoeeppinen sanakirja, ääntämys- sanakirja
hääldusvariant	ääntämisvariantti
hääldusviga	ääntämisvirhe
hääldusviis, moodustusviis	ääntymätapa, artikulaatiotapa
häälekurrud, lad <i>plicae vocalis</i> , argikeeles: häälepaelad	äänihuulet
häälelaine	ääniaalto
häälepaelad	= häälekurrud
häälepilu, lad <i>rima glottidis</i>	glottis, äänirako

häälik	ääne
häälikkeel	äänekieli
häälikkiri, fonograafia	äänekirjoitus
häälikkoosseis	äänekoostumus
häälikkuju, häälikuline kuju	ääneasu
häälikuareng	äännekehitys
häälikuasendus	äännesubstituutio
häälikuline	äänteellinen
häälikuline ehitus	äännerakenne
häälikuline kuju	= häälikkuju
häälikulooline	äännehistoriallinen
häälikulugu, ajalooline foneetika, diakrooniline foneetika	äännehistoria, historiallinen
häälikumuutus	ääneoppi
häälikumärk, fonogramm	ääntenmuutos
häälikunihe	äännerkki, fonogrammi
	äänteensiirto (esim. ensimmäi- nen eli germaaninen äänten- siirto)
häälikuseadus	äännelaki
häälikuseaduslik	äännelaillinen
häälikustatistika, fonostatistika	äännestatistiikka
häälikusümboolika	äännesymboliikka
häälikuvaheldus	äännevaihtelu
häälikuõpetus, foneetika	fonetiikka, äänneoppi
häälikuühend	äänneyhtymä
hübriid[sõna]	hybridi
hüdronüüm	= veekogunimi
hüperbool	= liialdus
hüperism, hüperkorrektsus	= ületaotlus
hüperonüüm	hyperonyymi (yläkäsitetä ilmaiseva)
hüponüüm	hyponyymi (alakäsitetä ilmaiseva)
hüponüümia	hyponymia (merkitysten hierarkia)
hüpotaks	= põimlause
hüüd, hüüatus	huudahdus
hüüdlause, eksklamatiivlause	huudahduslause, eksklamatiivi- lause

hüüdnimi	kutsumanimi
hüüdsõna, interjektsioon	interjektio, huudahdussana
hüüumärk	huutomerkki
hüüund	parenteetne huudahduslause
hüüutum	konstituentti, johon huudahdus kohdistuu

I

IA-morfoloogia	IA-morfologia
IA-mudel	IA-malli, engl. item and arrangement model = samastav öeldistäide
identifitseeriv öeldistäide	= mõistekiri
ideograafia	= mõistemärk
ideogramm	= isikukeel
idiolet	idiomit, idiomatiikka
idiomaatika	idiomaattinen
idiomaatiline	idiomi
idioon	idiomaattistua
idioonistuda, idiomatiseeruda	gingivaali, prealveolaari
igemehäälilik, gingivaal, prealveolaar	ikoninen (esim. ikoninen merkki)
ikooniline (nt ikooniline märk)	ikoninen syntaksi
ikooniline süntaks	ikonisuus
ikoonilisu	illabiaalivokaali
illabiaalvokaal	= sisseütlev [kääne]
illatiiv	illokutiivinen sävy
illokutiivne jõud	sääverbi
ilmastikuverb	abessiivi
ilmaütlev [kääne], abessiiv	kaunokirjoitus, kalligrafia
ilukiri, kalligrafia	[kauno]kirjallisuuden kieli
ilukirjanduskeel, ilukirjandus- stiil	= heakõla, eufoonia
ilukõla	maiskausääne
imihäälilik	<i>i</i> -monikko
<i>i</i> -mitmus	

imperatiiv	= käskiv kõneviis
imperatiivlause	= käsklause
imperfekt	= lihtminevik
imperfektiivne tegevus	= lõpetamata tegevus
impersonaal	= umbisikuline tegumood
impersonaallause	= umbisikuline lause
implikatiivne universaal	implikatiivnen universaali
implikatsioon	implikaatio
implikatuur, pragmaatiline järeltus	implikatuur
implitsiitne	implisiitnen
implosioon	= sulgumisfaas
indefiniitne	= määramata, umbmäärane
indefiniitne artikkel	= umbmäärane artikkel
indefiniitne pronoomen	= umbmäärane asesõna
indefiniitsus	= määramatus, umbmääratus
indikatiiv	= kindel kõneviis
indirektaal	= kaudne teatelaad
indirektnõ kõne	= kaudkõne, kaudne kõne, <i>oratio obliqua</i>
indirektobjekt	= kaudsihitis
individuaalstiil	= isikustiil
indoeuroopa keelkond	indoeurooppalainen kielikunta
indoeuroopa laen	indoeurooppalainen laina[sana]
indoeurop[e]istika	indoeurooppalaisten kielten tutkimus
inessiiv	= seesütlev [kääne]
infiks	= siseliide
infiniitne verbivorm	= käändeline verbivorm, teguõna käändeline vorm
infiniitarind	ei-finiitnen rakenne
infinitiiv	= tegevusnimi
infinitiivitarind	= tegevusnimetarind
infokeel	tietojenkäsittelykieli
informant	→ keelejuht
infostruktuur	= aktuaalne liigendus, kommuni- katiivne liigendus, funktsio- naalne perspektiiv, teate- struktuur

inhoatiiv[verb]	inkoatiiviverbi
injektiiv	= imihäälik
inklusioonisuhe	= sisaldussuhe
inkongruents	= ühildumatus
inkorporatsioon	inkorporoituminen, inkorporointi
inkorporeeriv keel	inkorporoiva kieli
instruktiiv	= viisiütlev [kääne]
instrument	= vahend
instrumentaal (vahendikääne)	instrumentaali
instrumentaaladverbiaal	= vahendimäärus, abinõumäärus
intensiivsus	= tugevus
intensiivsussõna	intensiiteetisana
intensioon	intensio
intentsioon	= kavatus
interaktsioon	vuorovaikutus, interaktio
interferents	interferenssi
interfiks	= sidemorfeem
interjektsioon	= hüüdsõna
interlingvistika	interlingvistiikka
internatsionalism	= rahvusvaheline sõna
interpersonaalne funktsioon	interpersoonallinen funktio (Halliday)
interpreteeriv semantika	interpretatiivinen semantiikka
interpunktsioon	= vahemärgistus, kirjavahe- märgistus
interrogatiivadverb	= küsimäärsõna
interrogatiivlause	= küsilause
interrogatiivpronoomen	= küsiasesõna
intertekstuaalsus	intertekstuaalisuus
intonatsioon, kõnemeloodia	intonaatio, puhemelodia, sävelkulku
intransitiivne	= sihitu
intransitiivne lause	= sihitu lause
intransitiivne verb	= sihitu tegusõna
invariant	invariantti
invariantne tähendus	invariantti[nen] merkitys
invariantsus	invariantsi
inversiivsõnajärg	= sõnade pöördjärjestus

inversioon	= pöördjärg, pöördjärjestus
IP-morfoloogia	= protsessimorfoloogia
IP-mudel	IP-malli, ingl. item and process model
irresultatiivne tegevus	= tulemuseta tegevus
isanimi, patronüüm	isännimi, patronyymi
iseseisev nimetav	= absoluuttarind, absoluutne nimetav, verbita lauselühend, <i>nominativus absolutus</i>
iseseisev sõna	itsenäine sana
iseseisev tähendus	itsenäine merkitys
isik 1.	henkilö
isik 2., pööre, persoon	persoon
isikukeel, idiolekt	idiolekti, yksilömurre
isikuline asesõna, personaal-pronoomen	persoonapronomini
isikuline lause	definiittis-persoonainen lause, henkilötekijäinen lause
isikuline tegumood, personaal	aktiivi
isikulõpp, pöördelõpp	persoonapäite
isikunimeline täiend	henkilönnimiattribuutti
isikunimi, antroponüüm	henkilönnimi, antroponyymi
isikustamine, personifikatsioon	personointi, personifikaatio
isikustiil, individuaalstiil	yksilötyyli, persoonallinen tyyl
isikuta lause	persoonaton lause, henkilötekijätön lause
isikuühildumine	persoonakongruenssi
isogloss	isoglossi
isoleeriv keel	isoloiva kieli
isomorfism	isomorfismi
i-superlatiiv	= i-ülivõrre, lühike ülivõrre, lühike superlatiiv, sünteetiline superlatiiv
isuri keel	inkeroismurteet, inkeroinen
iteratiivne tegevus	= korduv tegevus
iteratiiv[verb]	= frekventatiiv[verb]
i-ülivõrre, i-superlatiiv, lühike ülivõrre, lühike superlatiiv, sünteetiline superlatiiv	synteettinen superlatiivi

J

jaatav kõne[liik], afirmatiivi

jaatus

jaatuslause

jaatuslembesus

jaatussõna

jaatusvorm

jalg

jaotamatu sõna

jaotatav sõna

(keeleüksuste) jaotumus

juhu-, okasionaalne

juhusõna, okasionaalsõna

juhutähendus, okasionaal-
tähendus

junktuur

jussiiv

jutumärgid

jutustav lause

juur, lihttüvi

juurdunud (nt juurdunud sõna,
sõnaühend)

juursõna

järelatribuut

järeldusseos, konklusiivne seos

järellaiend

järelliide, sufiks

järellisand

järelteema

järeltäiend, järelatribuut

järgarv[sõna], ordinaal

järgsilp

jätkuv tegevus, progressiivne
tegevus

jääkmorf

myönteinen muoto

myöntö

myönteinen lause

myöntöhakuisuus

myöntösana

myöntömuoto

= kõnetakt, rõhuüksus

= loendatav sõna

= loendamatu sõna

= distributsioon

tilapäinen, okkasionaali[nen]

tilapäissana, okkasionaalsana

tilapäinen merkitys, okkasio-
naali[nen] merkitys

= piirisignaali

= möönev kõneviis

lainausmerkki

= väitlause, deklaratiivlause

[sanana] kanta, kantavartalo

vakiintunut (esim. vakiintunut
sana, sanaliitto)

perussana

= järeltäiend

konklusiivne suhe

jälkimäärite

sufiks, jälkiliite

jälkiappositiiv

= täpsustusjätki

jälkiattribuut

järjestysluku, ordinaalilukusana

jälkitav

jatkuv tekeminen, progres-
siivne tekeminen

jäännösmorf

K

- kaasaütlev [kääne], komitatiiv
 kaashäälik, konsonant
 kaashäälikühend, konsonant-
 ühend
 kaasnemismäärus, kaasnemis-
 adverbiaal
 kaasrõhk
 kaasrõhuline silp
 kaassituatsioon, konsituatsioon
 kaassõna, suhtesõna,
 adpositioon
 kaassõnafaas, adpositiooni-
 faas
 kaastekst, kontekst
 kaasus
 kadakasaksa
 kadu
 kahekohaline verb
 kahekordistumine, geminaadis-
 tumine, gemineerumine,
 geminatsioon
 kahekordne eitus
 kahekõne, dialoog
 kahemõttelisus
 kahendvastandus
 kahesilbiline (nt kahe-
 silbiline sõna, tüvi)
 kahetüveline
 kahevalentne verb, kahekoha-
 line verb
 kaksikkaashäälik, kaksik-
 konsonant
 kaksiktäishäälik, diftong
 kaksikverb
 komitatiivi
 konsonantti, kerake
 konsonanttiyhtymä
 seurauksenadverbiaali (esim.
 Isa tuli *koos minuga* linna)
 sivupaino
 sivupainollinen tavu
 tilannekonteksti
 suhdesana, adpositio (pre- tai
 postpositio)
 pre- ja postpositiolauseke
 konteksti, asiayhteys
 = kääne
 = poolsaksa keel
 kato
 = kahevalentne verb
 geminoituminen, geminaatio,
 kahdentuminen
 kaksinkertainen kieltö
 dialogi, vuoropuhelu
 kaksiselitteisyys, kaksitul-
 kintaisuus
 = binaarne opositsioon
 kaksitavuinen (esim. kaksit-
 tavuinen sana, vartalo)
 kaksivartaloinen
 kaksipaikkainen verbi
 → geminaat
 diftongi, pariääntiö, kaksoisääntiö
 kahden finiittiverbin liitto (esim.
Mine saa neist aru!)

kakskeelne, bilingvaalne	kaksikielinen, bilingvaalinen
kakskeelne sõnaraamat	kaksikielinen sanakirja
kakskeelsus, bilingvism	kaksikielisus, bilingvalismi, bilingvismi
kaksus, duaal	duaali
kalambuuri	= sõnamäng
kaldkriips	vinoviiva
kaldsulud, kaldkriipsud /.../	vinoviivat
kalka	→ tõlkelaen
kalligraafia	= ilukiri
kanal	kanava
kanooniline kuju	kanoninen muoto
kantselseikeel	= asjaajamisekeel
kantseliit	kapulakieli
kardinaal	= põhiarv[sõna]
kardinaalvokaal	kardinaalivokaali
karitiiv[adjektiiv]	karitiiviadjektiiv
karjala keel	karjala
kastdiagramm	laatikkodiagrammi
kasutusfunktsioon	käyttöfunktiio
katafoor	= edasiviide
katafoorne	= edasiviiteline
katakrees	= väärühendus
kategooria	kategoria, luokka
kategooriasümbol	kategoriasymboli
kategoriaalne tähendus	kategoriamerkitys
katkehäälik	katkoääne
katkendlühend	katkolyhenne
katkestatud moodustaja	keskeytyvä konstituentti, kat- konainen konstituentti, dis- kontinuaatiivinen konstituentti
katkestus	(puheen) keskeyttäminen, keskeytys
katkestuspunktid	kaksi tai neljä pistettä (ilmaise- massa sitaatin keskeyttämistä)
katketoon	katko, stød
katseline foneetika, eksperimentaalfoneetika	kokeellinen fonetiikka

kaudkõne, kaudne kõne, indirektne kõne, <i>oratio obliqua</i>	<i>oratio obliqua</i> , epäsuora esitys[<i>tapa</i>]
kaudküsimus, kaudne küsimus	epäsuora kysymys
kaudlaen	välillinen laina
kaudne imperatiiv	→ möönev kõneviis
kaudne kõneviis, <i>modus</i> <i>obliquus</i> , kvotatiiv	epäsuora tapaluokka (esim. ma, sa, ta, me, te, nad <i>valetavat</i>) = kaudküsimus
kaudne küsimus	= kaudküsimus
kaudne teatelaad, indirektaal	epäsuora tiedottamislaatu
kaudsihitis, indirektobjekt	epäsuora objekti
kausaaladverbiaal	= põhjused
kausaal[adverbiaal]lause	= põhjus[määrus]lause
kausatiiv[verb]	kausatiivi[verbi]
kavatsus, intentsioon	aie, intentio
keel	kieli
keeldlause	kielteenen käskylause
keeldsõna, tabusõna	tabu
keeleajalooline	kielihistoriallinen
keeleajalugu	kielihistoria
keeleala	kielialue
keeleamet	kielivirasto
keelearendus	kielensuunnittelu
keeleatlas	kielikartasto, kieliatlas
keeledemograafia	demografinen lingvistiikka
keeledidaktika	kielididaktiikka
keele esiselg, lad <i>praedorsum</i>	predorsum, kielen etuselkä
keelefilosoofia	kielifilosofia
keele funktsioonid	kielen tehtävät
keelegeograafia	kielimaantiede, murremaantiede
keelehoole	kielihuolto
keelehõimlus	= keelesugulus
keele hääbumine	kielen sammuminen
keelejuht	kielenopas
keelekaart	kielikartta
keele kaheplaanielisus (väljendus- ja sisuplaan)	kielen kaksoisjäsenitys
keelekaitse	kielensuojelu, kieliökologia

keelekasutaja, keeletarvitaja	kielenkäyttaja
keelekasutus, keeletarvitus, uus	kielenkäyttö, usus
keelekasutuse jälgimine	= keeleseire
keelekirjeldus	kielenkuvaus
keelekollektiiv	kieliyhteisö
keelekomisjon	kielilautakunta
keelekomistus	= keelevääratus
keelekontaktid	kielikontaktit, kielten kosketus
keelekorraldaja	kielenhuoltaja, kielenohjailija
keelekorraldus	kielenohjailu, kielenhuolto
keelekorralduslik suund, keelekorraldusliikumine	kielenkehitysliike, kielensäätely- suunta (J. V. Veskin suunta)
keelekuju, lekt	kielimuoto
keelekultuur	(ihmisen) kielellinen kulttuuri
keelekäsiraamat	kielenopas, kieliopas, kielen käsikirja
keelekümbilus	kielikylpy
keelelaba, lad corona	kielen lapa, korona
keeleliit	kieliliitto, kielisikermä
keeleline	kieli-, kielen-, kielen, kielellinen
keeleline assimileerimine	kielellinen assimilatio (esim. kielivähemmistön sulautta- minen enemmistöyhteis- kuntaan)
keeleline assimileerumine	kielellinen assimiloituminen
keeleline etikett, keeleviisakus	keskustelukaavat, puhe-etiketti
keeleline kategooria	kielellinen kategoria
keeleline konsolideerumus	= rahvuskeelsus
keeleliselt	kielellisesti
keeleloome	kielen luomisen kyky
keelemoodul	kielimoduuli
keelemudel	kielellinen malli
keelemuutus	kielellinen muutos
keelemälestis	kielenmuistomerkki
keelemäng	kielipeli
keelemärgi meeivaldsus, keelemärgi suvalisus	kielellisen merkin mielival- taisuus, kielellisen merkin motivoimattomuus
keelemärk	kielellinen merkki

keelend (keeleline väljend, nt sõna, sõnühend)	kielellinen ilmaus (esim. sana, sanaliitto)
keelenorm	kielen normi
keelenormimine	normittaminen, normitus
keelenorming, kodifikatsioon	kielen normi, kodifikaatio (sanakirjassa tai kieliopissa)
keelenõuanne	kielineuvonta
keelenähtus	kielenilmiö
keelenäide	kielennäyte
keele omandamine	kielen omaksuminen
keeleoskaja	kielentaitoinen, kielentaitaja
keeleoskamatus	kielentaidottomuus
keeleoskus	kielitaito
keelepiir (nt eesti-läti keelepiir)	kieliraja (esim. viron-latvian kieliraja)
keelepoliitika	kielipoliitikka
keelepotsiaal	kielen potentiaali, kielen toiminta- ja kehitysvoima
keelepsühholoogia	kielipsykologia
keelepüü	sukupüü
keelepuuteooria, sugupüü- teooria	sukupüüteoria (Schleicher)
keelepädevus	kielellinen kompetenssi
keelepära, lad <i>radix linguae</i>	kielen tyvi
keelepärane (nt eesti keele pärane)	kielenmukainen
keelerööv	kielenriisto
keesaar	kielisaareke
keeseadus	kielilaki
keeseire, keelekasutuse jälgimine	kielenkäytön havainnointi, kielenkäytön observointi
keeselg, lad <i>dorsum</i>	kielen selkä, dorsum
keeseljahäälük, dorsaal	dorsaali
keesisene	kielensisäinen
keelestatistika, lingvostatistika	kielistatistiikka, kvantitatiiv- vinen kielitiede
keelestilistika, lingvostilistika	kielistilistiikka
keelesugulus, keelehõimlus	kielisukulaisuus
keelesüsteem	kielijärjestelmä, kielisysteemi
keele tagaselg, lad <i>postdorsum</i>	postdorsum, kielen takaselkä

keeletaju	kielitaju
keeletapp, lingvitsiid	kielenmurha
keelestarvitaja	= keelekasutaja
keelestarvitus	= keelekasutus, uusus
keeleterasand	kielen taso
keeletheadlane, lingvist	kielietieteilijä, lingvisti
keeletheadus, lingvistika	kielietiede, lingvistiikka
keeletheaduslik, lingvistiline	kielietieteellinen, lingvistinen
keeleteke, keele tekkimine, glotogoonia	kielensyntyy
keeleteooria	kielenteoria
keeleteoreetiline	kieliteoreettinen
keeletipp, lad <i>apex linguae</i>	kielen kärki
keeletipuhäälük, apikaal	apikaali, kielenkärkikonsonantti
keeletoimetaja	kielentarkistaja
keeletunne	= keelevaist
keeletüpoloogia	kielitypoloogia
keeletüüp	kielityyppi (esim. agglutinoiva kieli)
keeleuniversaalid	kielelliset universaalit
keeleuuendus	kielenuudistus
keeleuuenduslik suund, keeleuuendusliikumine	kielenuudistusliike, kielen- uudistussuunta (J. Aavikin suunta)
keeleuurija	kielentutkija
keeleuurimine	kielentutkimus
keelevahetus	kielenvaihto
keelevaist, keeletunne	kielivaisto, kielitunne, kielikorva
keelevalik	kielivalinta
keelevastane	kielenvastainen
keeleviga	kielivirhe
keeleviisakus	= keeleline etikett
keelevõime	kielikyky
keelevähemus	kielivähemmistö
keeleväline	kielenulkoinen, ei-kielellinen, ekstralingvistinen
keelevääratus, keelekomistus	kielikompastus
keeleõpetus	kielenopetus
keeleõpik	kielen oppikirja

keeleõppimine	kielenoppiminen
keeleüksus	kielen yksikkö
keelhäälik, lingvaal	lingvaali
keelkond	kielikunta
-keelne (nt võõrkeelne, kolmekeelne)	-kielinen (esim. vieraskielinen, kolmikielinen)
-keelsus (nt kõnekeelsus, mitmekeelsus)	-kielisyys (esim. puhekielisyys, monikielisyys)
keelterühm	kielten ryhmä
keskavar vokaal	= keskmadal vokaal
keskkeelehäälik, mediodorsaal	mediodorsaali
keskkõrge vokaal, keskkitsas vokaal	puolisuppea vokaali, välivokaali
keskmadal vokaal, keskavar vokaal	puoliväljä vokaali
kesksoost sõna, neutrum	neutri (suvuton sana)
kesksugu, neutrum	neutri[suku]
kesksõna, partitsiip	partisiippi
kesksõnatarind, partitsiibitarind	partisiippirakenne
keskvokaal	keskivokaali
keskvõrre, komparatiiv	komparatiivi
kestev aeg	verbin kestomuoto (esim. kestopreesens)
kestev tegevus, duratiivne tegevus	duratiivinen tekeminen
kestus	kesto
kiilkiri	nuolenpääkirjoitus, kiilakirjoitus
kiil[lause], parentees	parenteesi, parenteettinen lause
kiirkiri, stenograafia	pikakirjoitus
kiirkõne, allegro	pikapuhe
kiirkõnevorm, allegrovorm	pikapuhemuoto
kindel kõneviis, indikatiiv	indikatiivi
kineesika	kinesiikka, eleoppi
kinnine klass	umpiluokka
kinnine silp	umpitavu
kinnine süsteem	sulkeinen järjestelmä, sulkeinen systeemi
kinnislause, vormel	fraasiutunut lause (esim. <i>Mis siis ikka! Eks ta ole!</i>)
kinnismorfeem	= seotud morfeem

kinnistüvi	= seotud tüvi
kinnisühend	syntaktinen kiteymä
kirderannikumurre	koillisviro
kiri (1. tekst kirjamärgidena; 2. kirjasüsteem)	1. kirjoitus; 2. kirjoitus- järjestelmä
kirjakeel	kirjakieli
kirjakeele ajalugu	kirjakielen historia
kirjakeele sõnaraamat	kirjakielen sanakirja
kirjakeelne	kirjakieline
kirjakuju	kirjoitusasu
kirjalik	kirjoitettu, kirjallinen
kirjalik keel	kirjoitettu kieli
kirjamärk (täht, number, kirjavahemärk, sõnasümbol)	kirjoitusmerkki (kirjain, numero, välimerkki, sanasymboli)
kirjanikusõnastik	kirjailijan kielen sanasto (esim. Aleksis Kiven sanasto)
kirjaoskamatus	lukutaidottomuus, luku- ja kirjoitustaidottomuus
kirjaoskus	lukutaito, luku- ja kirjoitustaito
kirjapilt	kirjoitusasu
kirjasüsteem	= kiri 2.
kirjatäht	= aabe
kirjavahemärgistus	= vahemärgistus, interpunktsioon
kirjavahemärk	= vahemärk
kirjaviga	kirjoitusvirhe
kirjaviis	oikeinkirjoitusjärjestelmä
kirjeldav, deskriptiivne	deskriptiivi[nen], kuvaileva
kirjeldav foneetika, deskrip- tiivne foneetika	kuvaileva fonetiikka, deskrip- tiiv[nen] fonetiikka
kirjeldav grammatika, deskrip- tiiv[nen] kielioppi	kuvaileva kielioppi, deskriptiiv- grammatika
kirjeldav murdeuurimine, deskriptiivne dialektoloogia	deskriptiivi[nen] murteen- tutkimus
kirjeldavus, deskriptiivsus	deskriptiivisyys
kirumissõna	= vandesõna
kitsas vokaal	= kõrge vokaal
kivinenud vorm	kivettynyt muoto, kivettymä
klassifitseeriv grammatika	= taksonoomiline grammatika
klassikaline filoloogia	klassinen filologia

kliitik	kliittinen morfeemi, kliitti
klusiil	= sulghäälik
koartikulatsioon	koartikulaatio
kodeerida, koodida	koodata
kodifikatsioon	= [keele]norming
kodumurre	kotimurre
kogaja (süvakääne)	kokija (sijarooli)
kogejalause	kokijalause
kognitiivgrammatika	kognitiivinen kielioppi
kognitiivne lingvistika	kognitiivinen lingvistiikka
kognitiivne tähendus, mõis- teline tähendus	kognitiivinen merkitys, käsitteellinen merkitys
kogutähendus	kokonaismerkitys
kohakäändesõna	sana, jolla on kaksi tai kolme paikallissijamuotoa (esim. <i>siia, siin, siit</i>)
kohakääne	paikallissija
kohalause	= kohamääruslause, lokaal[adverbiaal]lause
kohamäärsõna, lokaaladverb	paikan adverbi
kohamäärus, lokaaladverbiaal	paikan ja suunnan adverbiaali, lokatiiviadverbiaali
koha[määrus]lause, lokaal- [adverbiaal]lause	paikkaa ilmaiseva sivulause
kohanimeline täiend	paikannimiattribuutti
kohanimi, toponüüm	paikannimi, toponyymi
koherents	koherenssi
kohesioon	= sidusus
koht	paikka
kohversõna, sumadansõna	portmanteau-sana (esim. engl. smoke + fog → <i>smog</i> , viron suits + udu → <i>sudu</i>)
koinee	koinee
kokkukirjutamine	yhteen kirjoittaminen
kokkuleppeline	konventionaalinen, sopimuksen- varainen
kollektiivne	kollektiivinen
kollektiivsõna	kollektiivi[sana]

kolligatsioon	kolligaatio
kollokatsioon	kollokaatio
kolmandavälteline	kolmannessa kestoasteessa (oleva)
kolmas isik	kolmas p̄rsoona
kolmas väle	kolmas kestoaste
kolmevalentne verb, kolme- kohaline verb	kolmipaikkainen verbi
kolmiktäishäälik, triftong	triftongi, kolmoisääntiö
koloratiivtarind	koloratiivikonstruktio
koma	pilkku
kombinatoorne variant	kombinatorinen variantti
komi keel	komi, syrjääni
komitatiiv	= kaasaütlev [kääne]
komment	kommentti
kommunikatiivne	kommunikatiivinen, viestin- nälinen
kommunikatiivne dünamism	kommunikatiivinen dynaamisuus
kommunikatiivne kompetents[us]	= suhtluspädevus
kommunikatiivsed lausetüübid, lausetüübid suhtluseesmärgi järgi	lausetyypit [puhefunktion mukaan]
kommunikatiivne liigendus	= aktuaalne liigendus, funktsio- naalne perspektiiv, infostruk- tuur, teatestruktuur
kommunikatiivne subjekt	→ teema
kommunikatiivne taotlus	= suhtluseesmärk
kommunikatiivsus	viestivyyys
kommunikatsioon	= suhtlus
kommunikatsiooniteooria	= suhtlusteooria
kommunikatsioonivahend	= suhtlusvahend
komparaator	= võrdlusalus
komparatiiv	= keskvärre
komparatiivne foneetika	= võrdlev foneetika
komparatiivne meetod	= võrdlev meetod
komparatiivtarind	komparatiivirakenne
komparatsioon	= võrdlemine
komparatsioonikonjunktsioon	= võrdlussidesõna
kompareerida	= võrrelda
kompetents[us]	= pädevus
komplekslause	yhdysrakenne sekä lauseliitto

komplement	komplementti
komplementaarne vastandus, komplementaarne opositsioon	= kontradiktoorne vastandus, kontradiktoorne opositsioon
komplementaarsus	= täiendavusseos
komplementlause	komplementtilause
komponentanalüüs	komponenttianalüüs
kompositsioon	= liitsõnamoodustus, sõnade liitmine
konatiivne funktsioon	konatiivinen funktio (Jakobson)
konditsionaal	= tingiv kõneviis
konditsionaaladverbiaal	= tingimusmäärus
konditsionaal[adverbiaal]lause	= tingimus[määrus]lause
kongrueerida	= ühildada
kongrueeruda	= ühilduda
kongruents	= ühildumine, ühildumus
kongruentsiseos	= ühildumisseos
konjugatsioon	= 1. pööramine; 2. pöördkond
konjugeerida	= pöörata
konjugeeruda	= pöörduda
konjunktiiv	konjunktiiv
konjunktsioon	= sidesõna
konklusiivne seos	= järeldusseos
konkordants	konkordantsi
konkreetne tähendus	konkreettinen merkitys
konkreetsed käanded, semantilised käanded	konkreetsiset sijat, semanttiset sijat
konkreetsõna	konkreettinen sana
konnektiiv	konnektiivi
konneksioon	konneksio
konnotatiivne tähendus, konnotatsioon	= kõrvaltähendus
konsekutiiv[adverbiaal]lause	= tagajärje[määrus]lause
konsituatsioon	= kaassituatsioon
konsonandijärgend	konsonanttijono
konsonandivaheldus	konsonanttivaihtelu
konsonant	= kaashäälik
konsonantism	konsonantismi
konsonantkiri	konsonanttikirjoitus
konsonanttüvi	konsonanttivartalo

konsonantvokaalkiri	äännekirjoitus, jossa merkitään sekä konsonantit että vokaalit
konsonantühend	= kaashäälikuühend
konstituent	= moodustaja
konstruktsioon	= tarind
kontakt, liitumine (foneetikas)	liittymä (fonetiikassa)
kontaktifunktsioon	= faatiline funktsioon
kontaminatsioon	= ristumine
kontekst (1. kaastekst; 2. ümbrus)	1. konteksti, asiayhteys; 2. ympäristö
kontekstisidus lause	= tekstisidus lause
kontekstivaba lause	= tekstivaba lause
kontekstuaalne ellips, kontekstiellips	[kon]tekstuaalne ellipsi
kontekstuaalne tähendus	kontekstuaalne merkitys, tilantainen merkitys
kontekstuaalne variant, kontekstivariant	[kon]tekstuaalne variantti
kontekstuaalsed sünonüümid	kontekstuaalsed sünonüümid
kontinuaatiivne tegevus	= pidev tegevus
kontinuaatiiv[verb]	kontinuaatiiviverbi
kontraarne vastandus, kontraarne opositsioon	kontraarinen oppositio
kontradiktoorne vastandus, kontradiktoorne opositsioon, komplementaarne vastandus, komplementaarne opositsioon	kontradiktorinen oppositio, komplementaarinen oppositio
kontraheerunud diftong	supistumadiftongi
kontraheerunud verb	supistumaverbi
kontraheerunud vorm	supistumamuoto
kontraktsioon	1. supistuminen, kontraktio; 2. supistuma
kontrastiivanalüüs	= kõrvutusanalüüs
kontrastiivne grammatika	= kõrvutav grammatika
kontrastiivne lingvistika	= kõrvutav lingvistika
kontrastiivrõhk	= vastandusrõhk
kontseptuaalne semantika	kontseptuaalne semantiikka
kontsessiivadverbiaal	= mõõndusmäärus

kontsessiiv[adverbiaal]lause	= möönd[usmäärus]lause
kontsessiivkonjunktsioon	= möönev sidesõna
konvergens	konvergenssi
konversatsioon	= vestlus
konversatsioonianalüüs	= vestlusanalüüs
konversiiv, pöördvastand	käänteisvastakohta, konverssi, konversiivi
konversiivne vastandus, konversiivne opositsioon, pöördvastandus	käänteisoppositio
konversioon (1. pöördsuhe; 2. sõ- naliigivahetus; 3. tähestiku- vahetus)	konversio
kood	koodi
koodida	= kodeerida
koodivahetus, ümberlülitumine	koodinvaihto
kooligrammatika	koulukielioppi
koolon	kaksoispiste
koondlause	yksinkertainen lause, johon kuuluu rinnasteisia lausenjäseniä
koopula	= köide
koordinatiivtarind	= rindtarind
koordinatsioon[iseos]	= rinnastus[seos]
koosinemine	myötäsiintyminen
kopulatiivne konjunktsioon	= ühendav sidesõna
kopulatiivne liitsõna	kopulatiivinen yhdyssana, rinnasteinen yhdyssana
kopulatiivne seos	= ühendav seos
kordus	toisto, kerto
korduv tegevus, iteratiivne tegevus	iteratiivinen tekeminen
koreferents	= samaviitelisus
korpus	korpus
korpuslingvistika	korpuslingvistiikka
korrekatuur, korrektuurilugemine	korjausluku, oikaisuluku, oikoluku
korrelaat	korrelaatti
korrelatsioon	korrelaatio
kreeka tähestik	kreikkalainen kirjaimisto
kreoliseeruda, kreoolistuda	kreolistua
kreoolkeel	kreolikieli

kriitiline lingvistika (grammatiliste struktuuride "ideoloogia" uurimine)	kriitiline lingvistiikka (“kieliopillisten rakenteiden ideoloogia” tutkiminen)
krossreferents	= ühisviitelisus
krüptograafia	= salakiri
kuhjum, kumulatsioon	kumulaatio, kasauma
kujund	= kõnekujund
kujundlik	kuva[anno]llinen
kultuurkeel	kulttuurikieli
kuluvorm	kulunut muoto
kumulatsioon	= kuhjum
kunstlik keel	→ tehiskeel
kurgunibu, lad <i>uvula</i>	kitakieleke, uvula
kursiivne tegevus	kursiivinen tekeminen
kustutus[transformatsioon]	poisto[transformaatio]
kuulaja	kuulija
kuulmislävi	kuulokynnys
kuulmisvahemik	kuuloalue
kvantifikatsioon	kvantifointi
kvantitatiivne speetsies	kvantitatiivinen spesies
kvantiteet	= vältus
kvantor	= hulgasõna
kvantorifraas	= hulgasõnafraas
kvantumimäärus, kvantumi- adverbiaal	määrän ja asteen adverbiaali
kvantumi[määrus]lause, kvantumi[adverbiaal]lause	määrää ja astetta ilmaiseva sivulause
kvotatiiv	= kaudne kõneviis, <i>modus obliquus</i>
<i>kõige</i> -ülivõrre, analüütiline superlatiiv	analyyttinen superlatiivi
kõlakujund	akustinen kielikuva
kõlavärving	= tämber
kõne	1. puhe; 2. puhunta
kõneaine	puheenaihe
kõneakt	puheakti
kõnehetk	puhehetki
kõnehälvik, logopaat	puhähäiriöinen henkilö
kõnekeel	puhekieli
kõnekeelne	puhekielinen

kõnekujund, kujund	kielikuva, kuvio
kõnekunst, retoorika	retoriikka, puhetaito
kõnekäik, käik	siirto
kõnekäänd	puheenparsi, sananparsi, sanonta
kõneleja	puhuja
kõnelemine	puhuminen
kõnelemisverb	diktiivi[nen] verbi, sanomis- verbi, puhumisverbi
kõne[liik]	kielteistä ja myönteistä verbin- muotoa yhdistävä kategooria
kõneloome	= kõne tekitamine
kõnelus	vuoropuhelu
kõnemeloodia	= intonatsioon
kõne mõistmine	puheen ymmärtäminen
kõneorganid	= häälduselundid, hääldus- organid
kõnepuue	puhehäiriö
kõne raaltuvastus	automaattinen puheen tunnistus
kõnesalvestus (võib hõlmata ka videosalvestuse)	puheen tallennus
kõnesignaali	puhesignaali
kõnesituatsioon	puhetilanne
kõnesooritus, <i>performance</i>	performanssi, [kielellinen] suoritus
kõne süntees	puhesynteesi
kõnesüntesaator	puhesyntetisaattori
kõnetaju	puheen vastaanottamine
kõnetakt, jalg, rõhuüksus	puhetahti
kõnetegevus	puhetoiminta, ransk. langage (de Saussure)
kõne tekitamine, kõneloome	puheen tuottamine
kõnetempo	puhetempo, puhenopeus
kõnetlus	puhuttelu
kõnetlussõna	puhuttelusana
kõnetoiming	puhetoiminta
kõnetrakt	ääniväylä
kõnetuvastus	puheen tunnistamine, puheen tunnistus
kõneviis, moodus	modus, tapaluokka

kõnevoor, voor	puheenvuoro, vuoro
kõneüksus	puheen yksikkö
kõrgenev diftong	suppeneva diftongi
kõrge vokaal, kitsas vokaal	korkea vokaali, suljettu vokaali, ahdas vokaali, suppea vokaali
kõrgstiil	ylätyyli, juhlatyyli
kõri, lad <i>larynx</i>	kurkunpää
kõrihäälik	kurkunpää-ääni
kõrihäälik, larüngaal	laryngaali
kõrisulghäälik, larüngaalklusiil	laryngaaliklusiili
kõrvallause	sivulause, alisteinen lause
kõrvaltähendus, konnotatiivne tähendus, konnotatsioon	konnotaatio, sivumerkitys
kõrvutav grammatika,	kontrastiivinen kielioppi
kontrastiivne grammatika	
kõrvutav lingvistika,	kontrastiivinen lingvistiikka
kontrastiivne lingvistika	
kõrvutusanalüüs, kontrastiivanalüüs	kontrastiivinen analyysi
kõrvutuslause	komparatiivinen sivulause
kõva konsonant (vananenud termin)	= palataliseerumata konsonant
kõvasuulaehäälik, palataal	palataali, lakiääanne
kõva suulagi, lad <i>palatum</i>	kova kitalaki, kova suulaki, palatum
kõvendusmärk (nt vene keeles)	kova merkki (esim. venäjässä)
kõvendussõna	vahvike
käibefraas	käyttöfraasi
käik	= kõnekäik
kärglause, matriitslause	matriisilause
käsk	käsky
käskiv kõneviis, imperatiiv	imperatiivi, käskytapa
käsklause, imperatiivilause	käskylause, imperatiivilause
käänamine	(nominien) taiputus
käänata, deklioneerida	taivuttaa (nominia), deklinoida
käändegrammatika	sijakielioppi
käändeline verbivorm,	verbin ei-finiittinen muoto,
infiniitne verbivorm,	verbin infiniittinen muoto,
tegusõna käändeline vorm	verbin nominaalimuoto
käändelõpp	sijapääte

käände vorm	sijamuoto
käändeühildumine	sijakongruenssi
käändkond, deklinatsioon	dekliinaatio
käändsõna, noomen	nomini
käändsõna fraas, noomenifraas	nominilauseke
käändsõnaliide, noomenisufiks	nomininjohdin
käändsõnaline	nominaalne, nomini-
käändsõnatuletus, noomeni- derivatsioon	nomiinien johto, nomini- johtamine
käändtüüp	(nominin) taivutustüüp
käänduda, deklioneeruda	taipua
käändumatu	taipumaton (nomineista)
käändumatu omadussõna	taipumaton adjektiiv
kääne, kaasus	sija, kaasus
kõide, koopula	kopula
külghäälük, lateraal	lateraali, laideääne
külgnemine	taipumattomana liitumine (esim. <i>oma sõpradele</i>)
küsiasesõna, interrogatiiv- pronoomen	interrogatiivipronomini
küsijatk	lauseenloppuinen kysyvä lauseenmäärite (esim. <i>Väsitas päris ära, mis?</i>)
küsilause, interrogatiivilause	kysymyslause, interrogatiivilause
küsimus	kysymys
küsimustik	kyselysarja, kysymyssarja
küsimärk	kysymysmerkki
küsimäärsõna, interrogatiiv- adverb	interrogatiiviadverbi
küsisõna	kysymyssana
küsituum	konstituentti, johon haku- kysymys kohdistuu

L

laadivaheldus	laativaihtelu, kvalitatiivinen astevaihtelu
laadivahelduslik	laativaihtelu-, laativaihtelun alain

labiaal	= huulhäälik
labiaalne	pyöreä, labiaalne
labiaalvokaal	= ümarvokaal
labialiseerumine	labiaalistumine, labialisaatio
labiodentaal	= huulhammashäälik
ladina tähestik	latina[la]ine kirjaimisto
laenamine	lainaus, lainaamine
laen[keelend]	laina
laenliide	lainattu johdin
laensõna	lainasana
laentarind	lainattu rakenne
laenukihistus	laina[sana]kerrostuma
laenuline sõnavara	lainasanasto
laenusuund	lainautumissuunta
lahklause	lohkolause
lahktarind	lohkorakenne, lohkeama
lahkukirjutamine	erilleen kirjoittamine
lahtine klass	avoin luokka
lahtine silp	avotavu
lahtine süsteem	avoin järjestelmä, avoin systeemi
lahutamatu omandus	erottamaton omistus
lahutamatu sõnaühend	erottamaton sanaliitto
laiend	määrite
laiendada	1. määrittää; 2. laajentaa
laiendamata lihtlause	pääjäsenistä koostuva
	yksinkertainen lause
laiendatud lihtlause	yksinkertainen lause, joka
	sisältää pääjäsenten lisäksi
	lisäjäseniä
laineline joon	aaltoviiva
laineteooria	aaltoteoria (Johannes Schmidt)
langev diftong	laskeva diftongi
langev intonatsioon	laskeva intonaatio
lapi keel	lappi, saame
larüngaal	= kõrihäälik
larüngaalklusiil	= kõrisulghäälik
larüngaliseerumine	laryngalisaatio
lastekeel	lastenkieli
lastekeelne	lastenkielinen

lateraal	= külghäälik
latiiv	latiivi
latinisatsioon (ladina tähtedega kirjutamise)	latinaistamine
lause	1. lause; 2. virke
lausealgu[li]ne	lauseenalkuinen
lauseehitus	1. lauserakenne; 2. virkerakenne
lausefoneetika	lausefonetiikka
lauseintonatsioon	lauseintonaatio
lausekatkestus, aposiopees	aposiopesis
lausekujund	syntaktinen kielikuva, lausekuvio
lause kõrvalliige	lauseen lisäjäsen
lauselaiend, lausemodaal	lauseenlisäke, irtonainen adverbiaali, jonka vaikutusalana on koko lause (esim. <i>Võib-olla</i> ma eksin)
lauseliige	lauseenjäsen
lauseliigendus	lauseenjäsenmys
lauselisis	lausemaisuus
lauselõpuline	lauseenloppuinen
lauselühend	lauseenvastike
lausemall	lausemalli
lausemodaal	= lauselaiend
lausemoodustus	lauseenmuodustus
lause pealiige	lauseen pääjäsen
lause põhitüüp	peruslausetyyppi
lausepõim	→ põimlause
lauserind	→ rindlause
lauserõhk	lausepaino
lauserõhuline	lausepainollinen
lauserõhutu	lausepainoton
lausesemantika	lausesemantiikka
lausesisene	lauseensisäinen
lausestada	lauseistaa
lausestik, periood	periodi, lausejakso
lausestruktuur	1. lauserakenne; 2. virkerakenne
lausestus	lauseistus
lausetuum	lauseen ydin

lausetüübid suhtluseesmärgi järgi	= kommunikatiivsed lausetüübid
lauseõpetus, süntaks	lauseoppi, syntaksi
lausung	lausuma
leenis[klusiil], meedia[klusiil]	lenisklusiili, mediaklusiili
leevendaja (vestlusanalüüsis)	varaus (keskustelunalyysissa)
leivu keelesaar (Lätis)	Leivun kielisaareke (Latviassa)
lekseem	lekseemi
leksika	= sõnavara
leksikaalne	leksikaalinen, sanastollinen
leksikaalne kategooria	leksikaalinen kategoria, sanakategoria
leksikaalne morfeem	leksikaalinen morfeemi, semantiline morfeemi
leksikaalne rõhk	= sõnarõhk
leksikaalne sõna	leksikaalinen sana (sanakirjasana)
leksikaalne tähendus	leksikaalinen merkitys
leksikaalne üksus	leksikaalinen yksikkö
leksikaalsed sünonüümid	leksikaalised sünonüümid
leksikaliseeruda	leksikaalistua
leksikaliseerunud vorm	leksikaalistunut muoto
leksikograafia	leksikografia, sanakirjatyo
leksikogrammatiline	leksikaalis-grammaattinen
leksikoloogia	= sõnavaraõpetus
leksikon	1. sanasto, sanavarat, sanavarasto, leksikko; 2. sanakirja
leksikosemantiline	leksikaalis-semantiline
leksikostatistika	= sõnastatistika
lekt	= keelekuju
lemma	lemma
levila	levikkialue
<i>licentia poetica</i>	= luulevabadus
ligatuur	ligatuuri, kaksoiskirjain
liht-, lihtne	yksinkertainen, yksinäis-
lihtaeg, lihttempus	yksinäistempus
lihtkonjunktsioon	= lihtsidesõna
lihtlause	yksinkertainen lause

lihtminevik, imperfekt	imperfekti
lihtne	= liht-
lihtsidesõna, lihtkonjunktsioon	yksinkertainen konjunktio
lihtsustatud transkriptsioon	puolikarkea tarkekirjoitus
lihtsõna	yksinkertainen sana
lihtteigusõna, lihtverb	yksinkertainen verbi
lihttempus	= lihtaeg
lihttüvi	= juur
lihtverb	= lihtteigusõna
lihtöeldis	yksinkertainen predikaati
liialdus, hüperbool	hyperbola, liioittelu
liiane	redundantti, liikanainen
liiasus	redundanssi, liikanaisuus
liide	= tuletusliide
liidepartikkel	liitepartikkeli
liigendus	jäsennys, jäsentely
liigimõiste	alakäsite, lajikäsite
liiginimetus	lajinimi
liigitav öeldistäide	luokituspredikaatiivi
liikumisverb	liikeverbi
liikvida	= sulahäälik
liit-, liitne	yhdys-, yhdistetty, moniosainen
liitadjektiiv	= liitomadussõna
liitadverb	= liitmäärsõna
liitaeg, liittempus	liittotempus
liitarvsõna, liitnumeraal	yhdysnumeraali, yhdyslukusana (esim. <i>seitsemäsataa</i>)
liitasesõna, liitpronoomen	yhdyspronomini
liitejärjend	johdinjono
liiteline (nt liiteline astme- vaheldus)	suffiksaalinen (esim. suffiksaali- nen astevaihtelu)
liitevariant	johdinvariantti
liitkonjunktsioon	= liitsidesõna
liitkäändsõna, liitnoomen	yhdysnomini
liitlause	yhdyslause, lauseyhdistys
liitmine	yhdistäminen, yhdistys, kompositio
liitmäärsõna, liitadverb	yhdysadverbi

liitne	= liit-
liitnimisõna, liitsubstantiiv	yhdyssubstantiiv
liitnoomen	= liitkäändsõna
liitnumeraal	= liitarvsõna
liitomadussõna, liitadjektiiv	yhdysadjektiiv
liitpronoomen	= liitasesõna
liitsidesõna, liitkonjunktsioon	yhdyskonjunktio
liitsubstantiiv	= liitnimisõna
liitsufiks	yhdysjohdin, yhdysperäinen johdin
liitsõna	yhdyssana, kompositumi
liitsõna eesosis, liitsõna esikomponent	yhdyssanan määriteosa
liitsõna järelosis, liitsõna järelkomponent	yhdyssanan perusosa
liitsõnakomponent	= liitsõnaosis
liitsõnaline	yhdyssana-
liitsõnamoodustus, sõnade liitmine, kompositsioon	yhdyssananmuodostus, kompositio
liitsõnaosis, liitsõnakomponent	yhdysosa
liittegusõna, liitverb	yhdysverbi, jossa on kiinteä yhdistys
liittempus	= liitaeg
liittüvi	yhdysvartalo
liitum (igasugune tüvede kokkuvormistis)	liittosana (kaikenlainen vartalojen yhteenkirjoittama)
liitumine (1. sõnade liitumine; 2. foneetikas: kontakt)	1. kompositio; 2. (fonetii- kassa) liittymä
liitumismall	kompositiomalli
liitverb	= liittegusõna
liitvorm	liittomuoto
liitöeldis	yhdyspredikaatti, liittopredikaatti
liivi keel	liivi
lineaarsus	lineaarisuus, peräkkäisyys
lineariseerida	linearisoida, linearistaa
<i>lingua franca</i>	lingva franca
lingvaal	= keelhäälik
lingvist	= keeleteadlane
lingvistika	= keeleteadus

lingvistiline	= keeleteaduslik
lingvitsiid	= keeletapp
lingvostatistika	= keelestatistika
lingvostilistika	= keelestilistika
linnakeel	kaupunkipuhekieli
linnuke	hattu, ylösalainen sirkumfleksi (diakriitinen merkki: š)
lisamine, lisamistransformatsioon	lisäys[transformaatio]
lisand, apositsioon	appositio
lisanimi	lisänimi
litereerida	litteroida, kirjaintaa
litootes	= eitav jaatus
loendamatu sõna, jaotatav sõna	jaollinen sana
loendatav sõna, jaotamatu sõna	jaoton sana, laskettava sana
loetavus	(tekstin) luettavuus
logogramm	= sõnamärk
logopaat	= kõnehälvik
logopeedia	logopedia, puhehäiriöoppi
lokaaladverb	= kohamäärsõna
lokaaladverbiaal	= kohamäärus
lokaal[adverbiaal]lause	= koha[määrus]lause
lokatiiv	lokatiivi
loodusnimi, maastikunimi	luontonimi
loogiline objekt	= tegevusobjekt
loogiline predikaat	looginen predikaatti
loogiline semantika	looginen semantiikka
loogiline subjekt	= tegevussubjekt
looksulud {...}	aaltosulkeet, aaltosulut
loomanimi, zoonüüm	eläimennimi
loomulik (nt loomulik fonoloogia, morfoloogia, süntaks)	luonnollinen (esim. luonnollinen fonologia, morfologia, syntaksi)
loomulik keel	luonnollinen kieli
loomulik sõnajärg	= neutraalne sõnajärg
loovus (lahtise süsteemi omadus)	loovuus, kreatiivisuus
lugeja	lukija
lutsi keelesaar (Lätis)	Lutsin kielisaareke (Latviassa)
luulekeel	runokieli, runotyyl
luulevabadus, <i>licentia poetica</i>	licentia poetica, runoilijanvapaus

lõigu avalause	kappaleen aloituslause
lõigu lõpplause, päade	kappaleen päätöslause
lõik	kappale (tekstissä)
lõpetamata tegevus,	päättymätön tekeminen,
imperfektiivne tegevus	imperfektiivinen tekeminen
lõpetatud tegevus,	päättynyt tekeminen,
perfektiivne tegevus	perfektiivinen tekeminen
lõpp (1. muutelõpp;	1. taivutuspäätte; 2. loppu
2. vastandina algusele)	
lõpphäälik	sananloppuinen äänne
lõppsilp	viimeinen tavu
lõpualune tüvi	= grammatiline tüvi, alltüvi
lõpuga	päätteellinen
lõpukadu, apokoop	loppuheitto, apokopee
lõpukordus, epifoor	epifora
lõputa	päätteetön
lõunaeeesti kirjakeel, tartu keel	eteläviron kirjakieli, Tarton kieli
lõunaeeestiline	eteläviron [murteiden]
lõunaeeesti murded	eteläviro[n murteet]
läbipaistev, transparentne	transparentti, läpinäkyvä
läbipaistmatu, opaakne	opaakki, läpinäkymätön
läbiv suurtäht	kaikkien nimenosien iso
	alkukirjain (esim. <i>Eesti Keele</i>
	<i>Instituut, Aleksander Suur</i>),
	vrt. esisuurtäht
lähisugukeel, lähem sugulaskeel	lähisukukieli
lähtekeel (1. laenuandja keel;	1. lainanantajakieli;
2. keel, millest tõlgitakse	2. lähtökieli (josta tulkitaan
või transkribeeritakse)	tai transkriboidaan)
lähtekääne	= eralduskääne, separatiivkääne
lähtestruktuur	lähtörakenne
läänemere[soome] algkeel	kantasuomi
läänemere[soome] keeled	itämerensuomalaiset kielet
läänemeresoome-permi algkeel	suomalais-permiläinen kantakieli
läänemeresoome-volga algkeel	suomalais-volgalainen kantakieli
lühend, abreviatuur	lyhenne
lühendada	lyhentää

lühendisõnastik	lyhennesanakirja
lühendsõna	kirjainsana
lühendusellips	lyhenne-ellipsi (lauseensisäinen kontekstista riippumaton ellipsi)
lüheneda	lyhentyä
lühike	lyhyt
lühike konsonant	lyhyt konsonantti
lühike silp	lyhyt tavu
lühike sisseütlev, lühike illatiiv	lyhyt illatiivi (esim. pani salli <i>kaela</i>)
lühike vokaal	lyhyt vokaali
lühike ülivõrre, lühike superlatiiv	= <i>i</i> -ülivõrre, <i>i</i> -superlatiiv, sünteetiline superlatiiv
lühitüvi (nt <i>inimtöö</i>)	lyhyt vartalo, sananvartalo yhdyssanan määrteosana (esim. <i>ihmistyö</i>)
lühivorm	lyhyt muoto
lühühendus	lyhytsulku (lauseen tai konstruktion väärin käsittäminen)
lünklause, väljajätteline lause, elliptiline lause	elliptinen lause

M

maailmakeel	maailmankieli
maastikunimi	= loodusnimi
madalduv diftong	väljenevä diftongi, avartuva diftongi
madalstiil	alatyyl
madal vokaal, avar vokaal	avoin vokaali, avara vokaali, matala vokaali, väljä vokaali
<i>ma</i> -infinitiiv	= <i>ma</i> -tegevusnimi
<i>maiuscula maiestatis</i>	= ülimussuurtäht
majuskel	= suurtäht
makrolingvistika	makrolingvistiikka
<i>maks</i> -vorm	<i>maks</i> -muoto (<i>ma</i> -infinitiivin translatiivi, esim. <i>tegemaks</i>)

mall	malli, kaava
mansi keel	mansi, voguli
mari keel	mari, tšeremissi
markeerimata	1. tunnusmerkitön, tuntomerkitön; 2. tunnukseton
markeerimatus	tunnusmerkittämyys, tuntomerkitömyys
markeeritud	1. tunnusmerkkinen, tuntomerkinen; 2. tunnuksellinen
markeeritus	tunnusmerkisyys, tuntomerkiisyys
marrism	marrismi
masinakeel	konekieli
masintõlge, raaltõlge	konekäännös
maskuliin	= meessoost sõna
maskuliinum	= meessugu
massikommunikatsioon, massisuhtlus	joukkoviesticntä
mas-vorm	<i>mas</i> -muoto (<i>ma</i> -infinitiivin inessiivi, esim. <i>tegemas</i>)
mast-vorm	<i>mast</i> -muoto (<i>ma</i> -infinitiivin elatiivi, esim. <i>tegemast</i>)
mata-vorm	<i>mata</i> -muoto (<i>ma</i> -infinitiivin abessiivi, esim. <i>tegemata</i>)
ma-tegevusnimi, ma-infinitiiv	<i>ma</i> -infinitiivi
matemaatiline lingvistika	matemaattinen lingvistiikka
matriitslause	= kärglause
matronüüm	= emanimi
ma-vorm	<i>ma</i> -muoto (<i>ma</i> -infinitiivin illatiivi, esim. <i>tegema</i>)
mediodorsaal	= keskkeelehäälik
mediopassiiv	mediopassiivi, mediumi
media[klusiil]	= leenis[klusiil]
meessoost sõna, maskuliin	maskuliini, maskuliininen sana
meessugu, maskuliinum	maskuliini (miespuolinen suku)
meetrika	metriikka
meetrum	= värsimõõt
meronüüm (osasõna)	meronyymi (ilmaisee osaa)
meronüümia (osa-terviku suhted)	meronymia, partonymia
metafoonia	= umlaut

metafoor	metafora
metafoorne (nt metafoorne tähendus, väljend)	metaforinen (esim. metaforinen merkitys, ilmaus)
metakeel	metakieli
metakeeleline funktsioon	metakieline funktsioon
metalingvistika	metalingvistiikka
metanalüüs	metanalüüs
metatees	metateesi
metonüümia	metonymia
metonüümne (nt metonüümne termin)	metonyymine (esim. metonyymine termin)
miinimumsõnastik	minimisanasto
mikrolingvistika	mikrolingvistiikka
mikrotoponüüm	= väikekohanimi
minevik	1. mennyt aika; 2. menneen ajan tempus
mineviku kesksõna, mineviku partitsiip	partisiipin perfekti (<i>nud-</i> ja <i>tud-</i> partisiippi)
minimaalpaar	minimipari
minimaaltagasiside	minimipalaute
minuskel	= väiketäht
mitmekeelne sõnaraamat	monikieline sanakirja
mitmekeelsus	monikielisyys
mitmesõnaline	monisanainen
mitmetähenduslik, polüsemiline	polyseemine, moniselitteinen, monimerkityksine
mitmetähenduslikkus, polüseemia	polysemia, moniselitteisyys, monimerkityksisyys
mitmus, pluraal	monikko, pluraali
mitmuse tüvi	monikkovartalo
mitmuslik, pluraalne	monikolline
mitmussõna, <i>plurale tantum</i> — sõna	plurale tantum -sana, pluratiivi, monikkosana
mittegrammatiline lause	epäkieliopilline lause
mittekeeleline	ei-kielelline
mitteproduktiivne (nt mitteproduktiivne liide, mall)	epäproduktiivine (esim. epäproduktiivine johdin, malli)

mitteprototüüpne	epäprototyypinen
mittereferentne	ei-referentiaalne
mitterestriktiivne	ei-restriktiivinen
mitterestriktiivne atribuut	ei-restriktiivinen atribuutti
mitterestriktiivne relatiivilause	ei-restriktiivinen relatiivilause
mittesõnaline suhtlus, mitte- verbaalne suhtlus	sanaton viestintä
mittetäistähenduslik sõna, sünsemantiline sõna	synsemanttinen sana
modaaladverb	= rõhumäärsõna
modaalne	modaali[nen]
modaalsus	modaalisuus, modaaliteetti
modaalsõna, suhtumissõna	modaalisana
modaaltegasõna, modaalverb	modaaliverbi
modaaltähendus	modaalinen merkitys
modaalverb	= modaaltegasõna
moderatiivne	moderatiivinen
modifitseeriv liide	modifioiva johdin, modifioija
<i>modus obliquus</i>	= kaudne kõneviis, kvotatiiv
moekeelend	muoti-ilmaus
momentaanne tegevus	= hetkeline tegevus
momentaan[verb]	momentaani[verbi]
monoftong	= üksiktäishäälik
monogenees	monogeneesi
monoloog	= ühekõne
monoseemia	= ühetähenduslikkus
monoseemiline	= ühetähenduslik
moodus	= kõneviis
moodustaja, konstituent	muodostin, konstituentti
moodustajalause	konstituenttilause
moodustajastruktuur	konstituenttirakenne
moodustajastruktuuri grammatika	konstituenttirakennekielioppi
moodustuspesa	= sõnamoodustuspesa
moodustuskoht	= häälduskoht
moodustusviis	= hääldusviis
moora	mora
mordva keel	mordva
morf	morf

morfeem	morfeemi
morfeemika	morfemiikka
morfeemiklass	morfeemiluokka
morfeemikordus (nt <i>seni/ni</i>)	morfeemintoisto
morfeemimoodustus	morfeeminmuodostus
morfeemimääramine	morfemisointi
morfeemipiir	morfeeminraja
morfeemivariant	= allomorf
morfofoneem	morfofoneemi
morfofoneemkiri	morfofonemaattinen kirjoitus, morfofonoloogiline kirjoitus
morfofonoloogia	mor[fo]fonologia
morfofonoloogiareegel	morfofonoloogiline sääntö
morfofonoloogiline vaheldus	morfofonoloogiline vaihtelu, morfofoneeminen vaihtelu
morfoloogia	= vormiõpetus
morfoloogiasõnastik	= vormisõnastik
morfoloogiline	morfoloogiline, muoto-opillinen
morfoloogiline analüüs	morfoloogiline analüüs
morfoloogiline ehitus	muutorakenne
morfoloogiline kategooria	morfoloogiline kategooria
morfoloogiline klassifikatsioon	morfoloogiline luokittelu
(keele) morfoloogiline põhitüüp	morfoloogiline päätüüp
(kas isoleeriv, aglutineeriv või flekteeriv keel)	
morfoloogiline süntees	morfoloogiline süntees
morfoloogiline süsteem	morfoloogiline järjestelmä
morfoloogiline tunnus	1. tunnus; 2. morfoloogiline piirre
morfoloogiline tüpologia	morfoloogiline typologia
morfosõnastik	= vormisõnastik
morfosüntaks	morfosüntaksi
morfosüntaktiline kategooria	morfosüntaktiline kategooria
motiveerida	motivoida
morfotaktika	morfotaksi
motiveerimatus	motivoimattomuus
motiveeritud keelend	= seotud keelend
motiveeritus	motivoitus
mugandada	mukauttaa

muganeda	mukautua
murdarv[sõna]	murtoluku
murdeaines, murdematerjal	murreaines, murreaineisto
murdeala	murrealue
murdearhiiv	murreakarkisto
murdeatlas	murrekartasto
murdeerinevus	= murdevahe
murdegrammatika	murrekielioppi
murdejoon	murrepiirre
murdekeel	murre
murdekeelend, dialektism	murteellisuus (murrešana, -muoto ym.)
murdekogu	murrekokoelma
murdekogumine	murteenkeruu
murdekorrespondent	vapaaehtoinen vastaaja, vapaaehtoinen kerääjä, harrastajakerääjä
murdekõne	murre
murdekõneleja	murteenpuhuja
murdeliigendus	murrejako
murdeline	murteellinen
murdeline levik	murrelevikki
murdelisus	murteellisuus
murdematerjal	= murdeaines
murdematk	murteentutkimusmatka
murdemorfologia	murremorphologia
murdenäide	murrenäyte
murdepiir	murreraja
murderühm	murteisto, murreryhmä
murdesõna	murrešana
murdesõnaraamat	murrešanakirja
murdesõnavara	murrešanasto
murdetauust	murretausta
murdetekst	murreteksti
murdeuurija, dialektoloog	murteentutkija, dialektologi
murdeuurimine, dialektologia	murteentutkimus, dialektologia
murdeuurimus	murretutkimus
murdevahe, murdeerinevus	murre-ero, murre-eroav[ais]uus

murdevariant	murrevariantti, murretoisinto
murdevaste	murrevastine
murdevorm	murremuoto
murrak	pitäjänmurre
murre, dialekt	murre, dialekti
murretevaheline	murteidenväline
mutatiivne liide,	muuntava johdin, muuntaja
transponeeriv liide	
muude, muutevorm	taivutusmuoto
muukeelne	toiskielinen, muunkielinen
muuta	taivuttaa
muuteafiks	taivutusaffiksi (tunnus ja taivutuspääte)
	= sõnatüvi
muutealune tüvi	taivutuspääte
muutelõpp, lõpp	taivutusmorfeemi
muutemorfeem	taivutusparadigma
muuteparadigma	tunnus
muutetunnus, tunnus	= muude
muutevorm	taivutusluokka (deklinaatio ja konjugaatio)
muutkond (käändkond ja pöördkond)	[sanan] taivuttamine
muutmine, sõnamuutmine	taivutuskaava, taivutustyyppi
muuttüüp (käändtüüp ja pöördtüüp)	
muutada	1. muuttua; 2. taipua
muutuja	muuttuja
muutumatu sõna, partikkel	taipumaton sana, partikkeli
muutus	muutos
mõiste	käsite
mõisteala	käsitepiiri, käsiteala (esim. kerätä murre sanoja joltakin käsitealalta)
mõistekiri, ideograafia	käsitekirjoitus, ideografia
mõisteline sõnaraamat	ideografinen sanakirja
mõisteline tähendus	= kognitiivne tähendus
mõistemoodustus	käsitteenmuodostus
mõistemärk, ideogramm	käsitemerkki, ideogrammi
mõistestik	käsiteistö
mõistesüsteem	käsitejärjestelmä

mõistetavus	= arusaadavus
mõisteväli	käsittekenttä
mõistukuju, allegooria	allegoria, vertauskuva
mõtt, signifikaat	mielle
mõttekriips	ajatusviiva
mõttepunktid	kolme pistettä (ilmaisemassa kesken jäänyttä ajatusta)
mõõdunimisõna, ühiknimisõna	mittasubstantiivi
mõõduomadussõna	mitta-adjektiivi
mõõdutekusõna	mittaverbi
märgend	käyttöalamerkintä (esim. sanakirjassa)
märgijärjend	merkkijono
märgisüsteem	merkkijärjestelmä
märk	merkki
märksõna	hakusana
märksõnastik	hakusanaluettelo
määramata, umbmäärane, indefiniitne	indefiniittinen
määramatus, umbmäärasus, indefiniitsus	epämääräisyys, indefiniittisyys
määramäärsõna	määrän adverb
määramäärus	→ kvantumimäärus
määra[määrus]lause	määrää ilmaiseva adverbiaalilause
määratleda (1. determi- neerida; 2. defineerida)	1. determinoida, määrittää;
määratlev asesõna, determi- natiivpronoomen	2. definioida, määritellä
määratlus, definitsioon	determinatiivipronomini
määratud, definiitne (nt määratud e definiitne subjekt)	määritelmä
määratus, definiitsus	määräinen, definiittinen (esim. määräinen eli definiittinen subjekti)
määrav, definiitne (nt määrav e definiitne artikkel)	definiittisyys
määrsõna, adverb	määräinen, definiittinen (esim. määräinen eli definiittinen artikkeli)
määrsõnafraas, adverbifraas	adverb, seikkasana adverbilauseke

määrsõnaliide, adverbisufiks	adverbinjohdin
määrsõnaline, adverbiline	adverbillinen
määrsõnastuda, adverbistuda	adverbistua
määrsõnatuletus, adverbiderivatsioon	adverbien johto, adverbien johtaminen
määrus, adverbiaal	adverbiaali
määrusfraas, adverbiaalfraas	adverbiaalilauseke
määrus[kõrval]lause, adverbiaal[kõrval]lause	adverbiaalilause
määruslik lauselühend	adverbiaalinen lauseenvastike
määruslik täiend, adverbiaalatribuut	adverbiaaliattribuutti
mööndlause	= mööndusmääruslause, kontsessiiv[adverbiaal]lause
mööndusmäärus, kontsessiivadverbiaal	konsessiivinen adverbiaali
möönd[usmäärus]lause, kontsessiiv[adverbiaal]lause	konsessiivilause, myönnytystä ilmaiseva sivulause
möönev kõneviis, jussiiv	epäsuora imperatiivi (ma, sa, ta, me, te, nad <i>oodaku</i>)
möönev sidesõna, kontsessiivkonjunktsioon	konsessiivinen konjunktio

N

naaberkeel	naapurikieli
naaberpaar	vieruspari, engl. adjacency pair
naabrusnimi	naapurialueitten sovinnaisnimi
naissoost sõna, feminiin	feminiini, feminiininen sana
naissugu, feminiinum	feminiini (naispuolinen suku)
naistekeel	naisten kieli
narratiiv	narratiivi
nasaal	= ninahäälik
nasaalne	nasaalinen
nasaliseerumine	nasaalistuminen, nasalisaatio
neeluhäälik, farüngaal	faryngaali
negatiiv	= eitav kõne[liik]
negatsioon	= eitus
neksus	→ predikatiivne tarind

neolingvistika, areaalilingvistika	neolingvistiikka, areaaliling- vistiikka
neologism	= 1. uudiskeelend; 2. uudissõna
nessessiivne	nessessiivinen
neurolingvistika	neurolingvistiikka
neutraal (süvakääne)	neutraali (sijarooli)
neutraalne sõnajärg, loomulik sõnajärg	neutraali sanajärjestys, tunnus- merkitõn sanajärjestys
neutraalstiil	normaalityyli, normaaliproosa, asiaproosa
neutralisatsioon	neutraalistumine, neutralisaatio, kumoutumine
neutraliseeruda	neutraalistua, kumoutua
neutrum	= 1. kesksugu; 2. kesksoost sõna
nibuhäälik, uvulaar	uvulaari
nihutus[transformatsioon]	siirto[transformaatio]
nimekomisjon	nimistötoimikunta
nimekorraldus	nimistönsuunnittelu, nimistõnhuolto
nimelähtene, depropriaalne	[eris]nimestä johdettu,
depropriinen	
nimeseadus	nimilaki
nimesõnastik	nimisanakirja
nimetav, nominatiivne (nime andev)	nimeävä, nominatiivinen
nimetav [kääne], nominatiiv	nominatiivi
nimetavaline, nominatiivne	nominatiivinen, nominatiivimuo- toinen (nominatiivin sijassa oleva)
nimetavaline liitumine, nominatiivne liitumine	nominatiivialkuisuus
nimetav funktsioon, nominatiivne funktsioon	nimeävä funktio, nominatiivinen funktio
nimeteooria	onomastinen teoria
nimetuletis	erisnimen johdos
nimetus	nimitys
nimeuurimine, onomastika	nimistõntutkimus, onomastiikka
nimi, pärisnimi, prooprium	nimi, erisnimi, propri
nimistu	nimistö
nimisõna, substantiiv	substantiivi, nimisana

nimisõnafraas, substantiivifraas	substantiivilauseke
nimisõnaliide, substantiivisufiks	substantiivin johdin
nimisõnaline, substantiivne	substantiivinen
nimisõnaline täiend, substantiivatribuut	substantiiviattribuutti
nimisõnaline väljendusviis	= nominaalstiil
nimisõnastuda, substantiveeruda	substantiivistua, substantivoitua
nimisõnastumine, substantivatsioon	substantiivistuminen, substan- tivointi, substantivoituminen
nimisõnatuletus, substantiivi- derivatsioon	substantiivien johto, substan- tiivien johtaminen
nimisõnatõbi	substantiivitauti
ninahäälilik, nasaal	nasaali, nenä-äänne
nominaalfraas	nominaalilauseke
nominaallause	lause, josta puuttuu finiitiverbi
nominaalstiil, nimisõnaline väljendusviis	nominaali-ilmaus, substantiivi- tyyli
nominalisatsioon	1. nominalisaatio, nominaalistus; 2. nominaalistuma
nominatiiv	= nimetav [kääne]
nominatiivne	= 1. nimetavaline; 2. nimetav
nominatiivne funktsioon	= nimetav funktsioon
nominatiivne keel	nominatiivikieli
nominatiivne liitumine	= nimetavaline liitumine
nominatiivne modaalsus, semantiline modaalsus	semantinen modaalisuus
<i>nominativus absolutus</i>	= absoluuttarind, absoluutne nimetav, iseseisev nimetav, verbita lauselühend
noolsulud <...>	kulmasulkeet, kulmasulut
noomen	= käändsõna
noomeniderivatsioon	= käändsõnatuletus
noomenifraas	= käändsõnafraas
noomeniparadigma	nominiparadigma
noomenisufiks	= käändsõnaliide
noomenisüntaks	nominisyntaksi
noogrammatikud	nuogrammaatikot
norm	normi
normaallause	normaalilause

normatiivne, preskriptiivne	normatiivinen, preskriptiivinen
normatiivne foneetika	= õigehääldus, ortoopia
normatiivne grammatika	normatiivinen kielioppi, preskriptiivinen kielioppi
normatiivne lingvistika, preskriptiivlingvistika	preskriptiivinen lingvistiikka
normatiivne sõnaraamat	normatiivinen sanakirja
normatiivsus, preskriptiivsus	normatiivisuus, preskriptiivisyys
normida	normittaa, kodifoida
normihälve	normipoikkeama, poikkeus normista
normikohane	norminmukainen
norming, kodifikatsioon	[preskriptiivinen] normi, kodifikaatio (sanakirjassa tai kieliopissa)
normivastane	norminvastainen
notiivne speetsies	notiivinen spesies
nud-kesksõna, nud-partitsiip	nud-partisiippi (aktiivin partisiipin perfekt)
nuks-vorm	nuks-muoto (konditionaalin synteetiline preteriti, esim. <i>mänginuks</i>)
nullkohaline verb	= nullvalentne verb
nullmorf	nollamorfi
nulltuletus, otsetuletus	nollajohto, piiloderivaatio
nullvalentne verb, nullkohaline verb	nollapaikkainen verbi
numeraal	= arvsõna
numeraalisufiks	= arvsõnaliide
numeraalne	= arvsõnaline
nu[u]merus	= arv
nurksulud [...]	hakasulkeet, hakasulut
nuvat-vorm	nuvat-muoto (kvotatiivin synteetiline preteriti, esim. <i>mänginuvat</i>)
nõrgaastmeline (nt nõrga- astmeline tüvi, vorm)	heikkoasteinen (esim. heikko- asteinen vartalo, muoto)
nõrgarõhuline silp	= rõhutu silp
nõrgenev astmevaheldus	normaali astevaihtelu, heikkenevä astevaihtelu

nõrk aste	heikko aste
nõrk liitumine (foneetikas)	höllä liittymä (fonetiikassa)
näitav asesõna, demonstratiiv- pronoomen	demonstratiivipronomini
nüüdiskeel	= tänapäevakeel

O

obiugri keeled	obinugrilaiset kielet
objekt	1. = sihitis, grammatiline objekt; 2. kohde
objektadverbiaal	→ sõltuvusmäärus, rektsiooniadverbiaal
objektfraas	= sihitisfraas
objektkeel (uuritav keel)	objektikieli
objektkonjugatsioon	objektikonjugaatio
objekt[kõrval]lause	= sihitis[kõrval]lause
obligatoorne laiend	pakollinen määrite
obligatoorne transformatsioon	pakollinen transformaatio, obligatorinen transformaatio
obliikvakäänded	obliikvisijat
obstruent	obstruentti
okasionaalne	= juhu-
okasionaalsõna	= juhusõna
okasionaaltähendus	= juhutähendus
oklusioon	= sulufraas
oksüümoron	oksymoron
olemasolulause, eksistentsiaal- lause	eksistentsiaalilause
olemislause	→ olemasolulause
olemuslik (nt olemuslik omadus, tunnus)	luontainen, inherentti (esim. luontainen ominaisuus, piirre)
olev [kääne], essiiv	essiivi
olevik (1. praegusaeg; 2. preesens)	1. nykyaika; 2. preesens
oleviku kesksõna, preesensi partisiip	partisiipin preesens (v- ja tav-partisiippi)

olukord, tegevussituatsioon	tilanne, asiaintila
omadus	ominaisus
omadusnimi	ominaisuudennimi
omadussõna, adjektiiv	adjektiiv, laatusana
omadussõnafraas, adjektiivifraas	adjektiivilauseke
omadussõnaliide, adjektiivisufiks	adjektiivinjohdin
omadussõnaline, adjektiivne	adjektiivinen
omadussõnaline täiend, adjektiivatribuut	adjektiiviattribuutti
omadussõnastuda, adjektiiv- veeruda	adjektiivistua, adjektivoitua
omadussõnastumine, adjektivatsioon	adjektiivistuminen, adjektivointi, adjektivoituminen
omadussõnatuletus, adjektiiv- derivatsioon	adjektiivien johto, adjektiivien johtaminen
omaja	omistaja
omajalause	omistusrakenne
omajamäärus	= valdajamäärus, habitiiiv- adverbiaal
omastav [kääne], genitiiv	genetiivi
omastavaline, genitiivne	genetiivinen, genetiivimuotoinen
omastavaline liitumine, genitiivne liitumine	genetiivialkuisuus
omastavaline täiend, genitiiva- tribuut	genetiiviattribuutti
omastav asesõna, possessiiv- pronoomen	possessiivipronomini
omastavus, possessiivsus	possessiivisuus
omastusliide, possessiivsufiks	omistusliite, possessiivisuffiksi
omasõna	omaperäinen sana
omatüvi	omaperäinen vartalo
onomastika	= nimeuurimine
onomatopoeetiline sõna	onomatopo[i]eettinen sana, ääntä jäljitleva sana
onomatopöa	onomatopo[i]eesi
opaakne	= läbipaistmatu
operaator	operaattori

opositsioon	= vastandus
optatiiv	= sooviv kõneviis
optatiivlause	= soovlause
oraal	= suuhäälik
<i>oratio directa</i>	= otsekõne, otsene kõne, direktne kõne
<i>oratio mixta</i>	= siirdkõne
<i>oratio obliqua</i>	= kaudkõne, kaudne kõne, indirektne kõne
ordinaal	= järgarv[sõna]
ortoeepia	= õigehääldus, normatiivne foneetika
ortoeepiasõnaraamat	= hääldussõnaraamat
ortograafia	= õigekirjutus, õigekiri
ortograafiasõnaraamat	= õigekirjutussõnaraamat
ortograafiline lause	ortografinen lause
ortoloogia	= õigekeelsus
osaalus, partsiaalsubjekt	osasubjekti, partitiivisubjekti
osalause	osalause
osaline	osallistuja
osasihitis, partsiaalobjekt	osaobjekti, partiaaliobjekti, partitiiviobjekti
osastav [kääne], partitiiv	partitiivi
osastavaline, partitiivne	partitiivinen, partitiivimuotoinen
osa-terviku suhe	osa-kokonaisuus -suhde, koostumussuhde
osaõeldistäide, partsiaalpredikatiiv	partitiivipredikatiivi
oskuskeel	erikoiskielet, ammattikielet, teknolektit
oskuskeelekorraldus	erikoiskiелten huolto
oskukeeleõpetus, terminoloogia	terminologia
oskuskeelne	ammattikielen, ammattikielessä
oskusleksikograafia	termisanastojen laatiminen
oskussõna, termin	termi
oskussõnastik, termini-sõnastik	termisanasto, erikoisalan sanakirja
oskussõnavara, terminoloogia	termistö, erikoissanasto, ammattisanasto

otsejärg, otsejärjestus	suora järjestys
otsekõne, otsene kõne, direktne kõne, <i>oratio directa</i>	oratio directa, suora esitys[tapa]
otselaen	välitön laina
otsene teatelaad, direktaal	suora tiedottamislaatu
otsesihitis, direktobjekt	suora objekti
otsetuletus	= nulltuletus
otsetähendus, otsene tähendus	suora merkitys (vastakohta: kuvaannollinen merkitys)
otstarbelause	= otstarbemääruslause, finaal[adverbiaal]lause
otstarbemäärus, finaaladverbiaal	tarkoituksen adverbiaali
otstarbe[määrus]lause, finaal[adverbiaal]lause	finaalilause, tarkoitusta ilmaiseva sivulause

P

paarissõna	parisana
palataal	= kõvasuulaehäälik
palataalne vokaal	= eesvokaal
palatalisatsioon	= peenendus, palataliseerumine
palataliseerumata konsonant, kõva konsonant (vananenud termin)	kova konsonantti, palataalis- tumaton konsonantti
palataliseerumine	= peenendus, palatalisatsioon
palataliseerunud	= peenendatud
palataliseerunud konsonant, pehme konsonant (vananenud termin)	pehmeä konsonantti
palatograafia	palatografia
palatogramm	palatogrammi
paradigma	paradigma
paradigmaatika	paradigmatiikka
paradigmaatiline	paradigmaattinen
paradigmaatiline seos	paradigmaattinen suhde
paradigma auk (puuduv vorm)	paradigman aukko (puuttuva muoto)
parafraas	= übersõnastus
paragrammatism	paragrammatismi
parakeel	parakieli

parallelism (mõtteriiim)	parallelismi, kerto
paralingvistika	paralingvistiikka
paralleelkeelend	= rööpkeelend
paralleelvorm	= rööpvorm
parataks	= rindlause
paratamatus	välttämättömyys
parentees	= kiil[lause]
paronüümid	= sarnassõnad
paronüümia	paronymia, paronymia
partikkel	= muutumatu sõna
partitiiv	= osastav [kääne]
partitiivne	= osastavaline
partitiivverb	partitiivobjektin vaativa verbi
partitsiibitarind	= kesksõnatarind
partitsiip	= kesksõna
partsiaalobjekt	= osasihitis
partsiaalpredikatiiv	= osaöeldistäide
partsiaalsubjekt	= osaalus
partsiaalsus	partiaalisuus
passiiv	passiivi
passiivilause, passiivne lause	passiivilause
passiivne	passiivinen
passiivne sõnavara	passiivinen sanavarasto
passiivverb	passiiviverbi
patronüüm	= isanimi
patsient (süvakääne)	patientti, taipuja (sijarooli)
paus	tauko, paussi
peakääne	pääsija
pealause	päälause
pealerääkimine	päällekkäispuhunta, päällekkäisyys
pearõhk	pääpaino
pearõhuline silp	pääpainollinen tavu
peatükk	luku
peavorm	päämuoto
peenendatud, palataliseerunud	liudentunut, palataalistunut
peenendus, palataliseerumine,	palataalistuminen, liudentuminen,
palatalisatsioon	palatalisaatio, liudennus

peenendusmärk	pehmeä merkki, liudennusmerkki
pehme konsonant (vananenud termin)	= palataliseerunud konsonant
pehmesuulaehäälilik, velaar	velaari
pehme suulagi, lad <i>velum</i>	kitapurje, pehmeä kitalaki, pehmeä suulaki, velum
peitesõna, eufemism	eufemismi
peitkategoria, varjatud kategooria	piilokategoria
peitmorf	piilomorfi
pejoratiiv	= halvustussõna
pejoratiivne	= halvustav
perekonnanimi	sukunimi
perfekt	= täisminevik
perfektiivne tegevus	= lõpetatud tegevus
perfektiivsusmäärsõna, perfektiivsusadverb	perfektiivadverbi, päättymä-adverbi (esim. sööb <i>ära</i>)
<i>performance</i>	= kõnesooritus
performatiiv	performatiivi
perifeeria	periferia
perifraas	= ümberütlus
perifrastiline verb	perifrastinen verbi (kahdesta tai useammasta sanasta koostuva verbi)
perifrastiline verbivorm	perifrastinen verbinmuoto (apuverbin ja pääverbin liitto, joka ei ole verbin liittomuoto, esim. <i>on tulemas, saab olema</i>)
periood	= lausestik
permi keeled	permiläiset kielet
personaal	= isikuline tegumood
personaalpronoomen	= isikuline asesõna
personifikatsioon	= isikustamine
persoon	= isik 2., pööre
pidev tegevus, kontinuatiivne tegevus	kontinuatiivinen tekeminen, jatkuva tekeminen
pidžineeruma	pidginisoitua
pidžinkeel	pidgin-kieli
piiriala	raja-alue
piirinähtus	rajailmiö

piirisignaali, junktuur	rajasignaali, junktuuri, siirtymä
piiritlemata tegevus	rajoittamaton tekeminen, ei-rajautunut tekeminen
piiritletud tegevus	rajoitettu tekeminen, rajautunut tekeminen
piirivõimalusega tegevus	= teeline tegevus
pikeneda	pidentyä
pikk	1. pitkä; 2. keskipitkä (toisesta kestoasteesta virossa)
pikk silp	pitkä tavu
pikkus	pituus
pikkusmärk	viiva-aksentti, yläviiva, makron (diakriitiline merkki: ä)
pikk vokaal	pitkä vokaali
piktograafia	= piltkiri
piktogramm	= piltmärk
piltkiri, piktograafia	kuvakirjoitus, piktografia
piltlik	kuva[anno]llinen
piltlik väljend	kuvailmaus
piltmärk, piktogramm	kuvamerkki, piktogrammi
piluhäälik, spirant	spirantti, rakoäänne
pindstruktuur	pintarakenne
pingus vokaal	tiukka vokaali
pleonasm	pleonasmi, liikasanaisuus
pluraalne	= mitmuslik
<i>plurale tantum</i> - sõna	= mitmussõna
plu[skvam]perfekt	= enneminevik
pluural	= mitmus
poetika	poetiikka, runo[us]oppi
poetiline	runollinen, poeetiline
poetiline funktsioon	poeetiline funktsioon (Jakobson)
poetiline üte, apostroof	apostrofi
polaarne vastandus, polaarne opositsioon	polaariline opositsioon
polügenees	polygeneesi
polüglott	polyglotti
polüseemia	= mitmetähenduslikkus
polüseemiline	= mitmetähenduslik
polüsündeton	= sidesõnakus

polüsüntees	polysynteesi
polüsünteeiline keel	polysynteetiline keel
poolafiks, semiafiks, afiksoid	affiksoidi
(nt <i>ala-</i> , <i>üli-</i> , <i>-võitu</i>)	
poolheliline häälik	puolisoinniline äänne
poolitada	tavuttaa, jakaa sana eri riveille
poolitus	jako, sanan jakamine (eri riveille)
	tavuviiva
poolituskriips	tavutusohjelma
poolitusprogramm	puolikielisyys
poolkeelsus	puolipitkä
poolpikk	puolisaksa (kreolistunut saksa), saks. Halbdeutsch
poosaksa keel, kadakasaksa	puolivokaali
	= algvõrre
poolvokaal	= asend
positiiv	positioluokka
positsioon	= omastav asesõna
positsiooniklass	= omastusliide
possessiivpronoomen	= omastavus
possessiivsufiks	= tagakeelehäälik
possessiivsus	= tagasõna
postdorsaal	potentiaali, mahtotapa
postpositsioon	potentiaalne
potentsiaal	mahdollinen sana
potentsiaalne	mahdollinen muoto
potentsiaalsõna	= ajalooline olevik
potentsiaalvorm	= refereeriv olevik
<i>praesens historicum</i>	pragmatiikka
<i>praesens referens</i>	pragmaattinen
pragmaatika	= implikaatuur
pragmatiline	pragmaattinen partikkel
pragmatiline järeldus	→ teema
pragmatiline partikkel	= tootenimi
pragmatiline subjekt	praktinen transkriptio
pragmonüüm	= igemehäälik, gingivaal
praktiline transkripsioon	preaspiraatio
prealveolaar	
preaspiratsioon	

predikaat (ka: grammatiline predikaat ehk öeldis)	predikaati
predikaatverb	= öeldisverb
predikatiiv	= öeldistäide
predikatiivadverbiaal	→ seisundimäärus
predikatiivilause	= öeldistätelause
predikatiivlause	= öeldistäidelause
predikatiivne tarind	neksus
predikatiivsus	predikatiivisuus
predikatsioon[iseos]	neksus[suhde]
predorsaal	= eeskeelehäälik
preesens	= olevik
preesensi partitsiip	= oleviku kesksõna
prefiks	= eesliide
prefiksaaladverb	→ abimäärsõna, afiksaaladverb
prepositsioon	= eessõna
preskriptiivlingvistika	= normatiivne lingvistika
preskriptiivne	= normatiivne
preskriptiivsus	= normatiivsus
presupositsioon	= eele
preteritum	= üldminevik
privatiivne vastandus, privatiivne opositsioon	privatiivinen oppositio
proadjektiiv	= aseomadussõna
proadverb	= asemäärsõna
produktiivne (nt produktiivne liide, muuttüüp)	produktiivinen (esim. produk- tiivinen johdin, taivutustyyppi)
professionalism	ammattisana tai -ilmaus
programmimiskeel, programmi- keel	ohjelmointikieli
progressiiv	progressiivi
progressiivne assimilatsioon	progressiivinen assimilaatio, etenevä assimilaatio
progressiivne koartikulatsioon	progressiivinen koartikulaatio
progressiivne tegevus	= jätkuv tegevus
prohibitiiv	prohibitiivi
projektnimi	kaavanimi
prokliis	prokliisi
prokseeemika	proksemiikka

prolatiiv	prolatiivi
pronominaalne	= asesõnaline
pronominalisatsioon	1. pronominalisaatio, pronominaalistus; 2. pronominaalistuma
pronominaliseerida, asesõnaga asendada	pronominaalistaa
pronoomen	= asesõna
pronumeraal	= asearvsõna
prooprium	= nimi, pärisnimi
propositioon	propositio
prosodeem	prosodeemi
prosodia	prosodiikka, prosodia
prosodiline	prosodinen
prosubstantiiv	= asenimisõna
prototüüp	prototyyp
prototüüpne	prototyypinen
protsess	prosessi
protsessilause	prosessilause
protsessimorfoloogia, IP-morfoloogia	prosessimorfologia, IP-morfologia
proverb	= asetegusõna
psühhofoneetika	= tajufoneetika, auditiivne foneetika
psühholingvistika	psykolingvistiikka
psühholoogiline predikaat	→ reema
psühholoogiline subjekt	→ teema
publitsistlik stiil	[sanoma]lehtityyli, journalistinen tyyli
punkt (1. üks kirjavahemärke; 2. keelekaardil)	piste (1. eräs välimerkki; 2. kielikartassa)
punktkoma	= semikoolon, semi
punktuaalne tegevus	punktuaalinen tekeminen
purism	purismi, puhdaskielisyys
purist	puristi, kielenpuhdistaja
puu (1. keelepuu; 2. hargmik)	1. sukupuu; 2. puu, puupiiros, puudiagrammi, puukuvain
põhi (alistav sõna, fraas või osalause)	pääsana, alistava lauseke, alistava [osa]lause

põhiarv[sõna], kardinaal	perusluku, kardinaalilukusana
põhikääne	perussija (yksikõn ja monikon genetiivi)
põhilause	alistava osalause
põhiosa, põhisõna	yhdysnanan perusosa
1. (liitsõna järelois)	
põhisõna 2. (alistav sõna)	pääsana
põhisõnavara	perussanasto
põhitasand	perustaso
põhitoon	perussävel
põhitähendus	perusmerkitys
põhivorm	merkkimuoto, teemamuoto (<i>ma</i> -infinitiivi, <i>da</i> -infinitiivi, aktiivin indikatiivin preesensin yksikõn 1. p., <i>tud</i> -partisiippi)
põhiüksus	perusyksikkõ
põhjaeesti kirjakeel,	pohjoisviron kirjakieli,
tallinna keel	Tallinnan kieli
põhjaeestiline	pohjoisviron [murteiden]
põhjaeesti murded	pohjoisviro[n murteet]
põhjuslause	= põhjusedlause, kausaal[adverbiaal]lause
põhjusmäärus,	syyn adverbiaali,
kausaaladverbiaal	kausaliadverbiaali
põhjus[määrus]lause, põhjus-	kausaalilause, syytä ilmaiseva
lause, kausaal[adverbiaal]-	sivulause
lause	
põimlause, hüpotaks	yhdyslause, engl. complex sentence (yhdyslause, jonka osalauseiden välillä on alistussuhde)
põimtarind, subordinatiivtarind	alisteinen konstruktio
põline, genuinne	aito, omaperäinen
põlissõna (vastandina uudissõnale	vanha omaperäinen sana
ja laensõnale), genuiinsõna	
põlissõnavara, genuiinsõnavara	vanha omaperäinen sanasto
pädevus, kompetents[us]	kompetenssi, kyky
pärisnimi	= nimi, prooprium
päritolukeel	alkuperäkieli, lähtökieli, originaalikieli

pääde	= lõigu lõpplause
pööramine	(verbien) taivutus
pöörata, konjugeerida	taivuttaa (verbiä), konjugoida
pöördeline verbivorm, finiiitne	verbin finiiittimuoto, verbin
verbivorm, tegusõna	persoonamuoto, finiiittiverbi
pöördeline vorm	
pöördeliskus, finiiitsus	finiiittisyys
pöördelõpp	= isikulõpp
pöördevorm	(verbin) taivutusmuoto
pöördjärg, pöördjärjestus,	inversio, käänteinen järjestys
inversioon	
pöördkond, konjugatsioon	konjugaatio
pöördõna, tegusõna, verb	verbi, teosana
pöördõnaline, tegusõnaline,	verbaalinen, verbi-
verbaalne	
pöördõnastik	käänteissanakirja
pöördtületus, tagasitületus	takapero[is]johto, regressiivinen
	johto
pöördtüüp	(verbin) taivutustyyppi
pöörduda, konjugeeruda	taipua
pöördvastand	= konversiiv
pöördvastandus	= konversiivne vastandus,
	konversiivne opositsioon
pööre	= isik 2., persoon
püsiühend, fraseem	kiteytynyt sanonta, kiteytynyt
	ilmaus, kiteymä
püstkriips	pysty[viiva]

R

raalleksikograafia, arvuti-	tietokoneleksikografia
leksikograafia	
raalingvistika	= arvutilingvistika
raaltõlge	= masintõlge
rahvaetümolooogia	kansanetymologia
rahvakeel	kansankieli

rahvalaulukeel	kansanrunojen kieli
rahvanimetus, etnonüüm	etnonüümi, kansannimi[tys]
rahvuskeel	kansalliskieli, kansallinen kieli
rahvuskeelsus, keeleline konsolideerumus	kansalliskielisyys
rahvusvaheline keel	kansainvälinen kieli
rahvusvaheline sõna, internatsionalism	kansainvälinen sana, internationalismi
rajav [kääne], terminatiiv	terminatiivi
rakenduslingvistika	soveltava kielitiede
reaalne tõlge	sananmukainen käännös, raakakäännös
realiseeruda	= esineda
reduktsioon	reduktio, redusoituminen
reduplikatiiv	reduplikatiivi
reduplikatiivsõna	reduplikatiivisana, reduplikoitunut sana, toistosana
reduplikatiivvorm	reduplikatiivimuoto, reduplikoitunut muoto, toistomuoto
reduplikatsioon (tüve- või morfeemikordus)	kahdennus, kahdentaminen, reduplikaatio (vartaloni- tai morfeemintoisto)
redutseeritud fraas	redusoitu lauseke
redutseerunud	redusoitunut
redutseerunud vorm	redusoitunut muoto
reegel	sääntö
reegliäärane	säännöllinen, säännönmukainen
reegliäärata	säännellä
reegliääratik	säännöstö
reema	reema
referaat	referaatti, seloste
refereerida	referoida
refereeriv olevik, <i>praesens referens</i>	kertomapreesens
referent	tarkoite, referentti
referentne	referentsiaalne, tarkoitteellinen
referents	= viitesuhe
referentsiaalne funktsioon, tähistusfunktsioon	referentsiaalne funktsio

refleksiiv	= enesekohane tegusõna
refleksiivne	= enesekohane
refleksiivpronoomen	= enesekohane asesõna
refleksiivsus	= enesekohasus
refleksiivverb	= enesekohane tegusõna
reformuleerimissegment	korjausjakso
reformuleerimissüsteem	korjaussüsteemi, korjaus- järjestelmä
reformuleering, ümberformuleering	korjaus, reformulointi
register	rekisteri
regressiivne assimilatsioon	regressiivinen assimilatio, taannehtiva assimilatio
regressiivne koartikulatsioon	regressiivinen koartikulaatio
rekonstrueerida	rekonstruoida
rekonstrueering, rekonstruktsioon	rekonstruktio
rektsioon	= sõltumine, sõltumus
rektsiooniadverbiaal	= sõltuvusmäärus
rektsiooniadverbiaallause	= sõltuvusmääruslause
rektsioonistruktuur	rektorakenne
rekursiivne	rekursiivinen
relatiivadjektiiv	= suhteomadussõna
relatiivadverb	= siduv määrsõna
relatiivlause	relatiivilause
relatiivne aeg	relatiivinen aika
relatiivne superlatiiv	relatiivinen superlatiivi
relatiivpronoomen	= siduv asesõna
relatiivsõna (relatiivpronoomen või -adverb)	relatiivisana (relatiivpronomini tai -adverbi)
relatsioonigrammatika	= suhtegrammatika
relevantne	relevanti, tähdellinen, olennainen
relevants[us]	relevantsi
rematiseerida	rematisoida
repliik	repliikki, vuorosana
representatsioon	= esitus
representatsioonitasand	= esitustasand
resonants	resonanssi
resoneerida	resonoida
restriktiivne	restriktiivinen, rajoittava

restriktiivne atribuut	restriktiivinen attribuutti
restriktiivne relatiivlause	restriktiivinen relatiivilause, rajoitava relatiivilause = tulemuslik tegevus = kõnekunst
resultatiivne tegevus	retorinen huudahdus
retoorika	retorinen kysymys
retooriline hüüatus	retorinen puhuttelu
retooriline küsimus	retrofleksi[ivi]nen äänne
retooriline pöördus	= vastuvõtja, adressaat
retrofleksne häälik	= vastastikune asesõna
retsipient	resiprookkiverbi
retsiprookpronoomen	valtion kieli
retsiprookverb	maannimi, valtionnimi
riigikeel	riimi, loppusointu
riiginimi	riimisanakirja
riim	lauseliitto, lauserinnastus, ,
riimisõnastik	engl. compound sentence
rindlause, parataks	(yhdyslause, jonka osalauseiden välillä on rinnastussuhde)
rindliige	rinnasteinen konstituuentti
rindtarind, koordinatiivtarind	rinnasteinen konstruktio
rinnastatud osalused	rinnasteiset lauseet
rinnastav sidesõna	rinnastuskonjunktio
rinnastuslik lühiühendus, tseugma	tseugma
rinnastus[seos], koordinaatsioon[iseos]	rinnastus[suhde], koordinaatio
ristumine, kontaminatsioon	kontaminaatio, risteymä
roll	= süvakääne, [aktandi] semantiline funktsioon
romanistika	romanistiikka
russism, russitsism	russismi
ruunid, ruunikiri	riimut, riimukirjoitus
rõhk, aktsent	paino, korko, tehote, aksentti
rõhuline	painollinen
rõhuline silp	painollinen tavu

rōhumäärsõna, modaaladverb	modaaliadverbi
rōhunihe, rōhusiire	painon siirtyminen
rōhutada	painottaa
rōhutu	painoton
rōhutu silp, nõrgarōhuline silp	painoton tavu
rōhuüksus	= kõnetakt, jalg
rōöpkeelend, paralleelkeelend	paralleeli, rinnakkaisilmaus
rōöpnimed, allonüümid	allonyymit
rōöpvorm, paralleelvorm	rinnakkaismuoto
rütm	rytmi, poljento

S

saatelause	johtolause
saateväljend	johtoilmaus
saatja, adressant	lähettäjä
saav [kääne], translatiiv	translatiivi
sagedus	taajuus, frekvenssi
sagedussõnastik	taajuussanakirja, frek- venssisanakirja
saksa laen	saksalainen laina[sana]
salakeel	salakieli
salakiri, krüptograafia	salakirjoitus, kryptografia
salvestus (heli- ja pildisalvestus)	tallennus
samaaegne	samanaikainen
samakõlaline sõna	= homonüüm
samaliigilised täiendid	samalajiset atribuutit
samastav öeldistäide,	identiteettipredikatiivi
identifitseeriv öeldistäide	
samatähenduslik, sünonüümne	sama[n]merkityksinen,
synonyyminen	synonymia
samatähenduslikkus, süno- nüümia	
samatüveline	samavartaloinen
samaviitelisus, koreferents	samaviitteisyys, koreferenssi
samojeedi keeled	samojedikielet
sandhi	sandhi
sarnassõnad, paronüümid	paronyymit

sarnastuda, assimileeruda	assimiloitua
sarnastumine, assimilatsioon	assimilaatio
sedeldada	kortittaa, merkitä lippuihin tai kortteihin
sedii	sedilji, puhekielessä: väkänen (diakriittinen merkki: ç)
seem	seemi
seestütlev [kääne], elatiiv	elatiivi
seesütlev [kääne], inessiiv	inessiivi
segakeel	sekakieli
segment	segmentti
segmentaal[foneem]	segmentaalifoneemi
segmentaalkestus	segmentaalinen kesto
segmentaalkoosseis	segmentikoostumus
segmentaalne	segmentaali[nen]
segmenteerimine, segmentatsioon	segmentaatio, segmentointi
seisund	tila
seisundilause	1. tilalause; 2. tilaa ilmaiseva adverbiaalilause
seisundimäärsõna	tila-adverbi
seisundimäärus	predikatiiviadverbiaali tm. tilaa ilmaiseva adverbiaali
seisundi[määrus]lause	tilaa ilmaiseva adverbiaalilause
seisundipassiiv	statiivinen passiivi
seisundipredikaat	tilapredikaatti
seisundiverb	tilaverbi
sekundaartarind	yhdysrakenne
seleksioon	= valik
seleksioonikitsendus	= valikukitsendus
seletusseos, eksplikatiivne seos	eksplanatiivinen suhde
seletussõnaraamat	selittävä sanakirja
semanteem	semanteemi
semantika	= 1. tähendusõpetus; 2. tähendus
semantikakomponent	semanttinen komponentti (generatiivisessa kieliopissa)
semantiline	semanttinen
semantiline anomaalia	semanttinen anomalia
semantiline esitus, semantiline representatsioon	semanttinen edustus, semanttinen representaatio

semantiline funktsioon	= aktandi semantiline funktsioon, süvakääne, roll
semantiline kolmnurk	semantiline kolmio
semantiline modaalsus	= nominatiivne modaalsus
semantiline predikaat	semantiline predikaati
semantiline struktuur	semantiline rakenne
semantiline tähis,	semantiline merkitsin,
semantiline tunnusjoon	merkityspiirre
semantiline võrgustik	= tähendusvõrgustik
semantiline väli	= tähendusväli
semantilised käänded	= konkreetset käänded
semasioloogia	semasiologia
semeem	semeemi
semeemivariant	= alloseem
semelfaktiivne tegevus	= ühekordne tegevus
semiafiks	= poolafiks, afiksoid
semikoolon, semi, punktcoma	puolipiste
semiootika	semiotiikka
seos	suhde
seotud adverbiaal	sidonnainen adverbiaali
seotud keelend, motiveeritud keelend	motivoitunut sana tai ilmaus
seotud laiend	sidonnainen määrite
seotud morfeem, kinnismorfeem (afiks)	sidonnainen morfeemi (affiksi)
seotud tähendus	kontekstisidonnainen merkitys
seotud tüvi, kinnistüvi	sidonnainen vartalo
separatiivkääne	= eralduskääne, lähtekääne
sibilant	= sisihäälik
sidekriips	yhdysmerkki
sidemorfeem, interfiks	interfiksi
sidend	lauseen konstituentteja toisiinsa liittävä konjunkcio, relatiivi-pronomini tai -adverbi
sidesõna, konjunksioon	konjunkcio, sidesana
sidesõnakus, polüsündeton	polysyndeton, monisiteisyys

sidesõnatus, asündeton	asündeton, siteetömyys, sidesanattomuus
sidevokaal	sidevokaali
sidumata liitlause	asyndeettinen yhdyslause
sidusus, kohesioon	sidoksisuus, koheesio
sidusvahend	sidoskeino, koheesiokeino
siduv asesõna, relatiivpronoomen	relatiivpronomini
siduv määrsõna, relatiivadverb	relatiiviadverbi
siduv sõna	sidossana
signifikaat	= mõtt
sihikääne	tulosija
sihiline, transitiivne	transitiivinen
sihiline lause, transitiivne lause	transitiivilause
sihiline tegusõna, transitiivne verb	transitiiviverbi
sihitav [kääne], akusatiiv	akkusatiivi
sihitis, [grammatiline] objekt	[kieliopillinen] objekti
sihitisfraas, objektfraas	objekttilauseke
sihitis[kõrval]lause, objekt[kõrval]lause	objekttilause
sihitismäärus	→ sõltuvusmäärus, rektsiooniadverbiaal
sihitu, intransitiivne	intransitiivinen
sihitu lause, intransitiivne lause	intransitiivilause
sihitu tegusõna, intransitiivne verb	intransitiiviverbi
siirdeala, siirdla	siirtymäalue, siirtymävyöhyke (murteiden välillä)
siirdehäälik	siirtymä-äänne, loisäänne
siirdemurre	siirtymämurre
siirdesegment, siire (häälikute vahel)	siirtymä[vaihe]
siirdkõne, <i>oratio mixta</i>	oratio mixta, sekaesitys
siire (1. vestlusanalüüsis; 2. siirdesegment; 3. luules)	1. siirtymä (keskustelunalyysis- sa); 2. siirtymä[vaihe] (fonetii- kassa); 3. ylitys (runoudessa)
silbiehitus, silbistruktuur	tavurakenne
silbiehitusreegel	tavurakennesääntö
silbikandja, sonant	sonantti, huippuäänne

silbiline, süllaabiline	syllabinen, tavu-
silbipiir	tavu[n]raja
silbistruktuur	= silbiehitus
silbitada	tavuttaa, jakaa tavuihin
silbimärk, süllabogramm	tavumerkki, syllabogrammi
silbituum	tavun ydin, tavun huippu
silp	tavu
silpkiri, süllabograafia	tavukirjoitus
sinatamine	sinuttelu
singular	= ainsus
singulaarne	= ainsuslik
<i>singulare tantum</i> — sõna	= ainsussõna
sirkonstant	sirkumstantiaali
sisaldussihitis, sisaldusobjekt	sisällönobjekti
sisaldussuhe, inklusioonisuhe	osajoukkosuhte, inklusiosuhde
sisehäälik	sisä-äänne
sisekadu, sünkoop	sisäheitto, synkopee
sisekohakääne	sisäpaikallissija
sisekõne	sisäinen puhe, endofasia
siselaen	toisesta murteesta lainattu sana tm. kielenaines
siseliide, infiks	infiksi, sisäliite
sisemonoloog	sisäinen monologi
siserekonstrueering, siserekonstruktsioon	sisäinen rekonstruktio
sisestatud lause	upotelause
sisestus	upotus
sisihäälik, sibilant	sibilantti
sisseviide, endofoor	endofora
sisseviiteline, endofoorne	endoforinen
sisseütlev [kääne], illatiiv	illatiivi
sisu	sisältö
sisuplaan	kielen sisältöpuoli, merkitystaso
situatsioonikohasus	tilannekohtaisuus
situatsioonisidusus	tilannesidonnaisuus
skeem (semantikas)	skeema (semantiikassa)
slaavi laen	slaavilainen laina[sana]
slaavi tähestik	slaavilainen kirjaimisto

slavistika	slavistiikka
s-liitumine (nt <i>mesilaspesa</i>)	s-loppuinen yhdyssanamuoto (esim. <i>mehiläispesä</i>)
släng, erikeel	slangi
slängisõnastik	slangisanakirja
sonagramm	= dünaamiline spektrogramm
sonant	= silbikandja
sonoorne häälik	sonorinen äänne
sonoorne konsonant	= sonorant
sonoorsus	sonorisuus, sonoreteetti
sonorant, sonoorne konsonant	sonorantti
soome keel	suomi
soomendada	suomentaa, kääntää suomeksi
soome-ugri algkeel	suomalais-ugrilainen kantakieli
soome-ugri keelkond	suomalais-ugrilainen kielikunta
soomõiste	yläkäsité, geneerinen käsité
soov	toivomus
sooviv kõneviis, optatiiv	optatiivi
soovlause, optatiivlause	toivomuslause
sosin	kuiskaus
sotsiaalne murre, sotsiolekt	sosiaalimurre, sosiolekti
sotsiolingvistika	sosiolingvistiikka
speetsies	spesies
spekter	spektri
spektrograafia	spektrografia
spektrogramm	spektrogrammi
spetsiifiline (eri-)	spesifinen
spirant	= piluhäälik
staatiline tegevus	staatinen asiaintila
stamp[keelend] (stampõna, -väljend või -tarind)	klisee, kulunut ilmaus, stereotypia
standard[seeri]da	standard[is]oida
standardkeel	standardikieli
statistiline meetod	tilastollinen metodi, tilastome- netelmä
statistiline universaal	tilastollinen universaali
stenograafia	= kiirkiri
stiil	tyyli

stiililine	tyyllinen
stiilivahe, stiilierinevus	tyyliero
stiilivahend	tyylikeino
stiilivariant	tyylivariantti
stiiliviga	tyyливirhe
stiilivärving	tyyливäri
stiiliväärtus	tyyliarvo
stiiliõpetus, stilistika	stilistiikka, tyylioppi, tyylin- tutkimus
strukturaalingvistika, strukturaalne lingvistika, strukturaalne keeleteadus	strukturaalikielitiede
strukturealism	strukturealismi
struktuur, ehitus	rakenne, struktuuri
struktuuriline mitmetähendus- likkus (nt <i>kana söömine</i> , <i>piiritus</i>)	rakenteellinen monitulkintaisuus
struktuurisuhted	rakennesuhted
subjekt (ka: grammatiline subjekt ehk alus)	subjekti
subjektfraas	= alusfraas, alusrühm
subjektita lause	= aluseta lause
subjekt[kõrval]lause	= alus[kõrval]lause
subordinatiivne konjunktsioon	= alistav sidesõna
subordinatiivtarind	= põimtarind
subordinatsioon[iseos]	= alistus[seos]
substantiiv	= nimisõna
substantiivatribuut	= nimisõnaline täiend
substantiividerivatsioon	= nimisõnatuletus
substantiivifraas	= nimisõnafraas
substantiivisufiks	= nimisõnaliide
substantiivne	= nimisõnaline
substantivatsioon	= nimisõnastumine (ka selle tulemus)
substantiveeruda	= nimisõnastuda
substitutsioon	substituutio
substitutsiooniklass	substituutioluokka
substituut	substituutti
substraat	substraatti

sufiks	= järelliide
sugu, grammatiline sugu, genus	suku, kieliopillinen suku
sugulaskeel	sukukieli
sugulussõna	sukulaisuusnimitys
sugupuuteooria	= keelepuuteooria
suhtegrammatika, relatsiooni- grammatika	relaatiokielioppi
suhteomadussõna, relatiiv- adjektiiv	relatiivinen adjektiiv
suhtereegel	suhtesääntö
suhtesõna	= kaassõna, adpositsioon
suhtlus, kommunikatsioon	viestintä, kommunikaatio
suhtluseesmärk, kommuni- katiivne taotlus	puhefunktio
suhtluskanal	viestintäkanava
suhtlusmaksim	keskustelumaksimi
suhtlusmaneer	kommunikointimaneeri
suhtluspädevus, kommuni- katiivne kompetents[us]	kommunikatiivinen kompetenssi
suhtlussituatsioon	viestintätilanne
suhtlusstrateegia	kommunikointistrategia
suhtlusteooria, kommuni- katsiooniteooria	viestintäteoria, kommunikaatio- teoria
suhtlusvahend, kommuni- katsioonivahend	viestintäväline
suhtlusüksus	viestintäyksikkö
suhtumissõna	= modaalsõna
sulahäälik, liikvida	likvida
suletud klass	→ kinnine klass
suletud süsteem	→ kinnine süsteem
sulg	sulkeuma, klausuura
sulghäälik, klusiil	klusiili, umpiäänne
sulgumisfaas, implosioon	tiivistymävaihe, imploosio
sulud	sulkeet, sulut, sulkumerkit
sulufaas, oklusioon	okklusio, umpivaihe
sumadansõna	= kohversõna
superlatiiv	= ülivõrre
superlatiivtarind	superlatiivirakenne

superstraat	superstraatti
supiinitarind	supiinirakenne
supiin[um]	→ <i>ma</i> -tegevusnimi, <i>ma</i> -infinitiiv
supletiivne vorm	suppletiivinen muoto
supletiivsus, supletivism,	suppletivismi, suppleetio
tüveasendus (nt <i>hea</i> —	(esim. <i>hyvä</i> — <i>pare/mpi</i>)
<i>pare/m, mine/ma</i> — <i>lähe/b</i>)	
suprasegmentaal[foneem]	suprasegmentaalifoneemi
suprasegmentaalne	suprasegmentaali[nen]
surnud keel	kuollut kieli
suruhäälik, ejektiiv	ejektiiv
suuhäälik, oraal	oraali, suuääne
suulagi	kitalaki, suulaki
suuline	suullinen, puhuttu
suuline keel	puhuttu kieli, äännekieli
suunaline vastandus, direktsio-	direktionaalinen oppositio
naalne opositsioon	
suunasihitis, suunaobjekt	kohdeobjekt
suur algustäht	iso alkukirjain
suurendussõna, augmentatiiv	augmentatiivi
suurtäheline	isokirjaiminen
suurtäht, majuskel	iso kirjain
suurtähtlühend	isokirjainlyhenne
suuõõs, lad <i>cavum oris</i>	suuontelo
sõimunimi	haukkumanimi, köllinimi
sõimusõna	haukkumasana
sõlm	solmu, noodi
sõltlaiend	rektiomäärite
sõltumine, sõltumus, reksioon	rektio
sõltuvusgrammatika	dependenssikielioppi,
	riippuvuuskielioppi
sõltuvusmäärus, reksiooni-	rektioadverbiaali (verbin
adverbiaal	rektiomääritteenä esiintyvä ad-
	verbiaali, jonka sijamuodolla
	ei ole itsenäistä merkitystä)
sõltuvusmääruslause,	rektioadverbiaalina toimiva
reksiooniadverbiaallause	sivulause
sõltuvus[seos]	riippuvuus[suhde], dependenssi

sõna	sana
sõnaalgu[li]ne	sanankuinen
sõnaartikkel	sana-artikkeli (sanakirjassa)
sõnade liitmine	= liitsõnamoodustus, kom- positsioon
sõnade otsejärg, sõnade otsejärjestus	suora sanajärjestys
sõnade pöördjärg, sõnade pöörd- järjestus, inversiivsõnajärg	käänteinen sanajärjestys, inversio
sõnadeta suhtlus	sanaton viestintä
sõnaintonatsioon	sanaintonaatio
sõnajärg, sõnajärjestus	sanajärjestys
sõnajärjend	sanajono
sõnajärje põhitüüp	perussanajärjestys
sõnakeeld, tabu	tabu, sanankielto
sõnaklass, ingl word class	sanaluokka
sõnakordus	sanantoisto
sõnakuju	sana-asu
sõnakujund, troop	kielikuva, trooppi
sõnaliik, ingl part of speech	sanaluokka
sõnaline, verbaalne	sanallinen, verbaalinen, kielellinen
sõnaline suhtlus, verbaalne suhtlus	sanallinen viestintä
sõnaloome	sanojen luominen, sanojen luomisen kyky
sõnalõpuline	sananeloppuinen
sõnamoodustus	sanamuodostus
sõnamoodustusmall	sanamuodostusmalli
sõnamoodustuspesa, moodus- tuspesa	sanamuodostuspesye
sõnamoodustusviis	sanamuodostustapa
sõnamuutmine	= muutmine
sõnamäng, kalambuur	sanaleikki, sutkaus
sõnamärk, logogramm	sanamerkki, logogrammi
sõnaosa	sanansa
sõnapesa	sanapesye
sõnapiir	sanaraja
sõnaraamat	sanakirja
sõnarõhk, leksikaalne rõhk	sanapaino
sõnarühm	sanaryhmä

sõnasedel	sanalippu
sõnaseletus	sananselitys (esim. sanakirjassa)
sõnasemantika	sanasemantiikka
sõnasisene	sanansisäinen
sõna sisevorm (sõna seesmine ülesehitus morfofaktikareeg- lite järgi, nt <i>maja/de/s/ki</i>)	sanan morfoloogiline rakenne
sõnastatistika, leksikostatistika	leksikostatistiikka
sõnastik (1. sõnaraamat; 2. sõnaloend)	sanasto (1. sanakirja; 2. sanaluettelo)
sõnastus	sanamuoto, ilmaisu
sõnasõnaline tõlge, tähttäheiline tõlge	sanasanainen käännös, kirjaimellinen käännös
sõnasümbol	sanansymboli (esim. %, >)
sõnatüvi, muutealune tüvi	sananvartalo
sõnavahe	sananväli
sõnavalik	sananvalinta
sõnavara, leksika	sanasto, sanavarat, sanavarasto, leksikko
sõnavaraõpetus, leksikoloogia	leksikologia, sana[sto]-oppi
sõnavorm	sanamuoto
sõnavälde	sananeosto
sõnaühend	sanaliitto
sõne	sane, sanaesiintymä
sõnum	sanoma, viesti
sõrmendkõne, daktüloloogia	sormiaakkoset
sõsarkeel (nt soome või vepsa keel eesti keele suhtes)	sisarkeeli
sõllaabiline	= silbiline
sõllabograafia	= silpkiri
sõllabogramm	= silbimärk
sõmbol (1. võrdkuju; 2. üks märgiliike)	symboli (1. vertauskuva; 2. merkkilaji)
sõndmushetk	tapahtumahetki
sõnekdohh	synekdokee
sõnerees	synereesi, syneresis
sõnesteesia	synestesia
sõnkoop	= sisekadu

sünkretism	synkretismi
sünkroonia	synkronia
sünkrooniline	synkroninen
sünkrooniline keeleuurimine	synkroninen kielen-tutkimus
sünkrooniline leksikoloogia	synkroninen leksikoloogia
sünonüüm	synonyymi
sünonüümia	= samatähenduslikkus
sünonüümisõnastik	synonyymisanakirja
sünonüümikond, sünonüümirida	synonyymisarja
sünonüümne	= samatähenduslik
sünsemantiline sõna	= mittetäistähenduslik sõna
süntagma	syntagma
süntagmaatika	syntagmatiikka
süntagmaatiline	syntagmaatinen
süntagmaatiline seos	syntagmaatinen suhde
süntaks	= lauseõpetus
süntaksikomponent	syntaktinen komponentti
	(generatiivisessa kieliopissa)
süntaktiline	syntaktinen, lauseopillinen
süntaktiline esitus, süntak- tiline representatsioon	syntaktinen edustus, syntaktinen representaatio
süntaktiline funktsioon	lauseopillinen funktio, syntaktinen funktio
süntaktiline kategooria	lauseopillinen kategoria, syntaktinen kategoria
süntaktiline seos, grammatiline seos	syntaktinen suhde
süntaktiline tarind	(rinnastus ja alistus)
	syntaktinen konstruktio, syntaktinen rakenne
süntaktiline tasand	syntaktinen taso
süntaktiline tunnus	syntaktinen piirre
süntaktiline tüpoloogia	syntaktinen typologia
süntaktiline valents	syntaktinen valenssi
süntaktilised sünonüümid	lauseopilliset synonyymit, synonyymiset rakenteet
süntaktilised vahendid	syntaksin keinot
sün-tees	synteesi
sün-teetiline keel	synteettinen kieli

süntheetiline lause	synteetiline lause
süntheetiline superlatiiv	= <i>i</i> -ülivõrre, lühike ülivõrre, <i>i</i> -superlatiiv, lühike superlatiiv
süntheetiline vorm	synteetiline muoto
süntheetilisus	synteetisus
süsteem	süsteemi, järjestelmä
süsteemigrammatika	süsteemis-funktionaalinen kielioppi (Halliday)
süsteemilause	süsteemilause
süsteemisund	süsteemipakko
süsteemsus	süsteemisus
süvakääne, [aktandi] semantiline funktsioon, roll	sijarooli
süvastruktuur	syvärakenne

Š

švaa[vokaal], vahevokaal	švaavokaali
--------------------------	-------------

Z

zoonüüm	= loomanimi
---------	-------------

Ž

žanr	laji
žargoon	jargon
žest	= viibe
žestikeel	elekieli

T

taandrida	uusi rivi, uusi kappale
-----------	-------------------------

tabu	= sõnakeeld
tabusõna	= keeldsõna
tagajärje[määrus]lause,	konsekutiivilause, seurausta
konsekutiiv[adverbiaal]lause	ilmaiseva sivulause
tagakeelehäälik, postdorsaal	postdorsaali
tagasiside	palaute
tagasituletus	= pöördtuletus
tagasiviide, anafoor	anafora
tagasõna, postpositsioon	postpositio
tagavokaal, velaarne vokaal	takavokaali, velaarivokaali
tagmeem	tagmeemi
tagmeemika	tagmemiikka
tajufoneetika, psühhofoneetika,	auditiivne fonetiikka
auditiivne fonetiikka	
tajuverb	havaintoverbi
takerdus, hesitatsioon	hesitaatio, epäröinti, tapailu
taksonoomia	taksonomia
taksonoomiline grammatika,	taksonominen kielioppi
klassifitseeriv grammatika	
tallinna keel	= põhjaeesti kirjakeel
tarbekeel	käyttökieli
tarbetekst	käyttöteksti
tarind, konstruktsioon	rakenne, konstruktio
tartu keel	= lõunaeesti kirjakeel
tasand	(kielen) taso, kerros
taustteave	taustatieto
tautofoonia	tautofonia
tautoloogia	tautologia
tava-, usuaalne	usuaalinen
tavatähendus, usuaaltähendus	usuaalinen merkitys
tav-kesksõna, tav-partitsiip	tav-partisiippi (passiivin partisiipin preesens)
teadmus	tietotila
teaduskeel, teadusstiil	tieteellinen kieli, tieteellinen tyyli
teaduslik grammatika	tieteellinen kielioppi
teatelaad, teatamislaad	kieliopillinen kategoria, joka osoittaa, onko sanoma peräisin suoraan puhujalta vai kolmannelta henkilöltä

teatestruktuur	= aktuaalne liigendus, kommunikatiivne liigendus, funktsionaalne perspektiiv, infostruktuur
teeline tegevus, piirivõimalusega tegevus	teellinen tekeminen
teema (vastandina reemale)	teema (vastakohta: reema)
teenuis[klusiil]	= fortis[klusiil]
tegevus (1. olukord, tegevus-situatsioon; 2. agenttiivne tegevus)	1. asiaintila, tilanne; 2. agenttiivinen tekeminen, toiminta
tegevuslaad	teonlaatu, tekemislaatu,
aktionsart	
tegevuslause	toimintalause
tegevusnimetarind, infinitiivitarind	infinitiivirakenne
tegevusnimi, infinitiiv	infinitiivi
tegevusobjekt, loogiline objekt	looginen objekti
tegevussituatsioon	= olukord
tegevussubjekt, loogiline subjekt	looginen subjekti, asiasubjekti
tegevusverb	tekoverbi, toimintaverbi
tegija, agent	tekijä, agentti
tegitamäärus, agentadverbiaal	tekijää ilmaiseva adverbiaali, agenttiivadverbiaali
tegijanimi	tekijännimi
tegumood, geenus	pääloukka, [verbi]genus
teguõna	= pöördõna, verb
teguõnafraas, verbifraas	verbilauseke
teguõna käändeline vorm	= käändeline verbivorm, infiniitne verbivorm
teguõnaliide, verbisufiks	verbinjohdin
teguõnaline	= pöördõnaline, verbaalne
teguõna pöördeline vorm	= pöördeline verbivorm, finiidne verbivorm
teguõnatuletus, verbi-derivatsioon	verbien johto, verbiderivaatio, verbien johtaminen
tehisintellekt, tehisaru	tekoaly
tehiskeel	keinotekoinen kieli

tehiskeelend	keinotekoinen sana, vartalo ym.
tehiskõne	synteetiline puhe, keinotekoinen puhe
tehislik	keinotekoinen, teko-
tehisomorfeem	keinotekoinen morfeemi
tehissõna	keinotekoinen sana
tehistüvi	keinotekoinen vartalo
teietamine	teitittely
teine isik	teine persoona
teine keel	teine keeli
teine välde	teine kestoaste
teisend	= variant
teisene tähendus	sekundaarimerkitys (historiaalselt ei-ensimmäinen)
teisevärteline	toises kestoastes (oleva)
tekst	teksti
tekstianalüüs	tekstianalüüs
tekstifunktsioon	tekstifunktsioon
tekstigrammatika	tekstikielioppi
tekstikorpus	tekstikorpus
tekstilause	tekstilause
tekstiliik	tekstilaji
tekstilingvistika	tekstilingvistiikka
tekstiosa	[teksti]jakso, tekstiosa
tekstipank	tekstipankki
tekstisemantika	tekstisemantiikka
tekstisidus lause, kontekstisidus lause	[kon]tekstuaalselt sidonainen lause
teksti sidusliige	tekstini sidonjäsen
tekstisidusus	tekstuaalne sidonnaisuus
tekstistrategia	tekstistrategia
tekstiteooria	tekstiteoria
tekstitöötlus	tekstinkäsittely
tekstivaba lause, kontekstivaba lause	[kon]tekstuaalselt vapaa lause
tekstoloogia	tekstikriitika
tekstuaalne funktsioon, tekstifunktsioon	tekstuaalne funktsioon (Halliday)

tekstuur	tekstuuri
temaatika	tematiikka
tematiseerida	tematisoida
temporaaladverb	= ajamäärsõna
temporaaladverbiaal	= ajamäärus
temporaal[adverbiaal]lause	= aja[määrus]lause
tempus	= [grammatiline] aeg
teonimi	teonnimi
teoreetiline keeleteadus	teoreetiline kielitiede
termin	= oskussõna
terminaalne (nt terminaalne liide)	terminaalne (esim. terminaalne johdin)
terminatiiv	= rajav [kääne]
terminatiivne tegevus	terminatiivne tekemine
terminipank	termipankki
terministandard	termistandardi, sanastostandardi
terminisõnastik	= oskussõnastik
terminoloogia	= 1. oskuskäsitlus; 2. oskussõnavara
terminoloogiakomisjon	ammattikielilautakunta, termilautakunta
terminoloogiatöö	termityö, sanastotyö
territoriaalne murre	paikallismurre, aluemurre, kansanmurre
tervitusvormel	tervehdysfraasi
tesaurus	tesaurus
tilde	tilde (diakriitiline merkki: ~)
tingimusmäärus, konditsionaaladverbiaal	ehto ilmaiseva adverbiaali
tingimus[määrus]lause, konditsionaal[adverbiaal]lause	konditionaalilause, ehto ilmaiseva sivulause
tingitud relevants[us]	ehdollinen relevantsi
tingiv kõneviis, konditsionaal	konditionaali, ehtotapa
toon	äänes, siniääni
toonikeel	sävelkieli
toorlaen	raakalaino
tootenimi, pragmonüüm	tuotenimi
topik	topiikki

topikalisatsioon	topikaalistus, topikalisaatio, topikaalistumine
toponüüm	= kohanimi
totaalobjekt	= täissihitis
totaalpredikatiiv	= täisöeldistäide
totaalsubjekt	= täisalus
totaalus	totaalisuus
traditsiooniline grammatika	perinteinen kielioppi
transformatsioon	transformaatio
transformatsioonigrammatika	transformaatiokielioppi
transformatsioonireegel	transformaatiösääntö
transformatsiooniseos	transformaatiiosuhde
transitiivne	= sihiline
transitiivne lause	= sihiline lause
transitiivne verb	= sihiline tegusõna
transitiivsus	= sihilisus
transkribeerida	transkriboida
transkriptsioon (1. transkribeerimine; 2. transkribeerimise)	1. transkribointi; 2. transkriptio, tarkekirjoitus
translatiiv	= saav [kääne]
translatiiv[verb]	translatiiviverbi
transliteratsioon (1. translitereerimine; 2. translitereering)	1. translitterointi; 2. translitteraatio, siirtokirjoitus
translitereerida	translitteroida
transparentne	= läbipaistev
transponeeriv liide	= mutatiivne liide
transpositsioon	transpositio
treema, täpid	treema (diakriitiline merkki: ä)
tremulant	= värihäälik
triftong	= kolmiktäishäälik
troop	= sõnakujund
tsenter	keskusta
tseugma	= rinnastuslik lühiühendus
tsirkumfleksi	sirkumfleksi (diakriitiline merkki: ê)
tsitaat	sitaatti, suora lainaus
tsitaatsõna	sitaattilaina

tsitaatväljend	vieraskielinen sanonta, sitaattilaina
<i>tud</i> -kesksõna, <i>tud</i> -partitsiip	<i>tud</i> -partisiippi (passiivin partisiipin perfekti)
tugevaastmeline (nt tugeva- astmeline tüvi, vorm)	vahva-asteinen (esim. vahva- asteinen vartalo, muoto)
tugev aste	vahva aste
tugev liitumine (foneetikas)	tiukka liittymä (fonetiikassa)
tugevnev astmevaheldus	käänteinen astevaihtelu, vahveneva astevaihtelu
tugevus, intensiivsus	intenseiteetti
tulemkeel	kohdekieli
tulemuseta tegevus, irresultatiivne tegevus	irresultatiivinen tekeminen, tulokseton tekeminen
tulemuslik tegevus, resultatiivne tegevus	resultatiivinen tekeminen, tuloksellinen tekeminen
tulemussihitis, tulemusobjekt	tulosobjekti
tuletada	johtaa, derivoida
tuletatud tüvi	johdettu vartalo, derivatiivinen vartalo
tuletis, derivaat	johdos, derivaatta
tuletus, derivatsioon	johtaminen, johto, derivaatio
tuletusafiks	= tuletusliide
tuletusahel	johtoketju, derivaatioketju
tuletusalune tüvi	= tuletustüvi
tuletusalus (1. tuletustüvi; 2. alussõna, alustüvi või alus-sõnaühend)	kanta
tuletusliide, liide, tuletusafiks	johdin
tuletusmall	johtomalli
tuletuspesa	johdospesye
tuletusseos	johdossuhde
tuletussüsteem	johtojärjestelmä, derivaatio- systeemi
tuletustähendus	derivatiivinen merkitys
tuletustüvi, tuletusalune tüvi, tuletusalus	derivaatiiovartalo
tuletusõpetus	johto-oppi

tulevik 1.	tulevaisuus, tuleva aika
tulevik 2., futuurum	futuuri
tumm täht	mykkä kirjain, ääntymätön kirjain
tunderõhk, emfaas	emfaasi, painotus, tähdennys
tunderõhuline, emfaatiline	emfaattinen
tundmatu info, uus info	uusi informaatio, uusi tieto
tunnus (1. grammatiline tunnus; 2. tunnusjoon)	1. tunnus; 2. piirre
tuntud info, vana info	tuttu informaatio, vanha tieto
tuum	ydin
tuumlause	ydinlause
tõeväärtus	totuusarvo
tõeväärtussemantika	totuusehtosemantiikka
tõlge	käännös
tõlkelaen	käännöslaina
tõlkemeetod	käännösmenetelmä
tõlkenimi	käännösnimi
tõlkesõnaraamat	tulkkisanakirja
tõlketeooria	käännösteoria
tõlkevaste	käännösvastine, ekvivalentti
tõlkida	kääntää, tulkata
tõlkimine	kääntäminen, tulkkkaus
tõste[transformatsioon]	nosto (generatiivisessa kieliopissa)
tõusev diftong	nouseva diftongi
tõusev intonatsioon	nouseva intonaatio
tähejärjend	kirjainjono
tähekombinatsioon	kirjainyhdistelmä
tähemärk	kirjainmerkki
tähendus, semantika	merkitys
tähenduse halvenemine	(merkityksen) pejoratiivis- tuminen
tähenduse kitsenemine	merkityksen supistuminen
tähenduse laienemine	merkityksen laajentuminen
tähenduse muutumine	merkityksen muuttuminen
tähenduse paranemine	(merkityksen) amelioraatio, melioratiivistuminen
tähenduse ülekanne	merkityksen siirtyminen
tähenduslaen	merkityslaina

tähenduslik	semanttilinen
tähendusmuutus, tähendusnihe	merkityksenmuutos, semanttilinen muutos
tähendusseos	merkityssuhde, semanttilinen suhde
tähendusvarjund	merkitysvivahde
tähendusvõrgustik, semantiline võrgustik	semanttilinen verkosto, semanttilinen avaruus
tähendusväli, semantiline väli	semanttilinen kenttä,
merkityskenttä	
tähendusõpetus, semantika	semantiikka, merkitysoppi
tähestik, alfabeet	kirjaimisto, aakkosto, aakkoset
täheühend	kirjainyhitymä
tähis	merkitsin
tähistada	merkitä
tähistaja	signifiant (de Saussure)
tähistatav	signifié (de Saussure)
tähistusfunktsioon	= referentsiaalne funktsioon
täht	= aabe
tähtkiri, alfabeetiline kiri	aakkosellinen kirjoitusjärjestelmä
tähtlühend	kirjainlyhenne
tähttäheline tõlge	= sõnasõnaline tõlge
täide (1. → öeldistäide; 2. tagmeemikas)	1. predikatiivi; 2. täyte, engl. filler (Pike)
täiend, atribuut	attribuutti
täiendav distributsioon	komplementaarinen distribuutio, täydennysjakauma
täiendavusseos, komplemen- taarsus	komplementaarisuus
täiend[kõrval]lause, atribuut- [kõrval]lause	attribuuttilause
täiendosa, täiendsõna (liitsõna eesosis)	yhdyssanan määriteosa
täiendtarind, atribuuttarind	attribuuttirakenne
täisalus, totaalsubjekt	kokonaissubjekti, nominatiivi- subjekti
täishomonüümid, absoluutsed homonüümid	täydelliset homonyymit
täishäälik, vokaal	vokaali
täishäälikuühend, vokaalühend	vokaaliyhitymä
täiskujuline	täydellinen, täysimuotoinen

täislause, täiskujuline lause	täydellinen lause
täisminevik, perfekt	perfekti
täissihitis, totaalobjekt	kokonaisobjekti, totaaliobjekti, akkusatiiviobjekti
täissünonüümid, absoluutsed sünonüümid	täydelliset synonyymit
täistähenduslik sõna, autosemantiline sõna	leksikaalne sõna, sisältõsõna, autosemantiline sõna
täisvorm	täysi muoto
täisõeldistõide, totaalpredikatiiv	nominatiivipredikatiivi
täitesõna	täytesõna
tämber, kõlavärving	sointi[sävy], äänensävy, äänenväri
tänapäeva eesti keel	nykyviro
tänapäevakeel, nüüdiskeel	nykykieli
täpid	= treema
täpsustusjätk, järelteema	viivästynyt teema (esim. Ta on tore poiss, see sinu vend)
tärn, asterisk	asteriski, tähti (merkki: *)
tühik	1. aukko, engl. slot (Pike); 2. välilyönti (ortografiassa)
tüpoloogia	typologia
tüpoloogiline klassifikatsioon	typologinen luokittelu
tüpoloogiline tsükkel	typologinen sykli, typologinen kehä
tütärkeel (nt portugali, hispaania, prantsuse, itaalia jt keeled ladina keele suhtes)	tytärkieli
tüveasendus	= supletius, supletivism
tüvefleksioon	= tüvevaheldus
tüvehäälik	vartaloääne
tüvekonsonant	vartalokonsonanti
tüvekordus (nt <i>sini/sinine</i>)	vartalontoisto
tüvekuju	= tüvevariant, allotüvi
tüveline (nt tüveline astme- vaheldus, ühetüveline)	vartalon, vartalo- (esim. vartalon astevaihtelu), -vartaloine (esim. yksivartaloine)
tüve mitmus	= flektiivne <i>i</i> -mitmus

tüvesuperlatiiv	= flektiivne <i>i</i> -superlatiiv
tüvevaheldus, tüvefleksioon	vartalovaihtelu
tüvevariant, tüvekaju, allotüvi	vartalovariantti
tüvevokaal	vartalovokaali
tüvi	vartalo
tüvisõna	kantasana
tüüp, tüüpkond	sanatüüppi
tüüplause	mallilause
tüüpsõna	mallisana

U

udmurdi keel	udmurtti, votjakki
ugri keeled	ugrilaiset kielet
umbisik	epämääräinen persoona
umbisikuline lause, impersonaallause	epämääräispersoonainen lause
umbisikuline tegumood, impersonaal	impersonaali (passiivi)
umbkeelne	ummikko
umbmäärane	= määramata, indefiniitne
umbmäärane artikkel, indefiniitne artikkel	epämääräinen artikkeli, määräämätön artikkeli, indefiniitne artikkeli
umbmäärane asesõna, indefiniitne pronoomen	indefiniitpronomin
umbmäärasus	= määramatus, indefiniitsus
umlaut, metafoonia	metafonia, Umlaut
ungari keel	unkari
unikaaltüvi	= ainutüvi, ainukordne tüvi
universaalid	universaalit
universaalne grammatika	universaalikielioppi
uralistika	uralistiikka
urbanism	urbanismi
usuaalne	= tava-
usuaaltähendus	= tavatähendus
uudiskeelend, neologism	uudennos, neologismi
uudismoodustis	uudismuodoste

uudissõna, neologism	uudissana, neologismi
uuend[us]	innovaatio, uudennos
uurali [suur]keelkond	uralilainen kielikunta
uus info	= tundmatu info
uus kirjaviis	uus oikeykirjoitusjärjestelmä (1800-luvun kolmannella neljänneksellä yleistynyt oikeykirjoitustapa)
uusus	= keelekasutus, keeletarvitus
uvulaar	= nibuhäälik

V

vaatepunkt	näkökulma, engl. point of view
vaatlushetki	viittaushetki
vaba adverbiaal	vapaa adverbiaali
vaba keelend, arbitraarne keelend (vastandina motiveeritud keelendile)	mielivaltainen sana tai ilmaus, arbitraarinen sana tai ilmaus (vastakohta: motivoitunut sana tai ilmaus)
vaba laiend	vapaa määrite
vaba morfeem	vapaa morfeemi
vaba sõnajärg	vapaa sanajärjestys
vaba sõnaühend	vapaa sanaliitto
vabatõlge	vapaa käännõs
vaba tähendus	kontekstista riippumaton merkitys
vaba tüvi	vapaa vartalo
vaba vaheldus	vapaa vaihtelu
vaba variant	vapaa variantti
vadja keel	vatja
vaegisikuline lause	persoonaton, epämääräispersoo- nainen tai eenerispersoo- nainen lause
vaeglause	vaiullainen lause
vaegmuutelisis, vaegparadig- malisis	vajaaparadigmaisuus
vaegmuutmine, defektiivne muutmine	defektiivinen taivutus
vaegomadussõna, vaegadjektiiv	defektiivinen adjektiiv

vaegpöördsõna, vaegtegusõna,	defektiivinen verbi,
vaegverb	yksipersonainen verbi
vaheldus, alternatsioon	vaihtelu
vahemärgistus, kirjavahe-	välimerkitys, interpunktio
märgistus, interpunktsioon	
vahemärk, kirjavahemärk	välimerkki
vahend, instrument (süvakääne)	instrumentti (sijarooli)
vahendimäärus, abinõumäärus,	välinettä tai keinoa ilmaiseva
instrumentaaladverbiaal	adverbiaali
vahenduskeel	välittäjäkieli
vahetu moodustaja muodostin,	välitön konstituentti, välitön
engl. immediate	constituent
vahetute moodustajate	konstituenttianalyysi,
analüüs	IC-analyysi
vahetute moodustajate	= fraasistruktuurigrammatika
grammatika	
vahevokaal	= švaa[vokaal]
valdajamäärus, omajamäärus,	habitiivadverbiaali
habitiivadverbiaal	
valents	valenssi, paikkaisuus
valik, selektsioon	valinta
valikküsimus, alternatiivküsimus	vaihtoehtokysymys
valiktähtlühend	koostelyhenne
valikukitsendus, selektsiooni-	valintarajoitus
kitsendus	
valjus	voimakkuus
vana info	= tuntud info
vana kirjakeel	vanha kirjakieli
vana kirjaviis	vanha oikeinkirjoitusjärjestelmä
	(1600-luvun lopulla
	yleistynyt oikeinkirjoitustapa)
vanapärane murre	vanhakantainen murre, vanha
	murrekanta
vandesõna, kirumissõna	kirosana
variant, teisend	variantti, toisinto
variantsus, variatiivsus	variaatio
varieerida	varioida, vaihdella
varieeruda	varioitua, vaihdella

varieerumine	variaatio, vaihtelu
varjatud kategooria	= peitkategooria
vastandav sidesõna, adversatiivne konjunktsioon	adversatiivinen konjunktio
vastandsõna, antonüüm	antonyymi, vastakohta[sana]
vastandtähendus	käänteismerkitys
vastandus, opositsioon	oppositio, vastakkaisuus
vastandusrõhk, kontrastiivrõhk	kontrastiivinen paino
vastandusseos, adversatiivne seos	adversatiivinen suhde
vastastikune asesõna, retsip-rookpronoomen	resiprookkipronomini
vaste, ekvivalent	vastine, ekvivalentti
vastendada	antaa vastine
vastus	vastaus
vastuvõetav lause, aktsepteeritav lause	hyväksyttävä lause
vastuvõetavus, aktsepteeritavus	hyväksyttävyys
vastuvõtja, adressaat, retsipient	vastaanottaja
vat-vorm	vat-muoto (v-partisiipin partitiivi, esim. Ma arvasin Peetri <i>lugevat</i>)
veaanalüüs	virheanalyyysi
veekogunimi, hüdronüüm	hydronyymi, vesistõnimi
velaar	= pehmesuulaehäälilik
velaarne vokaal	= tagavokaal
velariseerumine, velarisatsioon	velaaristuminen, velarisaatio
velariseerunud	velaaristunut
vene laen	venäläinen laina[sana]
vene tähestik	venäläinen kirjaimisto
vepsa keel	vepsä
verb	= pöördõna, tegusõna
verbaalne	= 1. sõnaline; 2. pöördõnaline, tegusõnaline
verbaalne suhtlus	= sõnaline suhtlus
verbaalnoomen	verbaalinomini
verbaalstiil	verbaalittyli
verbaalsubstantiiv	verbaalisubstantiivi
verbiderivatsioon	= tegusõnatuletus

verbifraas	= tegusõnafraas
verbikesk[e]ne lausemall	verbikeskeinen lausemalli
verbi lihtvorm	yksinkertainen verbinmuoto (esim. <i>kadus</i>)
verbi liitvorm	verbin liittomuoto (esim. <i>on kadunud</i>)
verbiparadigma	verbiparadigma
verbisufiks	= tegusõnaliide
verbisüntaks	verbisyntaksi
verbita lauselühend	= absoluuttarind, absoluutne nimetav, iseseisev nimetav, <i>nominativus absolutus</i>
verbivorm	verbinmuoto
verbivormistik	verbimuodot
vestlejad	keskustelijat
vestlus, konversatsioon	keskustelu
vestlusanalüüs, konversatsioonianalüüs	keskusteluanalyysi
vestluskeel, vestlusstiil	keskustelutyyl
vestluspartnerid	puhekumppanit, keskustelukumppanit
vestlusstrateegia	keskustelustrategia
vestlussõnastik, vestmik	keskustelusanakirja
viibe, žest	ele
viipekeel	viittomakieli
viisakusepiteet	kohteliaisuusepiteetti
viisakusfraas	kohteliaisuusfraasi
viisakusmaksim	kohteliaisuusmaksimi
viisiadverb	= viisimäärsõna
viisiadverbiaal	= viisimäärus
viisi[adverbiaal]lause	= viisi[määrus]lause
viisimäärsõna, viisiadverb	tapaa ilmaiseva adverb
viisimäärus, viisiadverbiaal	tavan adverbiaali
viisi[määrus]lause,	tapaa ilmaiseva sivulause
viisi[adverbiaal]lause	
viisiütlev [kääne], instruktiiv	instruktiivi
viitehetk	viittaushetki
viitesuhe, referents	viittaussuhde, referentsi

viitesõna	viittaussana
v-kesksõna, v-partitsiip	v-partisiippi (aktiivin partisiipin preesens)
vokaal	= täishäälik
vokaalharmonia	vokaalisointu, vokaaliharmonia
vokaalijärjend	vokaalijono
vokaalipikendus	vokaalinpidentymä
vokaalivaheldus	vokaalivaihtelu
vokaaltüvi	vokaalivartalo
vokaalühend	= täishäälikuühend
vokalism	vokalismusi
vokatiiv (üttekääne)	vokatiivi
volga keeled	volgalaiset kielet
voor	= kõnevoor
vooruvaheldus	vuorottelu
vooruvahetus	vuoronvaihto
vorm	muoto
vormel	= kinnislause
vormihomonüümia	sananmuotohomonymia
vormiklass	muotoluokka
vormimoodustus	morfologia
vormiplaan	= väljendusplaan
vormistik	muodot
vormisõnastik, morfo[loogia]- sõnastik	muoto-opillinen sanakirja
vormivariant	muotovariantti
vormiõpetus, morfoloogia	muoto-oppi, morfologia
v-partitsiip	= v-kesksõna
vulgaarkeel, vulgaarne keel	vulgaarikieli
vulgaarkeelend, vulgarism	vulgarismi
vulgaarne	vulgaari, vulgääri
vulgaarsõna	vulgaarisana
vulgarism	= vulgaarkeelend
võimalikkus	mahdollisuus
võimalik maailm	mahdollinen maailma
võimalik siirdekoht (vestlusanalüüsis)	siirtymän mahdollistava kohta (keskustelunanalüüsis)
võrdkuju, sümbol (metafoori liike)	symboli, vertauskuva
võrdlemine, komparatsioon	komparaatio, vertailu

võrdlev-ajalooline keeleteadus	historiallis-vertaileva kielitiede
võrdlev-ajalooline leksikoloogia	historiallis-vertaileva leksikologia
võrdlev-ajalooline meetod	historiallis-vertaileva menetelmä
võrdlev foneetika, komparaatiivne foneetika	komparatiivinen fonetiikka
võrdlev meetod, komparatiivne meetod	vertaileva menetelmä, komparatiivinen menetelmä
võrdlus	1. vertailu; 2. vertaus
võrdlusalus, komparaator	vertailukohde, komparaattori
võrdlusaste	= võrre
võrdluslause	vertailulause
võrdlussidesõna, komparatsioonikonjunksioon	komparatiivinen konjunktio
võrdlustarind	vertailurakenne
võrdsusaste, ekvatiiv	ekvatiivi
võrdusmärk	yhtäläisyysmerkki
võrk (keelekaardil)	verkko (kielikartassa)
võrre, võrdlusaste	vertailuaste
võrrelda, kompareerida	komparoida
võtmevorm	= algvorm
võõrapärane	vierasperäinen
võõrhäälik	vierasperäinen äänne
võõrkeel	vieras kieli
võõrkeeleeõpetus	vieraan kielen opetus
võõrkeelne	vieraskielinen
võõrkohanimi	vieras paikannimi
võõrliide	vierasperäinen johdin
võõrnimi	vieras nimi, vieraskielinen erisnimi
võõrsõna	vierasperäinen sana, vierassana, sivistyssana
võõrsõnastik	sivistyssanasto
võõrtäht	vieras kirjain
võõrtüvi	vierasperäinen vartalo
võõrus (1. võõrapärasus; 2. tundmatus)	1. vierasperäisyys; 2. outous

vähemuskeel	vähemmistökieli
vähendussõna, deminutiiv	deminutiivi, vähennyssana
väide	väite, toteamus
väike algustäht	pieni alkukirjain
väikekohanimi, mikrotoponüüm	mikrotoponyymi
väiketäheline	pikkukirjaiminen, pienikirjaiminen
väiketäht, minuskel	pikku kirjain
väiketähtlühend	pikkukirjainlyhenne
väitealis	→ teema
väitlause, jutustav lause, deklaratiivlause	väitelause
välde	kestoaste, pituus[aste], lingvistinen kvantiteetti
väliskohakääne	ulkopaikallissija
välitöö	kenttätyö
väljajätt, ellips	ellipsi
väljajätteline lause	= lünklause, elliptiline lause
väljateooria	kenttäteoria
väljaviide, eksofoor	eksofora
väljaviiteline, eksofoorne	eksoforinen
väljavõtt	otos
väljend	ilmaus
väljendus	ilmaisu, ilmaiseminen
väljendusplaan, vormiplaan	kielen ilmaisupuoli, ilmaisutaso
väljendusvahend	ilmaisukeino
väljendusvõime	ilmaisukyky
väljendverb	finiittiverbin ja nominin kiteytynt liitto, ilmaisuverbi (esim. <i>laseb jalga</i>)
vältevaheldus	kestovaihtelu, kvantitatiivinen aste- vaihtelu, kvantiteettivaihtelu
vältevahelduslik	kestovaihtelu-, kestovaihtelun alainen
vältus, kvantiteet	kesto, pituus, kvantiteetti
värihäälik, tremulant	tremulantti
värsimõõt, meetrum	runomitta, metrumi
väärstiilsus	tyylirikko
väärühendus, katakrees	katakreesi

Õ

õigehääldus, ortoepia, normatiivne foneetika	ortoepia, ääntämisoppi
õigekeelsus, ortoloogia	oikeakielisyyys
õigekeelsussõnaraamat	oikeakielisyyssanakirja
õigekirjutus, õigekiri, ortograafia	oikeinkirjoitus, ortografia
õigekirjutussõnaraamat, ortograafiasõnaraamat	ortografinen sanakirja, oikeinkirjoitussanakirja
õigsus	oikeellisuus
õpilassläng	koululaisslangi

Ö

öeldis, [grammatiline] predikaat	[kieliopillinen] predikaatti
öeldisrühm	predikaattiosa
öeldistäide, predikatiiv	predikatiivi
öeldistäidelause, predikatiivilause	predikatiivina toimiva sivulause
öeldistäitelause, predikatiivilause	predikatiivilause, nominaalilause
öeldistäitemäärus	→ seisundimäärus
öeldisverb, predikaatverb	predikaattiverbi

Ü

ühekeelne sõnaraamat	yksikielinen sanakirja
ühekohaline verb	= ühevalentne verb
ühekordne tegevus, semelfaktiivne tegevus	semelfaktiivinen tekeminen
ühekõne, monoloog	monologi, yksinpuhelu
ühend	1. yhtymä; 2. liitto
ühendarvsõna, ühendnumeraal	yhdistetty numeraali, yhdistetty lukusana, moniosainen numeraali, moniosainen lukusana (esim. <i>seitsemänsataa kuusitoista</i>)
ühendav seos, kopulatiivne seos	kopulatiivinen suhde

ühendav sidesõna, kopulatiivne konjunktsioon	kopulatiivikonjunktio
ühendkonjunktsioon	= ühendsidesõna
ühendnumeraal	= ühendarvsõna
ühendsidesõna, ühendkon- junktsioon	moniosainen konjunktio
ühendtegasõna, ühendverb	partikkeliverbi, adverbillinen yhdysverbi (esim. <i>läheb ära</i>)
ühepöordeline verb	yksipersonainen verbi
ühesilbiline (nt ühesilbiline sõna, tüvi)	yksitavuinen (esim. yksitavuinen sana, vartalo)
ühetähenduslik, monoseemiline	yksiselitteinen
ühetähenduslikkus, monoseemia	yksiselitteisyys
ühetüveline	yksivartaloinen
ühevalentne verb, ühekohaline verb	yksipaikkainen verbi
ühiknimisõna	= mõõdunimisõna
ühildada, kongrueerida	mukauttaa
ühilduda, kongrueeruda	kongruoida, mukautua (taivutukseltaan)
ühildumatus, inkongruents	inkongruenssi
ühildumine, ühildumus, kongruents	kongruenssi
ühildumisseos, kongruentsiseos	kongruenssisuhde
ühiskeel, üldkeel	yleiskieli
ühisviitelisus, krossreferents	yhteisviitteisyys, krossreferenssi
üksikkaashäälik	yksinäiskonsonantti
üksikkeel (nt eesti, hispaania keel)	yksittäinen kieli, erityiskieli
üksiktäishäälik, monoftong	yksinäisvokaali, monoftongi
üksisjutumärgid	= ülakomad
üksus	yksikkö
üksühene vastavus	täydellinen vastaavuus
ülakaar	kaariaksentti, yläkaari, brevis (diakriittinen merkki: ä)
ülakoma, apostroof	heittomerkki, apostrofi
ülakomad, üksisjutumärgid ('...')	puolilainausmerkit, yläpilkut
üldaeg	yleisaika
üldeitus	lausenegaatio
üldfoneetika	yleinen fonetiikka

üldisik, geneeriline isik	geneerinen persoona
üldisikuline lause	geneerispsoonainen lause
üldkeel	= ühiskeel
üldkeeleteadus	yleinen kielitiede
üldküsimus	<i>kyllä/ei</i> -kysymys
üldlaiend	irtonainen adverbiaali
üldminevik, preteeritum	preteriti
üldmõiste	yleiskäsite
üldnimi, apellatiiv	yleisnimi, appellatiivi
üldreegel	yleissäntö
üldsõnavara	yleissanasto
üldtäendus	kokonaismerkitys
ülekantud tähendus	kuva[anno]llinen merkitys
ülemsaksa keel	yläsaksa
ülemtoon	osasävel
ületaotlus, hüperism, hüperkorrektsus	hyperkorrektius
ülimussuurtäht, <i>maiuscula</i> <i>maiestatis</i>	iso alkukirjain kunnioituksen ilmaisemiseksi (esim. <i>Tema</i> <i>Majesteet</i>)
ülipikk	ylipitkä
ülipikk vokaal	ylipitkä vokaali
ülivõrre, superlatiiv	superlatiivi
ümarsulud (...)	kaarisulkeet, kaarisulut
ümarvokaal, labiaalvokaal	labiaalivokaali
üंबरformuleering	= reformuleering
üंबरlülitumine	= koodivahetus
üंबर sõnastus, parafras	parafrasi
üंबरütlus, perifraas	perifraasi, kiertoilmaus
üंबरus, kontekst	ympäristö
üнеем (pausi täitev häälightsus)	yneemi (taukoja täyttävä äännähdys)
üte	puhuttelulisäke

SOOME TERMINITE REGISTER

A

- aakkosellinen kirjoitusjärjestelmä 108
 aakkoset 108
 aakkoslyhenne 11
 aakkosto 108
 aaltosulkeet 59
 aaltosulut 59
 aaltoteoria 54
 aaltoviiva 54
 abessiivi 32
 ablatiivi 10
 Ablaut 13
 absoluuttinen adjektiivi 7
 absoluuttinen aika 7
 absoluuttinen komparatiivi 7
 absoluuttinen superlatiivi 7
 absoluuttinen universaali 7
 abstrakti[nen] merkitys 7
 abstraktinen sana 7
 abstraktisana 7
 ad-adjektiivi 25
 adekvaattius 7
 adessiivi 11
 aditiivi 7
 aditiivinen rinnastus 8
 adjektiivi 74
 adjektiiviattribuutti 74
 adjektiivien johtaminen 74
 adjektiivien johto 74
 adjektiivilauseke 74
 adjektiivinen 74
 adjektiivinjohdin 74
 adjektiivistua 74
 adjektiivistuminen 74
 adjektivointi 74
 adjektivoitua 74
 adjektivoituminen 74
 adpositio 37
 adstraatti 8
 adverbi 68
 adverbiaali 69
 adverbiaaliattribuutti 69
 adverbiaalilause 69
 adverbiaalilauseke 69
 adverbiaalinen lauseenvastike 69
 adverbien johtaminen 69
 adverbien johto 69
 adverbilauseke 68
 adverbillinen 69
 adverbillinen yhdysverbi 119
 adverbinjohdin 69
 adverbistua 69
 adversatiivinen konjunktio 113
 adversatiivinen suhde 113
 affektiivinen merkitys 8
 affektinen kielitiede 8
 affektisuus 8
 affiksi 8
 affiksoidi 80
 affrikaatta 9
 agenttiivadverbiaali 102
 agenttiivinen tekeminen 9, 102
 agenttiivisuus 9
 agentti 102
 agglutinaatio 9
 agglutinatiivinen *i*-monikko 9
 agglutinatiivinen *i*-superlatiivi 9
 agglutinatiivinen muoto 9

- agglutinoiva kieli 9
agrammatismi 9
ahdas vokaali 52
aie 39
aikaluokka 8
aikamuoto 8
aikasuhde 8
aineisto 9
aines 9
ainesana 9
aito 83
ajan adverbi 10
ajan adverbiaali 10
ajatusviiva 68
akkusatiivi 91
akkusatiivikieli 10
akkusatiiviohjekti 109
akronyymi 10
aksentti 10, 87
aktantti 10
aktiivi 10, 35
aktiivi[nen] 10
aktiivilause 10
aktiivinen sanavarasto 10
aktiivisanasto 10
aktionsart 102
aktuaalinen merkitys 10
aktuaalista 10
akustinen fonetiikka 10
akustinen kielikuva 50
akuutti 10
akuuttiaksentti 10
alakategoria 11
alakäsite 57
alaksaks 11
alaksaksalainen laina[sana] 11
alatyyl 61
aleettinen modaalisuus 11
algoritmiikieli 11
alistava lause 83
alistava lauseke 82
alistava osalause 82
alisteinen konstruktio 83
alisteinen lause 52
alisteinen yhdyssana 17
alistuskonjunktio 11
alistussuhde 11
alivartalo 28
alkukahdennus 30
alkukirjain 11
alkukoti 11
alkumerkitys 11
alkuperäskieli 11
alkuperäkieli 83
alkusointu 11
allatiivi 10
allegoria 68
allitteraatio 11
allofoni 11
allografi 11
allomorfi 11
allonyymit 88
allosemi 12
alluusio 12
aloitin 28
alueellinen luokittelu 13
aluemurre 104
alveolaari 12
alveolit 28
amelioraatio 107
amerikanismi 12
ammatti-ilmaus 81
ammattikielet 75
ammattikielilautakunta 104
ammattinimike 12
ammattisana 81
ammattisanasto 75
anafora 11, 101
anatorinen 12
anakoluutti 28

- anakronismi 12
 analogia 12
 analyysi 13
 analyyttinen kieli 13
 analyyttinen lause 13
 analyyttinen muoto 13
 analyyttinen superlatiivi 50
 analyyttisyys 13
 anglismi 13
 antaa vastine 113
 antiteesi 13
 antonymia 13
 antonyymi 113
 antropolingvistiikka 13
 antropologinen kielitiede 13
 antroponyymi 35
 aoristi 13
 apikaali 42
 apofonia 13
 apokopee 60
 aposiopesi 55
 apostrofi 79, 119
 appellatiivi 120
 appositio 59
 apukieli 7
 apusana 7
 apuverbi 7
 arabialainen kirjaimisto 13
 arbitraarinen sana 111
 areaalilingvistiikka 70
 areaalinen luokittelu 13
 argot 13
 argumentti 13
 arkaismi 13
 arkikieli 13
 arkikielinen 13
 arkinen puhekieli 13
 arkkifoneemi 13
 artikkeli 13
 artikulaatio 30
 artikulaatiobaasi 30
 artikulaatioelimet 30
 artikulaatiopaikka 30
 artikulaatiotapa 30
 artikulatorinen fonetiikka 13
 artikuloida 30
 asema 14
 asenneadjektiivi 29
 asiaintila 74, 102
 asiaproosa 70
 asiasubjekti 102
 asiayhteys 37, 48
 aspekti 14
 aspektuaalisuus 14
 aspiraatio 30
 assimilaatio 89
 assimiloitua 89
 assonanssi 14
 assosiaatio 14
 assosiativinen suhde 14
 aste 14
 asteittaisuus 15
 asteriski 109
 astevaihtelu 15
 astevaihtelullinen 15
 astevaihteluton 15
 asteyleistys 15
 asutusnimi 15
 asyndeettinen yhdyslause 91
 asyndeton 91
 ateeninen tekeminen 15
 attribuutio 15
 attribuutti 108
 attribuutilause 108
 attribuuttirakenne 108
 audiitiivinen fonetiikka 101
 augmentatiivi 96
 aukko 109
 automaattinen analyysi 15
 automaattinen puheen tunnistus 51

automaattinen sanasto 15
 automatiivinen verbi 15
 autonominen syntaksi 15
 autosemanttinen sana 109
 avara vokaali 61
 avartuva diftongi 61

avoin järjestelmä 54
 avoin luokka 54
 avoin systeemi 54
 avoin vokaali 61
 avotavu 54

B

bahuvriihiyhdyssana 15
 balttilainen laina[sana] 15
 barbarismi 16
 benefaktiivi 16
 bilabiaali 16
 bilingvaalinen 38

bilingvalismi 38
 bilingvismi 38
 binaarinen oppositio 16
 binaarisuus 16
 brevis 119

C

consecutio temporum 8

D

da-infinitiivi 16
 datiivi 16
 debitiivi 16
 defektiivinen adjektiivi 111
 defektiivinen taivutus 111
 defektiivinen verbi 112
 definiittinen 68
 definiittis-persoonainen lause 35
 definiittisyys 68
 definioida 68
 deiksis 16
 deiktinen 16
 deiktinen kiintopiste 16
 deklinaatio 53
 deklinoida 52
 dekodata 16

deminutiivi 117
 demografinen lingvistiikka 39
de-monikko 17
 demonstratiivipronomini 73
 denominaalinen 17
 denominaalinen johdos 17
 denotaatio 17
 denotaatti 17
 denotatiivinen 17
 denotatiivinen merkitys 17
 dentaali 28
 deonttinen modalisuus 17
 dependenssi 96
 dependenssikielioppi 96
 deproprinen 70
 derivaatio 106

- derivaatioketju 106
 derivaatiosysteemi 106
 derivaatiovartalo 106
 derivaatta 106
 derivatiivinen merkitys 106
 derivatiivinen vartalo 106
 derivoida 106
des-muoto 17
 deskriptiivi[nen] 44
 deskriptiivi[nen] fonetiikka 44
 deskriptiivi[nen] funktio 17
 deskriptiivi[nen] kielioppi 44
 deskriptiivi[nen] kielitiede 17
 deskriptiivi[nen] merkitys 17
 deskriptiivi[nen]
 murteentutkimus 44
 deskriptiivisana 17
 deskriptiivisyys 44
 deskriptiiviverbi 17
 determinatiivinen yhdyssana 17
 determinatiivipronomini 68
 determinoida 68
 deverbaali[nen] 17
 deverbaalinen johdos 17
 diakriitti 17
 diakriittinen merkki 17
 diakronia 17
 diakroninen 18
 diakroninen kielentutkimus 18
 diakroninen leksikologia 9
 diakroninen murteentutkimus 10
 dynaaminen asiointi 19
 dynaaminen modaalisuus 19
 dialekti 67
 dialektologi 66
 dialektologia 66
 dialogi 37
 diateesi 18
 diereesi 18
 dieresis 18
 diftongi 37
 diftongistua 18
 diftongiutua 18
 diglossia 18
 diktiivi[nen] verbi 51
 direktionaalinen oppositio 96
 disjunktiiivinen 22
 disjunktiiivinen konjunktio 22
 disjunktiiivinen suhde 22
 diskontinuaatiivinen konsti-
 tuentti 38
 diskurssi 18
 diskurssianalyysi 18
 dislokaatio 18
 dissimilaatio 18
 distinktiivinen piire 18
 distributiivinen 18
 distribuutio 18
 distribuutioluokka 18
 divergenssi 18
 dominoida 18
 dorsaali 41
 dorsum 41
 duaali 38
 duratiivinen tekeminen 43

E

- edelleenjohdos 19
 edustua 22
 eeminen 19
 eesti 19

- eettinen 19
 ehdollinen relevanssi 104
 ehdoton superlatiivi 7
 ehtotapa 104
 ei-finiittinen rakenne 33
 ei-kielellinen 42, 63
 ei-rajautunut tekeminen 79
 ei-referentiaalinen 64
 ei-restriktiivinen 64
 ei-restriktiivinen attribuutti 64
 ei-restriktiivinen relatiivi-
 lause 64
 ejektiivi 96
 eksessiivi 20
 eksistentiaalilause 73
 eksklamatiivilause 31
 eksofora 117
 eksoforinen 117
 eksonyymi 20
 eksosentrinen konstruktio 20
 eksotismi 20
 eksplanatiivinen suhde 89
 eksplisiitti[nen] 20
 eksploosio 15
 ekspressiivisyys 20
 ekstensio 20
 ekstralingvistinen 42
 kvatiivi 116
 kvatiivilause 20
 kvatiivinen adjektiivi 20
 kvatiivirakenne 20
 kvipollenttinen oppositio 20
 kvivalentti 107, 113
 elatiivi 89
 ele 114
 elekieli 100
 elementaarikäsite 20
 eleoppi 43
 elisio 21
 ellipsi 117
 elliptinen lause 61
 elollinen 21
 eloton 21
 eläimennimi 59
 elävä kieli 20
 emfaasi 107
 emfaattinen 107
 emotiivinen funktio 21
 emotiivinen merkitys 8
 endofasia 92
 endofora 92
 endoforinen 92
 endonyymi 21
 endosentrinen konstruktio 21
 enemmistökieli 21
 enkliisi 21
 ensiesiintymä 22
 ensikieli 22
 ensimmäinen kestoaste 22
 ensimmäinen persoona 22
 ensimmäisessä kestoasteessa
 (oleva) 22
 ensitavu 22
 epenteesi 21
 epifora 60
 episodi 21
 episteeminen modaalisuus 21
 epiteetti 21
 eponyymi 21
 epäkieliopillinen lause 63
 epämääräinen artikkeli 110
 epämääräinen persoona 110
 epämääräispersoonainen
 lause 110, 111
 epämääräisyys 68
 epäproduktiivinen 63
 epäprototyyppinen 64
 epäröinti 101
 epäsuora esitys[tapa] 39
 epäsuora imperatiivi 69

epäsuora kysymys 39
 epäsuora objekti 39
 epäsuora tapaluokka 39
 epäsuora tiedottamislaatu 39
 ergatiivi 22
 ergatiivikieli 22
 eriaikainen 22
 erikoisalan sanakirja 75
 erikoiskielet 75
 erikoiskielten huolto 75
 erikoissanasto 75
 erilaiset attribuutit 22
 erilleen kirjoittaminen 54
 erisnimen johdos 70
 erisnimestä johdettu 70
 erisnimi 70
 erittely 13
 erityiskieli 119
 erityismerkitys 11
 erosija 22
 erottamaton omistus 54
 erottamaton sanaliitto 54
 erottava 22
 erottava piirre 18
 erotuskynnys 22

esiintymistäajuus 22
 esiintymä 22
 esiintyä 22
 esivuoro 19
 essiivi 73
 eteläviro[n murteet] 60
 eteläviron [murteiden] 60
 eteläviron kirjakieli 60
 etenevä assimilaatio 81
 etinen vokaali 19
 etnolingvistiikka 23
 etnometodologia 23
 etnonymy 85
 etuappositio 19
 etuattribuutti 19
 etuliite 19
 etumääräite 19
 etunimi 19
 etuvokaali 19
 etymologia 23
 etymologinen sanakirja 23
 etymologinen vastine 23
 eufemismi 78
 eufonia 29
 evaluoiva 29

F

faattinen funktio 23
 faktiiviverbi 23
 faktitiiviverbi 23
 fakultatiivinen transformaa-
 tio 23
 faryngaali 69
 faryngalisaatio 23
 feminiini 69
 feminiininen sana 69
 fennismi 23

fennougristi 23
 fennougristiikka 23
 filologi 23
 filologia 23
 finaalilause 76
 finiittisyys 84
 finiittiverbi 84
 firma 23
 fleksiivinen *i*-monikko 24
 fleksiivinen superlatiivi 24

- fleksio 23
 fleksiokieli 24
 flekteeraava kieli 24
 fokus 25
 fokusointi 24
 foneemi 24
 foneemijono 24
 foneeminen tarkekirjoitus 24
 foneemivaihtelu 24
 foneemivariantti 11
 foneettinen 24
 foneettinen tarkekirjoitus 24
 fonemisointi 24
 fonetiikka 31
 foni 25
 foniatritia 24
 fonogrammi 29, 31
 fonologia 24
 fonologinen 24
 fonologinen edustus 24
 fonologinen järjestelmä 24
 fonologinen komponentti 24
 fonologinen oppositio 24
 fonologinen representaatio 24
 fonologinen taso 24
 fonologinen typologia 24
 fonometria 24
 fonometriikka 24
 fonotaksi 25
 fonotaktinen sääntö 25
 fooni 25
 formaalinen kieli 25
 formalisoida 25
 formantti 25
 formatiivi 25
 fortisklusiili 25
 fraasi 25
 fraasi- 26
 fraasisanakirja 26
 fraasiutunut lause 43
 fraseologia 25
 fraseologinen 26
 fraseologinen sanonta 25
 fraseologismi 25
 frekvenssi 88
 frekvenssisanakirja 88
 frekventatiivi[verbi] 26
 frikaatio 9
 frikatiivi 9
 funktio 26
 funktionaalinen 26
 funktionaalinen kielioppi 26
 funktionaalinen kuormitus 26
 funktionaalinen lauseoppi 26
 funktionaalinen lingvistiikka 26
 funktionaalinen perspektiivi 10
 funktionaalinen typologia 26
 funktionaalinen tyyli 26
 funktori 26
 futuuri 107
 fuusio 26
 fuusioiva kieli 26
 fuusiokieli 26

G

- geminaatio 37
 geminaatta 26
 geminaattaillatiivi 26
 geminoituminen 37
 genealoginen luokittelu 26
 geneerinen 26
 geneerinen käsite 93
 geneerinen lause 27

- geneerinen persoona 120
 geneerispersoonainen lause 111,
 120
 generatiivi[nen] kielioppi 27
 generatiivinen 27
 generatiivinen fonologia 27
 generatiivinen semantiikka 27
 generoida 27
 genetiivi 74
 genetiivialkuisuus 74
 genetiiviattribuutti 74
 genetiivimuotoinen 74
 genetiivinen 74
 genus 102
 geolingvistiikka 27
 germaaninen laina[sana] 27
 germanismi 27
 germanistiikka 27
 gerundi 17
 gerundiivi 17
 GG 27
 GG standarditeoria 27
 gingivaali 32
 glossa 27
 glossematiikka 27
 glottis 30
 glottokronologia 27
 goottilainen kirjasinlaji 27
 graafi 27
 gradaatio 15
 grafeemi 27
 grafeemivariantti 11
 grafemiikka 27
 grammaatikko 27
 grammaattinen 28
 grammaattiset sijat 7
 grammatikaalistua 27
 gravis 10
 gravisaksentti 27

H

- haaroa 29
 habitiiwiadverbiaali 112
 hakasulkeet 72
 hakasulut 72
 hakukysymys 22
 hakumuoto 11
 hakusana 68
 hakusanaluettelo 68
 halventava 28
 halventava sana 28
 hammasvalli 28
 hammasvallikonsonantti 12
 hammasääne 28
 hanti 28
 haplogogia 28
 harrastajakerääjä 66
 hattu 59
 haukkumanimi 96
 haukkumasana 96
 havaintokynnys 22
 havaintoverbi 101
 heikkenevä astevaihtelu 72
 heikko aste 73
 heikkoasteinen 72
 heittomerkki 119
 henkilö 35
 henkilönnimi 35
 henkilönnimiattribuutti 35
 henkilötekijäinen lause 35
 henkilötekijätön lause 35
 hesitaatio 101
 heteronyymi 29

hiatus 29
 hierarkia 29
 hierarkkinen rakenne 29
 hieroglyfi 29
 historiallinen kielioppi 9
 historiallinen kielitiede 9
 historiallinen lauseoppi 10
 historiallinen morfologia 9
 historiallinen preesens 10
 historiallinen äänneoppi 31
 historiallis-vertaileva kieli-
 tiede 116
 historiallis-vertaileva
 leksikologia 116
 historiallis-vertaileva mene-
 telmä 116
 historismi 29
 holonyymi 29
 homofoni 29
 homografi 29
 homonymia 29

i-monikko 32
 IA-malli 32
 IA-morfologia 32
 IC-analyysi 112
 identiteettipredikatiivi 88
 ideografia 67
 ideografinen sanakirja 67
 ideogrammi 67
 idiolekti 35
 idiomaattinen 32
 idiomaattistua 32
 idiomatiikka 32
 idiomi 32
 ikoninen 32
 ikoninen merkki 32

homonyymi 29
 homonyyminen 29
 homorgaaniset äänteet 29
 huippuääne 91
 huudahdus 31
 huudahduslause 31
 huudahdussana 32
 huuliääne 30
 huutomerkki 32
 hybridi 31
 hydronyymi 113
 hyperbola 57
 hyperkorrektius 120
 hyperonyymi 31
 hyponymia 31
 hyponyymi 31
 hyväksyttävyyys 113
 hyväksyttävä lause 113
 hyötyjä 16
 höllä liittymä 73

I

ikoninen syntaksi 32
 ikonisuus 32
 illabiaalivokaali 32
 illatiivi 92
 illokutiivinen sävy 32
 ilmaiseminen 117
 ilmaisu 98, 117
 ilmaisukeino 117
 ilmaisykyky 117
 ilmaisutaso 117
 ilmaisuverbi 117
 ilmaus 117
 imperatiivi 52
 imperatiivilause 52
 imperfekti 57

- imperfektiivinen tekeminen 60
 impersonaali 110
 implikaatio 12, 33
 implikaatiivinen universaali 33
 implikatuuri 33
 implisiittinen 33
 imploosio 95
 indefiniittinen 68
 indefiniittinen artikkeli 110
 indefiniittipronomini 110
 indefiniittisyys 68
 indikaatiivi 43
 indoeurooppalainen kieli-
 kunta 33
 indoeurooppalainen laina-
 [sana] 33
 indoeurooppalaisten kielten
 tutkimus 33
 inessiivi 89
 infiksi 92
 infinitiivi 102
 infinitiivirakenne 102
 inflektiokieli 24
 inherentti 73
 inkeroinen 35
 inkeroismurteet 35
 inkluusiosuhde 92
 inkoatiiviverbi 34
 inkongruenssi 119
 inkorporointi 34
 inkorporoituminen 34
 inkorporoiva kieli 34
 innovaatio 111
 instanssi 22
 instruktiivi 114
 instrumentaali 34
 instrumentti 112
 intensio 34
 intensiteetti 106
 intensiteettisana 34
 intentio 39
 interaktio 34
 interferenssi 34
 interfiksi 90
 interjektio 32
 interlingvistiikka 34
 internationalismi 85
 interpersoonallinen funktio 34
 interpretatiivinen semantiikka 34
 interpunktio 112
 interrogatiiviadverbi 53
 interrogatiivilause 53
 interrogatiivipronomini 53
 intertekstuaalisuus 34
 intonaatio 34
 intonaatiojakso 25
 intransiivilause 91
 intransitiivinen 91
 intransitiiviverbi 91
 invarianssi 34
 invariantti 34
 invariantti[nen] merkitys 34
 inversio 84, 97
 IP-malli 35
 IP-morfologia 82
 irresultatiivinen tekeminen 106
 irtonainen adverbiaali 25, 55,
 120
 iso alkukirjain 96
 isoglossi 35
 isokirjaiminen 96
 iso kirjain 96
 isokirjainlyhenne 96
 isoiloiva kieli 35
 isomorfismi 35
 isännimi 35
 iteratiivinen tekeminen 49
 itsenäinen merkitys 35
 itsenäinen sana 35
 itämerensuomalaiset kielet 60

J

- jakaa sana eri riveille 80
 jakaa tavuihin 92
 jakauma 18
 jako 80
 jakso 103
 jaollinen sana 59
 jaoton sana 59
 jargon 100
 jatkomuotoinen kieli 9
 jatkuva tekeminen 36, 78
 johdettu vartalo 106
 johdin 106
 johdinjono 57
 johdinvariantti 57
 johdos 106
 johdospesye 106
 johdossuhde 106
 johtaa 106
 johtaminen 106
 johto 106
 johtoilmaus 88
 johtojärjestelmä 106
 johtoketju 106
 johtolause 88
 johtomalli 106
 johto-oppi 106
 joukkoviestintä 62
 journalistinen tyyli 82
 juhlatyyli 52
 junktuuri 79
 jälkiapposio 36
 jälkiattribuutti 36
 jälkiliite 36
 jälkimäärite 36
 jälkitavu 36
 järjestelmä 100
 järjestysluku 36
 jäsenys 13, 57
 jäsentely 13, 57
 jäännöslopuke 30
 jäännösmorfi 360

K

- kaariaksentti 119
 kaarisulkeet 120
 kaarisulut 120
 kaasus 53
 kaava 62
 kaavanimi 81
 kahden finiittiverbin liitto 37
 kahdennus 85
 kahdentaminen 85
 kahdentuminen 37
 kaksijakoisuus 16
 kaksikielinen 38
 kaksikielinen sanakirja 38
 kaksikielisyys 38
 kaksinkertainen kieltö 37
 kaksipaikkainen verbi 37
 kaksi pistettä 38
 kaksiselitteisyys 37
 kaksitavuinen 37
 kaksitulkitaisuus 37
 kaksivartaloinen 37
 kaksoiskirjain 56
 kaksoiskonsonantti 26
 kaksoispiste 49

- kaksoisääntiö 37
 kalligrafia 32
 kanava 38
 kanoninen muoto 38
 kansainvälinen kieli 85
 kansainvälinen sana 85
 kansallinen kieli 85
 kansalliskieli 85
 kansalliskielisyys 85
 kansanetymologia 84
 kansankieli 84
 kansanmurre 104
 kansannimi[tys] 85
 kansanrunojen kieli 85
 kanta 36, 106
 kantakieli 11
 kantamuoto 12
 kantasana 12, 110
 kantasuomi 60
 kantavartalo 12, 36
 kappale 60
 kappaleen aloituslause 60
 kappaleen päätöslause 60
 kapulakieli 38
 kardinaalilukusana 83
 kardinaalivokaali 38
 karitiiviadjektiivi 38
 karjala 38
 kasauma 50
 katafora 19
 kataforinen 19
 katakreesi 117
 kategoria 38
 kategoriamerkitys 38
 kategoriasymboli 38
 katko 38
 katkolyhenne 38
 katkonainen konstituentti 38
 katkoäänne 38
 kato 37
 kaunokirjallisuuden kieli 32
 kaunokirjoitus 32
 kaupunkipuhekieli 59
 kausaaliadverbiaali 83
 kausaalilause 83
 kausatiivi[verbi] 39
 keinotekoinen 103
 keinotekoinen kieli 102
 keinotekoinen morfeemi 103
 keinotekoinen puhe 103
 keinotekoinen sana 103
 keinotekoinen vartalo 103
 keksimismenetelmä 15
 kenttäteoria 117
 kenttätyö 117
 kentänhallinta 15
 kerake 37
 kerros 101
 kertavartalo 9
 kerto 49, 77
 kertomapreesens 85
 keskeyttäminen 38
 keskeytys 38
 keskeytyvä konstituentti 38
 keskipitkä 79
 keskivokaali 43
 keskusta 105
 keskustelijat 114
 keskustelu 114
 keskustelukaavat 40
 keskustelukumppanit 114
 keskustelumaksiimi 95
 keskustelunanalyysi 114
 keskustelusanakirja 114
 keskustelustrategia 114
 keskustelutyö 114
 kesto 43, 117
 kestoaste 117
 kestovaihtelu 117
 kestovaihtelu- 117

- kestovaihtelun alainen 117
 ketjuyhdyssana 9
 kielellinen 40, 97
 kielellinen assimilatio 40
 kielellinen assimiloituminen 40
 kielellinen ilmaus 41
 kielellinen kategoria 40
 kielellinen kompetenssi 41
 kielellinen kulttuuri 40
 kielellinen malli 40
 kielellinen merkki 40
 kielellinen muutos 40
 kielellinen suoritus 51
 kielellisen merkin
 mielivaltaisuus 40
 kielellisen merkin
 motivoimattomuus 40
 kielellisesti 40
 kielelliset universaalit 42
 kielen(-) 40
 kielen etuselkä 39
 kielenhuoltaja 40
 kielenhuolto 39, 40
 kielen ilmaisupuoli 117
 kielenilmiö 41
 kielen kaksoisjäsenitys 39
 kielenkehitysluokka 40
 kielenkuvaus 40
 kielen kärki 42
 kielenkärkikonsonantti 42
 kielen käsikirja 40
 kielenkäyttäjät 40
 kielenkäyttö 40
 kielenkäytön havainnointi 41
 kielenkäytön observointi 41
 kielen lapa 40
 kielen luomisen kyky 40
 kielenmuistomerkki 40
 kielenmukainen 41
 kielenmurha 42
 kielen normi 41
 kielennäyte 41
 kielenohjailija 40
 kielenohjailu 40
 kielen omaksuminen 41
 kielenopas 39, 40
 kielenopetus 42
 kielen oppikirja 42
 kielenoppiminen 43
 kielen potentiaali 41
 kielenpuhdistaja 82
 kielenriisto 41
 kielen sammuminen 39
 kielen selkä 41
 kielen sisäinen 41
 kielen sisältöpuoli 92
 kielensojelu 39
 kielen suunnittelu 39
 kielen synty 42
 kielen säätelysuunta 40
 kielen taidottomuus 41
 kielen taitaja 41
 kielen taitoinen 41
 kielen takaselkä 41
 kielen tarkistaja 42
 kielen taso 42
 kielen tehtävät 39
 kielen teoria 42
 kielen tutkija 42
 kielen tutkimus 42
 kielen tyvi 41
 kielen ulkoinen 42
 kielen uudistus 42
 kielen uudistusliike 42
 kielen uudistus suunta 42
 kielen vaihto 42
 kielen vastainen 42
 kielen yksikkö 43
 kieli 39
 kieli- 40

- kielialue 39
 kieliatlas 39
 kielididaktiikka 39
 kieliekologia 39
 kielifilosofia 39
 kielihistoria 39
 kielihistoriallinen 39
 kielijärjestelmä 41
 kielikartasto 39
 kielikartta 39
 kielikompastus 42
 kielikontaktit 40
 kielikorva 42
 kielikunta 43
 kielikuva 51, 97
 kielikyky 42
 kielikylpy 40
 kielilaki 41
 kielilautakunta 40
 kieliliitto 40
 kielimaantiede 39
 kielimoduuli 40
 kielimuoto 40
 -kielinen 43
 kielineuvonta 41
 kieliopas 40
 kieliopillinen 28
 kieliopillinen homonyymi 28
 kieliopillinen keino 28
 kieliopillinen merkitys 28
 kieliopillinen morfeemi 28
 kieliopillinen muoto 28
 kieliopillinen objekti 91
 kieliopillinen predikaatti 118
 kieliopillinen rakenne 28
 kieliopillinen subjekti 12
 kieliopillinen suku 95
 kieliopillinen tunnus 28
 kieliopilliset sijat 7
 kieliopilliset synonyymit 28
 kieliopillistua 27
 kieliopillisuus 28
 kieliopin tutkija 27
 kielioppi 27
 kielioppijärjestelmä 28
 kielioppikategoria 28
 kielioppimalli 27
 kieliopeli 40
 kieliopolitiikka 41
 kieliopsykologia 41
 kieliiraja 41
 kielisaareke 41
 kielisikermä 40
 kielistatistiikka 41
 kielistilistiikka 41
 kielisukulaisuus 41
 kielisysteemi 41
 -kielisyys 43
 kielitaito 41
 kielitaju 42
 kieliteoreettinen 42
 kielitiede 42
 kielitieteellinen 42
 kielitieteilijä 42
 kielitunne 42
 kielitypologia 42
 kielityyppi 42
 kielivaisto 42
 kielivalinta 42
 kielivirasto 39
 kielivirhe 42
 kielivähemmistö 42
 kieliyhteisö 40
 kielteinen käskylause 39
 kielteinen lause 20
 kielen kosketus 40
 kielen ryhmä 43
 kiello 20
 kielloaffiksi 20
 kieltohakuisuus 20

- kieltolause 20
 kieltomuoto 20
 kieltopartikkeli 20
 kieltosana 20
 kieltoverbi 20
 kieltä äidinkielenään puhuva 21
 kiertoilmaus 120
 kiilakirjoitus 43
 kinesiiikka 43
 kirjailijan kielen sanasto 44
 kirjaimellinen käänös 98
 kirjaimellisuus 16
 kirjaimisto 108
 kirjain 7
 kirjainjono 107
 kirjainlyhenne 108
 kirjainmerkki 107
 kirjainsana 61
 kirjaintaa 59
 kirjainyhdistelmä 107
 kirjainyhtymä 108
 kirjakielen historia 44
 kirjakielen sanakirja 44
 kirjakieli 44
 kirjakielinen 44
 kirjallinen 44
 kirjallisuuden kieli 32
 kirjoitettu 44
 kirjoitettu kieli 44
 kirjoitus 44
 kirjoitusasu 44
 kirjoitusjärjestelmä 44
 kirjoitusmerkki 44
 kirjoitusvirhe 44
 kirosana 112
 kitakieleke 50
 kitalaki 96
 kitapurje 78
 kiteymä 84
 kiteytynyt ilmaus 84
 kiteytynyt sanonta 84
 kivettymä 44
 kivettynyt muoto 44
 klassinen filologia 44
 klausuura 95
 kliitti 45
 kliittinen morfeemi 45
 klisee 93
 klusiili 95
 koartikulaatio 45
 kodifikaatio 41, 72
 kodifioida 72
 kognitiivinen kielioppi 45
 kognitiivinen lingvistiikka 45
 kognitiivinen merkitys 45
 kohde 73
 kohdekieli 106
 kohdeobjekti 96
 koheesio 91
 koheesiokeino 91
 koherenssi 45
 kohteliaisuusepiteetti 114
 kohteliaisuusfraasi 114
 kohteliaisuusmaksimi 114
 koillisviro 44
 koinee 45
 kokeellinen fonetiikka 38
 kokija 45
 kokijalause 45
 kokonaismerkitys 45, 120
 kokonaisobjekti 109
 kokonaissubjekti 108
 kollektiivi[sana] 45
 kollektiivinen 45
 kolligaatio 46
 kollokaatio 46
 kolmannessa kestoasteessa
 (oleva) 46
 kolmas kestoaste 46
 kolmas persoona 46

- kolme pistettä 68
 kolmipaikkainen verbi 46
 kolmoisääntiö 46
 koloratiivikonstruktio 46
 kombinatorinen variantti 46
 komi 46
 komitatiivi 37
 kommentti 46
 kommunikaatio 95
 kommunikaatioteoria 95
 kommunikatiivinen 46
 kommunikatiivinen dynaamisuus 46
 kommunikatiivinen kompetenssi 95
 kommunikointimaneeri 95
 kommunikointistrategia 95
 komparaatio 115
 komparaattori 116
 komparatiivi 43
 komparatiivinen fonetiikka 116
 komparatiivinen konjunktio 116
 komparatiivinen menetelmä 116
 komparatiivinen sivulause 52
 komparatiivirakenne 46
 komparoida 116
 kompetenssi 83
 komplementaarinen distributio 108
 komplementaarinen oppositio 48
 komplementaarisuus 108
 komplementti 47
 komplementtilause 47
 komponenttianalyysi 47
 kompositio 57, 58
 kompositiomalli 58
 kompositumi 58
 konatiivinen funktio 47
 konditionaali 104
 konditionaalilause 104
 konekieli 62
 konekäännös 62
 kongruenssi 119
 kongruenssisuhde 119
 kongruoida 119
 konjugaatio 84
 konjugoida 84
 konjunktiiivi 47
 konjunktio 90
 konklusiivinen suhde 36
 konkordanssi 47
 konkreettinen merkitys 47
 konkreettinen sana 47
 konkreettiset sijat 47
 konneksio 47
 konnektiivi 47
 konnotaatio 52
 konsekutiivilause 101
 konseptuaalinen semantiikka 48
 konsessiivilause 69
 konsessiivinen adverbialaali 69
 konsessiivinen konjunktio 69
 konsonantismi 47
 konsonantti 37
 konsonanttijono 47
 konsonanttikirjoitus 47
 konsonanttivaihtelu 47
 konsonanttivartalo 47
 konsonanttiyhtymä 37
 konstituentti 64
 konstituenttianalyysi 112
 konstituenttikysymys 22
 konstituenttilause 64
 konstituenttirakenne 64
 konstituenttirakennekielioppi 64
 konstruktio 101
 kontaminaatio 87
 konteksti 37, 48
 kontekstisidonnainen merkitys 90

- kontekstista riippumaton merkitys 111
kontekstuaalinen ellipsi 48
kontekstuaalinen merkitys 48
kontekstuaalinen variantti 48
kontekstuaalisesti sidon-
nainen lause 103
kontekstuaalisesti vapaa
lause 103
kontekstuaaliset synonyymit 48
kontinuaatiivinen tekeminen 78
kontinuaatiiviverbi 48
kontraarinen oppositio 48
kontradiktorinen oppositio 48
kontraktio 48
kontrastiivinen analyysi 52
kontrastiivinen kielioppi 52
kontrastiivinen lingvistiikka 52
kontrastiivinen paino 113
konventionaalinen 45
konvergenssi 49
konversiivi 49
konversio 49
konverssi 49
koodata 45
koodi 49
koodinvaihto 49
koordinaatio 87
koostelyhenne 112
koostumussuhde 75
kopula 53
kopulatiivikonjunktio 119
kopulatiivinen suhde 118
kopulatiivinen yhdyssana 49
koreferenssi 88
korjaus 86
korjausjakso 86
korjausjärjestelmä 86
korjausluku 49
korjaussysteemi 86
korkea vokaali 52
korkeo 10, 87
korona 40
korpus 49
korpuslingvistiikka 49
korrelaatio 49
korrelaatti 49
kortittaa 89
korvaus 14
kotimurre 45
koulukielioppi 49
koululaisslangi 118
kova kitalaki 52
kova konsonantti 76
kova merkki 52
kova suulaki 52
kreatiivisuus 59
kreikkalainen kirjaimisto 49
kreolikieli 49
kreolistua 49
kriittinen lingvistiikka 50
krossreferenssi 119
kryptografia 88
kuiskaus 93
kulmasulkeet 71
kulmasulut 71
kulttuurikieli 50
kulunut ilmaus 93
kulunut muoto 50
kumoutua 70
kumoutuminen 70
kumulaatio 50
kuollut kieli 96
kurkunpää 52
kurkunpää-ääni 52
kursiivinen tekeminen 50
kutsumanimi 32
kuulija 50
kuuloalue 50
kuulokynnys 50

- kuvaannollinen 50, 79
 kuvaannollinen merkitys 120
 kuvaileva 44
 kuvaileva fonetiikka 44
 kuvaileva kielioppi 44
 kuvaileva sana 17
 kuvaileva verbi 17
 kuvailmaus 79
 kuvakirjoitus 79
 kuvallinen 50, 79
 kuvallinen merkitys 120
 kuvamerkki 79
 kuvio 51
 kvalitatiivinen astevaihtelu 53
 kvantifiointi 50
 kvantitatiivinen astevaihtelu 117
 kvantitatiivinen kielitiede 41
 kvantitatiivinen spesies 50
 kvantiteetti 117
 kvantiteettivaihtelu 117
 kvanttori 30
 kvanttorilauseke 30
 kyky 83
kyllä/ei-kysymys 120
 kyselysarja 53
 kysymys 53
 kysymyslause 53
 kysymysmerkki 53
 kysymyssana 53
 kysymyssarja 53
 käsite 67
 käsiteala 67
 käsitejärjestelmä 67
 käsittekenttä 68
 käsittekirjoitus 67
 käsittemerkki 67
 käsitepiiri 67
 käsitteellinen merkitys 45
 käsitteenmuodostus 67
 käsitteistö 67
 käsky 52
 käskylause 52
 käskytapa 52
 käyttöalamerkintä 68
 käyttöfraasi 52
 käyttöfunktio 38
 käyttökieli 101
 käyttöteksti 101
 käänös 107
 käänöslaina 107
 käänös menetelmä 107
 käänös nimi 107
 käänösteoria 107
 käänös vastine 107
 käännteinen astevaihtelu 106
 käännteinen järjestys 84
 käännteinen sanajärjestys 97
 käännteismerkitys 113
 käännteisoppositio 49
 käännteissanakirja 84
 käännteisvastakohta 49
 käänntäminen 107
 käänntää 107
 käänntää suomeksi 93
 käänntää viroksi 19
 köllinimi 96

L

- laajentaa 54
 laatikkodiagrammi 38
 laatusana 74
 laatuvahtelu 53
 laatuvahtelu- 53
 laatuvahtelun alainen 53

- labiaali 30
labiaalinen 54
labiaalistuminen 54
labiaalivokaali 120
labialisaatio 54
labiodentaali 30
laideäänne 53
laina 54
lainaaminen 54
lainanantajakieli 60
lainasana 54
laina[sana]kerrostuma 54
lainasanasto 54
lainattu johdin 54
lainattu rakenne 54
lainaus 54
lainausmerkit 36
lainautumissuunta 54
laji 100
lajikäsité 57
lajinimi 57
lakiäänne 52
lappi 54
laryngaali 52
laryngaaliklusiili 52
laryngalisaatio 54
laskettava sana 59
laskeva diftongi 54
laskeva intonaatio 54
lastenkieli 54
lastenkielinen 54
lateraali 53
latiivi 55
latina[la]inen kirjaimisto 54
latinaistaminen 55
laukeama 15
laukeamisvaihe 15
lause 55
lauseenalkuinen 55
lauseen informaattiorakenne 10
lauseenjäsen 55
lauseenjäsenitys 55
lauseen lisäjäsen 55
lauseenlisäke 55
lauseenloppuinen 55
lauseenmuodustus 55
lauseen pääjäsen 55
lauseensisäinen 55
lauseenvastike 55
lauseen ydin 55
lausefonetiikka 55
lauseintonaatio 55
lauseistaa 55
lauseistus 55
lausejakso 55
lauseke 25
lausekerakenne 25
lausekerakennekielioppi 25
lausekerakennesääntö 25
lausekkeenmerkitsin 25
lausekkeenosa 25
lausekkeenydin 25
lausekuvio 55
lauseliitto 46, 87
lausemaisuus 55
lausemalli 55
lausenegaatio 119
lauseopillinen 99
lauseopillinen funktio 99
lauseopillinen kategoria 99
lauseopilliset synonyymit 99
lauseoppi 56
lausepaino 55
lausepainollinen 55
lausepainoton 55
lauserakenne 55
lauserinnastus 87
lausesemantiikka 55
lausetyytit 46
lauseyhdistys 57

- lausuma 56
 lehtikieli 9
 lehtityyli 82
 Leivun kielisaareke 56
 lekseemi 56
 leksikaalinen 56
 leksikaalinen kategoria 56
 leksikaalinen merkitys 56
 leksikaalinen morfeemi 56
 leksikaalinen sana 56, 109
 leksikaalinen yksikkö 56
 leksikaalis-grammaattinen 56
 leksikaalis-semanttinen 56
 leksikaaliset synonyymit 56
 leksikaalistua 56
 leksikaalistunut muoto 56
 leksikko 56, 98
 leksikografia 56
 leksikologia 98
 leksikostatistiikka 98
 lemma 56
 lempinimi 29
 lenisklusiili 56
 levikkialue 56
 licentia poetica 59
 ligatuuri 56
 liikanainen 57
 liikanaisuus 57
 liikasanaisuus 79
 liikeverbi 57
 liioittelu 57
 liitepartikkeli 57
 liitto 118
 liittomuoto 58
 liittopredikaatti 58
 liittosana 58
 liittotempus 57
 liittymä 48, 58
 liivi 58
 likvida 95
 lineaaristaa 58
 lineaarisuus 58
 linearisoida 58
 lingvaali 43
 lingva franca 58
 lingvisti 42
 lingvistiikka 42
 lingvistinen 42
 lingvistinen kvantiteetti 117
 lisänimi 59
 lisäys[transformaatio] 59
 litoteesi 20
 litteroida 59
 liudennus 77
 liudennusmerkki 78
 liudentuminen 77
 liudentunut 77
 logogrammi 97
 logopedia 59
 lohkeama 54
 lohkolause 54
 lohkorakenne 54
 loisäännne 91
 lokatiivi 59
 lokatiiviadverbiaali 45
 looginen objekti 102
 looginen predikaatti 59
 looginen semantiikka 59
 looginen subjekti 102
 loppu 60
 loppuheitto 60
 loppuhenkonen 30
 loppukahdennus 30
 loppusointu 87
 luettavuus 59
 lukija 59
 luku 14, 77
 luku- ja kirjoitustaidottomuus 44
 luku- ja kirjoitustaito 44
 lukukongruenssi 14

lukusana 14
 lukusananjohdin 14
 lukutaidottomuus 44
 lukutaito 44
 luokituspredikatiivi 57
 luokka 38
 luonnollinen 59
 luonnollinen kieli 59
 luontainen 73
 luontonimi 59
 luovuus 59
 Lutsin kielisaareke 59
 lyhenne 60
 lyhenne-ellipsi 61
 lyhennesanakirja 61
 lyhentyä 61
 lyhentää 60

lyhyt 61
 lyhyt illatiivi 61
 lyhyt konsonantti 61
 lyhyt muoto 61
 lyhytsulku 61
 lyhyt tavu 61
 lyhyt vartalo 61
 lyhyt vokaali 61
 lähde 11
 lähettäjä 88
 lähisukukieli 60
 lähtökieli 60, 83
 lähtömuoto 11
 lähtörakenne 60
 läpinäkymätön 60
 läpinäkyvä 60

M

maailmankieli 61
 maannimi 87
 mahdollinen maailma 115
 mahdollinen muoto 80
 mahdollinen sana 80
 mahdollisuus 115
 mahtotapa 80
ma-infinitiivi 62
 maiskausäänne 32
 makrolingvistiikka 61
 makron 79
 malli 62
 mallilause 110
 mallisana 110
 manifestoitua 22
 mansi 62
 mari 62
 marrismi 62

maskuliini 62
 maskuliininen sana 62
 matala vokaali 61
 matemaattinen lingvistiikka 62
 matriisilause 52
 matronyymi 21
 mediaklusiili 56
 mediodorsaali 43
 mediopassiivi 62
 mediumi 62
 melioratiivistuminen 107
 menneen ajan tempus 63
 mennyt aika 63
 merkitsin 108
 merkityksen laajentuminen 107
 merkityksenmuutos 108
 merkityksen muuttuminen 107
 merkityksen siirtyminen 107

- merkityksen supistuminen 107
 merkitys 107
 merkityskenttä 108
 merkityslaina 107
 merkitysoppi 108
 merkityspiirre 20, 90
 merkityssuhde 108
 merkitystaso 92
 merkitysvivahde 108
 merkitä 108
 merkki 68
 merkkijono 68
 merkkijärjestelmä 68
 merkkimuoto 83
 meronymia 62
 meronyymi 62
 metafoonia 110
 metafora 63
 metaforinen 63
 metakieli 63
 metakielinen funktio 63
 metalingvistiikka 63
 metanalyysi 63
 metateesi 63
 metonymia 63
 metonyyminen 63
 metriikka 62
 metronyymi 21
 metrumi 117
 mielivalentainen sana 111
 mielle 68
 miellyhtymä 14
 mikrolingvistiikka 63
 mikrotoponyymi 117
 minimipalautte 63
 minimipari 63
 minimisanasto 63
 mitta-adjektiivi 68
 mittasubstantiivi 68
 mittaverbi 68
 modaali[nen] 64
 modaaliadverbi 88
 modaalinen merkitys 64
 modaalisana 64
 modaalisuus 64
 modaaliverbi 64
 modaliteetti 64
 moderatiivinen 64
 modifioija 64
 modifioiva johdin 64
 modus 51
 momentaani[verbi] 64
 momentaaninen tekeminen 29
 monikielinen sanakirja 63
 monikielisyys 63
 monikko 63
 monikkosana 63
 monikkovartalo 63
 monikollinen 63
 monimerkityksinen 63
 monimerkityksisyys 63
 moniosainen 57
 moniosainen konjunktio 119
 moniosainen lukusana 118
 moniosainen numeraali 118
 monisanainen 63
 moniselitteinen 63
 moniselitteisyys 63
 monisiteisyys 90
 monoftongi 119
 monogeneesi 64
 monologi 118
 mora 64
 mordva 64
 morfeemi 65
 morfeemiluokka 65
 morfeeminmuodostus 65
 morfeeminraja 65
 morfeemintoisto 65
 morfeemivariantti 11

- morfemiikka 65
morfemisointi 65
morfi 64
morfofoneemi 65
morfofoneeminen vaihtelu 65
morfofonemaattinen kirjoitus 65
morfofonologia 65
morfofonologinen kirjoitus 65
morfofonologinen sääntö 65
morfofonologinen vaihtelu 65
morfologia 115
morfologinen 65
morfologinen analyysi 65
morfologinen järjestelmä 65
morfologinen kategoria 65
morfologinen luokittelu 65
morfologinen piirre 65
morfologinen päätyyppi 65
morfologinen synteesi 65
morfologinen typologia 65
morfonologia 65
morfosyntaksi 65
morfosyntaktinen kategoria 65
morfotaksi 65
motivoida 65
motivoimattomuus 65
motivoitunut sana 90
motivoitus 65
mukauttaa 65, 119
mukautua 66, 119
muodollinen kielioppi 25
muodollinen subjekti 25
muodostin 64
muoti-ilmaus 64
muoto 115
muotoluokka 115
muoto-opillinen 65
muoto-opillinen sanakirja 115
muoto-oppi 115
muotorakenne 65
muotovariantti 115
murre 66, 67
murreaineisto 66
murreaines 66
murrealue 66
murrearkisto 66
murre-ero 66
murre-eroav[ais]uus 66
murrejako 66
murrekartasto 66
murrekielioppi 66
murrekokoelma 66
murrelevikki 66
murremaantiede 39
murremorfologia 66
murremuoto 67
murrenäyte 66
murrepiirre 66
murreraja 66
murreryhmä 66
mursesana 66
mursesanakirja 66
mursesanasto 66
murretausta 66
murreteksti 66
murretoisinto 67
murretutkimus 66
murrevariantti 67
murrevastine 67
murteellinen 66
murteellisuus 66
murteenkeruu 66
murteenpuhuja 66
murteentutkija 66
murteentutkimus 66
murteentutkimusmatka 66
murteidenvälinen 67
murteisto 66
murtoluku 66
muunkielinen 67

muuntaja 67
 muuntava johdin 67
 muutos 67
 muuttua 67
 muuttuja 67
 mykkä kirjain 107
 myöhäis- 29
 myönteinen lause 36
 myönteinen muoto 36
 myöntö 36
 myöntöhakuisuus 36

myöntömuoto 36
 myöntösana 36
 myötäesiintyminen 49
 määräite 54
 määritellä 68
 määritelmä 68
 määrittää 54, 68
 määräinen 68
 määrän adverbi 68
 määrän ja asteen adverbiaali 50
 määräämätön artikkeli 110

N

naapurialueitten sovinnais-
 nimi 69
 naapurikieli 69
 naisten kieli 69
 narratiivi 69
 nasaali 71
 nasaalinen 69
 nasaalistuminen 69
 nasalisaatio 69
 nauhoite 29
 nauhoitearkisto 29
 nauhoitus 29
 negaatio 20
 neksus 81
 neksus[suhde] 81
 neljä pistettä 38
 nenä-äänne 71
 neolingvistiikka 70
 neologismi 110, 111
 nesessiivinen 70
 neurolingvistiikka 70
 neutraali 70
 neutraali sanajärjestys 70
 neutraalistua 70
 neutraalistuminen 70

neutralisaatio 70
 neutri 43
 neutri[suku] 43
 nimestä johdettu 70
 nimeävä 70
 nimeävä funktio 70
 nimi 70
 nimilaki 70
 nimisana 70
 nimisanakirja 70
 nimistö 70
 nimistönhuolto 70
 nimistönsuunnittelu 70
 nimistöntutkimus 70
 nimistötoimikunta 70
 nimitys 70
 nollajohto 72
 nollamorfi 72
 nollapaikkainen verbi 72
 nominaali-ilmaus 71
 nominaalilause 118
 nominaalilauseke 71
 nominaalinen 53
 nominaalistuma 71
 nominaalitus 71

nominalisaatio 71
 nominatiivi 70
 nominatiivialkuisuus 70
 nominatiivikieli 71
 nominatiivimuotoinen 70
 nominatiivinen 70
 nominatiivinen funktio 70
 nominatiivipredikatiivi 109
 nominatiivisubjekti 108
 nominativus absolutus 7
 nomini 53
 nomini- 53
 nominien johtaminen 53
 nominien johto 53
 nominien taivutus 52
 nominikantainen 17
 nominilauseke 53
 nominin taivutustyyppi 53
 nomininjohdin 53
 nominiparadigma 71
 nominisyntaksi 71
 noodi 96
 normaali astevaihtelu 72
 normaalilause 71
 normaaliproosa 70
 normaalityyli 70

normatiivinen 72
 normatiivinen kielioppi 72
 normatiivinen sanakirja 72
 normatiivisuus 72
 normi 71, 72
 norminmukainen 72
 norminvastainen 72
 normipoikkeama 72
 normittaa 72
 normittaminen 41
 normitus 41
 nosto 107
 notiivinen spesies 72
 nouseva diftongi 107
 nouseva intonaatio 107
 numeraali 14
 numeraalinen 14
 numeraalinjohdin 14
 numerus 14
 nuolenpääkirjoitus 43
 nuogrammaatikat 71
 nykyaika 73
 nykykieli 109
 nykyviro 109
 näkökulma 111

O

obinugrilaiset kielet 73
 objekti 91
 objektikieli 73
 objektikonjugaatio 73
 objektilause 91
 objektilauseke 91
 obligatorinen transformaatio 73
 obliikvisijat 73
 obstruentti 73
 ohjelmointikieli 81

oikaisuluku 49
 oikeakielisyys 118
 oikeakielisyys-sanakirja 118
 oikeellisuus 118
 oikeinkirjoitus 118
 oikeinkirjoitusjärjestelmä 44
 oikeinkirjoitus-sanakirja 118
 oikoluku 49
 okkasionaali[nen] 36
 okkasionaali[nen] merkitys 36

- okkasionalismi 36
 okkluusio 95
 oksymoron 73
 olennainen 86
 olio 22
 omaperäinen 83
 omaperäinen sana 74
 omaperäinen vartalo 74
 ominaisuudennimi 74
 ominaisuus 74
 omistaja 74
 omistusliite 74
 omistusrakenne 74
 onomastiikka 70
 onomastinen teoria 70
 onomatopo[i]eesi 74
 onomatopo[i]eettinen sana 74
 opaakki 60
 operaattori 74
 oppositio 113
 optatiivi 93
 oraali 96
 oratio directa 76
 oratio mixta 91
 oratio obliqua 39
 ordinaalilukusana 36
 originaalikieli 83
 ortoeoppinen sanakirja 30
 ortoepia 118
 ortografia 118
 ortografinen lause 75
 ortografinen sanakirja 118
 osajoukkosuhde 92
 osajärjestelmä 12
 osakieli 11
 osa-kokonaisuus -suhde 75
 osalause 75
 osallistuja 75
 osaobjekti 75
 osasubjekti 75
 osasysteemi 12
 osasävel 120
 ostjakki 28
 otos 117
 outous 116

P

- paikallismurre 104
 paikallissija 45
 paikan adverbi 45
 paikan ja suunnan adverbiaali 45
 paikannimi 45
 paikannimiattribuutti 45
 paikka 45
 paikkaisuus 112
 paino 10, 87
 painollinen 87
 painollinen tavu 87
 painon siirtyminen 88
 painoton 88
 painoton tavu 88
 painottaa 88
 painotus 107
 pakollinen määrite 73
 pakollinen transformaatio 73
 palataali 52
 palataalistumaton konsonantti 76
 palataalistuminen 77
 palataalistunut 77
 palataalivokaali 19
 palatalisaatio 77

- palatografia 76
palatogrammi 76
palatum 52
palaute 101
paradigma 76
paradigmaattinen 76
paradigmaattinen suhde 76
paradigman aukko 76
paradigmatiikka 76
parafrasi 120
paragrammatismi 76
parakieli 76
paralingvistiikka 77
paralleeli 88
parallelismi 77
parenteesi 43
parenteettinen huudahdus-
lause 32
parenteettinen lause 43
parisana 76
pariääntiö 37
paronymia 77
paronymia 77
paronyymit 88
partiaaliobjekti 75
partiaalisuus 77
partikkeli 67
partikkeliverbi 119
partisiipin perfekti 63
partisiipin preesens 73
partisiippi 43, 72, 101, 106, 115
partisiippirakenne 43
partitiivi 75
partitiivimuotoinen 75
partitiivinen 75
partitiiviobjekti 75
partitiivipredikaatiivi 75
partitiivisubjekti 75
partonymia 62
passiivi 77
passiivilause 77
passiivinen 77
passiivinen sanavarasto 77
passiiviverbi 77
patientti 77
patronyymi 35
paussi 77
pehmeä kitalaki 78
pehmeä konsonantti 76
pehmeä merkki 78
pehmeä suulaki 78
pejoratiivinen 28
pejoratiivistuminen 107
penultima 19
perfekti 109
perfektiiviadverbi 78
perfektiivinen tekeminen 60
performanssi 51
performatiivi 78
periferia 78
perifraasi 120
perifrastinen verbi 78
perifrastinen verbinmuoto 78
perinteinen kielioppi 105
periodi 55
permiläiset kielet 78
personifikaatio 35
personointi 35
persoonaa 35
persoonakongruenssi 35
persoonallinen tyyli 35
persoonapronomini 35
persoonapäätte 35
persoonaton lause 35, 111
perusaakkosto 12
peruslausetyyppi 55
perusluku 83
perusmerkitys 83
perusmuoto 11
perussana 36

- perussanajärjestys 97
 perussanasto 83
 perussija 83
 perussävel 83
 perustaso 83
 perusyksikkö 83
 peräkkäisyys 58
 pidentyä 79
 pidgin-kieli 78
 pidginisoitua 78
 pieni alkukirjain 117
 pienikirjaiminen 117
 piiloderivaatio 72
 piilokategoria 78
 piilomerkitykset 12
 piilomorfi 78
 piirre 107
 pikakirjoitus 43
 pikapuhe 43
 pikapuhemuoto 43
 pikkukirjaiminen 117
 pikku kirjain 117
 pikkukirjainlyhenne 117
 piktografia 79
 piktogrammi 79
 pilkku 46
 pintarakenne 79
 piste 82
 pitkä 79
 pitkä tavu 79
 pitkä vokaali 79
 pituus 79, 117
 pituus[aste] 117
 pitäjänmurre 67
 pleonasmi 79
 pluraali 63
 plurale tantum -sana 63
 pluriitiivi 63
 pluskvamperfekti 21
 poeettinen 79
 poeettinen funktio 79
 poetiikka 79
 pohjateksti 12
 pohjoisviro[n murteet] 83
 pohjoisviron [murteiden] 83
 pohjoisviron kirjakieli 83
 poikkeuksellinen 22
 poikkeus 22
 poikkeus normista 72
 poisto[transformaatio] 50
 polaarinen oppositio 79
 poljento 88
 polygeneesi 79
 polyglotti 79
 polyseeminen 63
 polysemia 63
 polysyndeton 90
 polysynteesi 80
 polysyntetinen kieli 80
 portmanteau-sana 45
 positiivi 11
 positioluokka 80
 possessiivipronomini 74
 possessiivisuffiksi 74
 possessiivisuus 74
 postdorsaali 101
 postdorsum 41
 postpositio 101
 potentiaali 80
 potentiaalinen 80
 pragmaattinen 80
 pragmaattinen partikkeli 80
 pragmatiikka 80
 praktinen transkriptio 80
 prealveolaari 32
 preaspiraatio 80
 predikaatti 81, 118
 predikaattiosa 118
 predikaattiverbi 118
 predikatiivi 108, 118

- predikatiiviadverbiaali 89
predikatiivilause 118
predikatiivisuus 81
predorsaali 19
predorsum 39
preesens 73
prefiksi 19
pre- ja postpositiolauseke 37
prepositio 19
preskriptiivinen 72
preskriptiivinen kielioppi 72
preskriptiivinen lingvistiikka 72
preskriptiivinen normi 72
preskriptiivisyys 72
presuppositio 19
preteriti 120
primaarimerkitys 11
privatiivinen oppositio 81
proadjektiivi 14
proadverbi 14
produktiivinen 81
progressiivi 81
progressiivinen assimilatio 81
progressiivinen koartikulaatio 81
progressiivinen tekeminen 36
prohibitiivi 81
prokliisi 81
proksemiikka 81
prolatiivi 82
pronominaalinen 14
pronominaalista 82
pronominaalistuma 82
pronominaalistus 82
pronominalisaatio 82
pronomini 14
pronumeraali 14
propositio 82
propri 70
prosessi 82
prosessilause 82
prosessimorfologia 82
prosodeemi 82
prosodia 82
prosodiikka 82
prosodinen 82
prosubstantiivi 14
prototyyppi 82
prototyyppinen 82
proverbi 14
psykolingvistiikka 82
puhdaskielisyys 82
puhe 50
puheakti 50
puhe-elimet 30
puheenaihe 50
puheenparsi 51
puheen tallennus 51
puheen tunnistaminen 51
puheen tunnistus 51
puheen tuottaminen 51
puheen vastaanottaminen 51
puheenvuoro 52
puheen yksikkö 52
puheen ymmärtäminen 51
puhe-etiketti 40
puhefunktio 95
puhehetki 50
puhehäiriö 51
puhehäiriöinen henkilö 50
puhehäiriöoppi 59
puhekieli 50
puhekielinen 50
puhekumppanit 114
puhemelodia 34
puhenopeus 51
puhesignaali 51
puhesynteesi 51
puhesyntetisaattori 51
puhetahti 51

- puhetaito 51
 puhetempo 51
 puhetilanne 51
 puhetoiminta 51
 puhuja 51
 puhuminen 51
 puhumisverbi 51
 puhunta 50
 puhuttelu 51
 puhuttelulisäke 120
 puhuttelusana 51
 puhuttu 96
 puhuttu kieli 96
 punktuaalinen tekeminen 82
 puolikarkea tarkekirjoitus 57
 puolikielisyys 80
 puolilainausmerkit 119
 puolipiste 90
 puolipitkä 80
 puolisaksa 80
 puolisoinnillinen äänne 80
 puolisoitu 14
 puolisuppea vokaali 43
 puolivokaali 80
 puoliväljä vokaali 43
 purismi 82
 puristi 82
 puu 28, 82
 puudiagrammi 28, 82
 puukuvain 28, 82
 puupiiirros 28, 82
 pysty[viiva] 84
 pyöreä 54
 pyöreä äänne 30
 päälause 77
 päällekkäispuhunta 77
 päällekkäisyys 77
 pääluokka 102
 päämuoto 77
 pääpaino 77
 pääpainollinen tavu 77
 pääsana 82, 83
 pääsija 77
 päätteellinen 60
 päätteetön 60
 päättymäadverbi 78
 päättymätön tekeminen 60
 päättynyt tekeminen 60

R

- raakakäännös 85
 raakalaina 104
 raja-alue 78
 rajailmiö 78
 rajasignaali 79
 rajautunut tekeminen 79
 rajoitettu tekeminen 79
 rajoittamaton tekeminen 79
 rajoittava 86
 rajoittava relatiivilause 87
 rakenne 94, 101
 rakennesuhteet 94
 rakenteellinen monitulkintaisuus 94
 rakoäänne 79
 ranki 29
 rankijärjestys 29
 reaalistua 22
 reduktio 85
 redundanssi 57
 redundantti 57
 reduplikaatio 85

- redupliktiivi 85
redupliktiivimuoto 85
redupliktiivisana 85
reduplikoitunut muoto 85
reduplikoitunut sana 85
redusoitu lauseke 85
redusoituminen 85
redusoitunut 85
redusoitunut muoto 85
reema 85
referaatti 85
referenssi 114
referentiaalinen 85
referentiaalinen funktio 85
referentti 85
referoida 85
refleksiivi[verbi] 21
refleksiivinen 21
refleksiivipronomini 21
refleksiivisyys 21
reformulointi 86
regressiivinen assimilaatio 86
regressiivinen johto 84
regressiivinen koartikulaatio 86
rekisteri 86
rekonstruktio 86
rekonstruoida 86
rektio 96
rektioadverbiaali 96
rektiomäärite 96
rektiorakenne 86
rekursiivinen 86
relaatiokielioppi 95
relatiiviadverbi 91
relatiivilause 86
relatiivinen adjektiivi 95
relatiivinen aika 86
relatiivinen superlatiivi 86
relatiivipronomini 91
relatiivisana 86
relevanssi 86
relevantti 86
rematisoida 86
repliikki 86
representaatio 22
representaatiotasoa 22
resiprookkipronomini 113
resiprookkiverbi 87
resonanssi 86
resonoida 86
restriktiivinen 86
restriktiivinen attribuutti 87
restriktiivinen relatiivilause 87
resultatiivinen tekeminen 106
retoriikka 51
retorinen huudahdus 87
retorinen kysymys 87
retorinen puhuttelu 87
retrofleksi[ivi]nen äänne 87
riimi 87
riimisanakirja 87
riimukirjoitus 87
riimut 87
riippuvuus[suhde] 96
riippuvuuskielioppi 96
rinnakkaisilmaus 88
rinnakkaismuoto 88
rinnasteinen konstituetti 87
rinnasteinen konstruktio 87
rinnasteinen yhdyssana 49
rinnasteiset lauseet 87
rinnastus[suhde] 87
rinnastuskonjunktio 87
risteymä 87
romanistiikka 87
runoilijanvapaus 59
runokieli 59
runollinen 79
runomitta 117
runomitta 117

runo[us]oppi 79
 runotyyl 59
 russismi 87

rytmi 88
 rytmijakso 25

S

s-loppuinen yhdyssanamuoto 93
 saame 54
 saksalainen laina[sana] 88
 salakieli 88
 salakirjoitus 88
 samalajiset attribuutit 88
 sama[n]merkityksinen 88
 samanaikainen 88
 samavartaloine 88
 samaviitteisyys 88
 samojedikielet 88
 sana 97
 sana-artikkeli 97
 sana-asu 97
 sanaesiintymä 98
 sanaintonaatio 10, 97
 sanajono 97
 sanajärjestys 97
 sanakategoria 56
 sanakirja 56, 97, 98
 sanakirjamuoto 11
 sanakirjatyö 56
 sanaleikki 97
 sanaliitto 98
 sanalippu 98
 sanallinen 97
 sanallinen viestintä 97
 sanaluettelo 98
 sanaluokka 97
 sanamerkki 97
 sanamuoto 98
 sananalkuinen 93
 sananalkuinen äänne 11
 sananegaatio 22
 sanan jakaminen 80
 sanan kanta 36
 sanan kestoaste 98
 sanankielto 97
 sananloppuinen 97
 sananloppuinen äänne 60
 sanan morfologinen rakenne 98
 sananmukainen käänös 85
 sananmuodostus 97
 sananmuodostusmalli 97
 sananmuodostuspesye 97
 sananmuodostustapa 97
 sananmuoto 98
 sananmuotohomonymia 115
 sananosa 97
 sananparsi 51
 sananraja 97
 sananselitys 98
 sanansisäinen 98
 sanansymboli 98
 sanan taivuttaminen 67
 sanantoisto 97
 sananvalinta 98
 sananvartalo 98
 sananväli 98
 sanaoppi 98
 sanapaino 97
 sanapesye 97
 sanaryhmä 97
 sanasanainen käänös 98

- sanasemantiikka 98
 sanasto 56, 98
 sanastollinen 56
 sanasto-oppi 98
 sanastostandardi 104
 sanastotyö 104
 sanaton viestintä 64, 97
 sanatyypit 110
 sanavarasto 56, 98
 sanavarat 56, 98
 sandhi 88
 sane 98
 sanojen luominen 97
 sanoma 98
 sanomalehtikieli 9
 sanomalehtityyli 82
 sanomisverbi 51
 sanonta 25, 51
 sanontatapa 25
 sedilji 89
 seemi 89
 segmentaali[nen] 89
 segmentaalifoneemi 89
 segmentaalinen kesto 89
 segmentaatio 89
 segmentointi 89
 segmentti 89
 segmenttikoostumus 89
 seikkasana 68
 sekaesitys 91
 sekakieli 89
 sekundaarimerkitys 103
 selittävä sanakirja 89
 seloste 85
 semanteemi 89
 semantiikka 108
 semanttinen 89, 108
 semanttinen anomalia 89
 semanttinen avaruus 108
 semanttinen edustus 89
 semanttinen kenttä 108
 semanttinen kolmio 90
 semanttinen komponentti 89
 semanttinen merkitys 90
 semanttinen modaalisuus 71
 semanttinen morfeemi 56
 semanttinen muutos 108
 semanttinen predikaatti 90
 semanttinen rakenne 90
 semanttinen representaatio 89
 semanttinen suhde 108
 semanttinen verkosto 108
 semanttiset sijat 47
 semasiologia 90
 semeemi 90
 semeemivariantti 12
 semelfaktiivinen tekeminen 118
 semiotiikka 90
 seurauksenadverbiaali 37
 sibilanti 92
 sidesana 90
 sidesanattomuus 91
 sidevokaali 91
 sidoksisuus 91
 sidonnainen adverbiaali 90
 sidonnainen morfeemi 90
 sidonnainen määräite 90
 sidonnainen vartalo 90
 sidoskeino 91
 sidossana 91
 signifiant 108
 signifié 108
 siirto 51
 siirto[transformaatio] 70
 siirtokirjoitus 105
 siirtymä 79, 91
 siirtymä[vaihe] 91
 siirtymäalue 91
 siirtymämurre 91
 siirtymän mahdollistava kohta 115

- siirtymävyöhyke 91
 siirtymä-äänne 91
 sija 53
 sijainti 14
 sijakielioppi 52
 sijakongruenssi 53
 sijamuoto 53
 sijapäätte 52
 sjarooli 100
 singulaari 9
 singulare tantum -sana 9
 siniääni 104
 sinuttelu 92
 sirkumfleksi 10, 105
 sirkumstantiaali 92
 sisarkieli 98
 sisä-äänne 92
 sisäheitto 92
 sisäinen monologi 92
 sisäinen puhe 92
 sisäinen rekonstruktio 92
 sisäkkäiset adverbialit 30
 sisäkkäiset attribuutit 30
 sisäliite 92
 sisällönobjekti 92
 sisältö 92
 sisältösana 109
 sisäpaikallissija 92
 sisäsointu 14
 sitaatti 105
 sitaattilaina 105, 106
 siteettömyys 91
 sivistyssana 116
 sivistyssanasto 116
 sivulause 52
 sivumerkitys 52
 sivupaino 37
 sivupainollinen tavu 37
 skeema 92
 slaavilainen kirjaimisto 92
 slaavilainen laina[sana] 92
 slangi 93
 slangisanakirja 93
 slavistiikka 93
 soinnikkuus 29
 soinnillinen 29
 soinnillinen äänne 29
 soinnillisuus 29
 soinniton 29
 soinniton äänne 29
 soinnittomuus 29
 sointi 29
 sointi[sävy] 109
 sointiassimilaatio 29
 solmu 96
 sonagrammi 19
 sonantti 91
 sonorantti 93
 sonorinen äänne 93
 sonorisuus 93
 sonoriteetti 93
 sopimuksenvarainen 45
 sormiaakkoset 98
 sosiaalimurre 93
 sosiolekti 93
 sosiolingvistiikka 93
 soveltava kielitiede 85
 sovinnaisnimi 20
 spektri 93
 spektrografia 93
 spektrogrammi 93
 spesies 93
 spesifinen 93
 spirantti 79
 staattinen asiointi 93
 standardikieli 93
 standard[is]oida 93
 statiivinen passiivi 89
 stereotypia 93
 stilistiikka 94

- struktuurallikielitiede 94
strukturalismi 94
struktuuri 94
stød 38
subjekti 12, 94
subjekttilause 12
subjekttilauseke 12
subjektiosa 12
subjektiton lause 12
subordinaatio 11
substantiivi 70
substantiiviattribuutti 71
substantiivien johtaminen 71
substantiivien johto 71
substantiivilauseke 71
substantiivinen 71
substantiivin johdin 71
substantiivistua 71
substantiivistuminen 71
substantiivitauti 71
substantiivivyyli 71
substantivointi 71
substantivoitua 71
substantivoituminen 71
substituutio 94
substituutioluokka 94
substituutti 94
substraatti 94
suffiksaalinen 57
suffiksi 36
suhde 90
suhdesana 37
suhdesääntö 95
suku 95
sukukieli 95
sukulaisuusnimitys 95
sukunimi 78
sukupu 41, 82
sukupuuteoria 41
suljettu vokaali 52
sulkeet 95
sulkeinen järjestelmä 43
sulkeinen systeemi 43
sulkeuma 95
sulkumerkit 95
sulut 95
sumea 28
suomalais-permiläinen kanta-
kieli 60
suomalais-ugrilainen kanta-
kieli 93
suomalais-ugrilainen kieli-
kunta 93
suomalais-volgalainen kanta-
kieli 60
suomentaa 93
suomi 93
suora esitys[tapa] 76
suora järjestys 76
suora lainaus 105
suora merkitys 76
suora objekti 76
suora sanajärjestys 97
suora tiedottamislaatu 76
suoritus 51
superlatiivi 120
superlatiivirakenne 95
superstraatti 96
supiinirakenne 96
supistuma 48
supistumadiftongi 48
supistumamuoto 48
supistumaverbi 48
supistuminen 48
suppea vokaali 52
suppeneva diftongi 52
suppleetio 96
suppleetiivinen muoto 96
suppletivismi 96
suprasegmentaali[nen] 96

- suprasegmentaalifoneemi 96
 sutkaus 97
 suulaki 96
 suullinen 96
 suuontelo 96
 suuäänne 96
 syllabinen 92
 syllabogrammi 92
 symboli 98, 115
 synekdokee 98
 synereesi 98
 syneresis 98
 synestesia 98
 synkopee 92
 synkretismi 99
 synkronia 99
 synkroninen 99
 synkroninen kielentutkimus 99
 synkroninen leksikologia 99
 synonymia 88
 synonyymi 99
 synonyyminen 88
 synonyymisanakirja 99
 synonyymisarja 99
 synonyymiset rakenteet 99
 synsemanttinen sana 64
 syntagma 99
 syntagmaattinen 99
 syntagmaattinen suhde 99
 syntagmatiikka 99
 syntaksi 56
 syntaksin keinot 99
 syntaktinen 99
 syntaktinen edustus 99
 syntaktinen funktio 99
 syntaktinen kategoria 99
 syntaktinen kielikuva 55
 syntaktinen kiteymä 44
 syntaktinen komponentti 99
 syntaktinen konstruktio 99
 syntaktinen piirre 99
 syntaktinen rakenne 99
 syntaktinen representaatio 99
 syntaktinen suhde 99
 syntaktinen taso 99
 syntaktinen typologia 99
 syntaktinen valenssi 99
 synteesi 99
 synteettinen kieli 99
 synteettinen lause 100
 synteettinen muoto 100
 synteettinen puhe 103
 synteettinen superlatiivi 35
 synteettisyys 100
 syntyperäinen kielenpuhujana 21
 syntyperäinen kielentaitaja 21
 syrjääni 46
 systeemi 100
 systeemilause 100
 systeemipakko 100
 systeemis-funktionaalinen
 kielioppi 100
 systeemisyys 100
 syvärakenne 100
 synn adverbiaali 83
 sävelkieli 104
 sävelkulku 34
 säännellä 85
 säännöllinen 85
 säännönmukainen 85
 säännöstö 85
 sääntö 85
 sääverbi 32

Š

švaavokaali 100

T

- taajuus 88
 taajuussanakirja 88
 taannehtiva assimilaatio 86
 tabu 39, 97
 tagmeemi 101
 tagmemiikka 101
 taipua 53, 67, 84
 taipuja 77
 taipumaton 53
 taipumaton adjektiivi 53
 taipumaton sana 67
 taipumattomana liittyminen 53
 taivuttaa 67
 taivuttaa (nominia) 52
 taivuttaa (verbiä) 84
 taivuttaminen 67
 taivutuksellisuus 24
 taivutusaffiksi 67
 taivutuskaava 67
 taivutusluokka 67
 taivutusmorfeemi 67
 taivutusmuoto 24, 67
 taivutusparadigma 67
 taivutuspäätte 60, 67
 taivutustyyppi 67
 takapero[is]johto 84
 takavokaali 101
 taksonomia 101
 taksonominen kielioppi 101
 tallennus 88
 Tallinnan kieli 83
 tapahtumahetki 98
 tapailu 101
 tapaluokka 51
 tarke 17
 tarkekirjoitus 105
 tarkoite 85
 tarkoitteellinen 85
 tarkoituksen adverbiaali 76
 Tarton kieli 60
 taso 101
 tauko 77
 taustatieto 101
 tautofonia 101
 tautologia 101
 tavan adverbiaali 114
 tavu 92
 tavu- 92
 tavuheitto 28
 tavukirjoitus 92
 tavumerkki 92
 tavun huippu 92
 tavun ydin 92
 tavu[n]raja 92
 tavorakenne 91
 tavorakennesääntö 91
 tavuttaa 80, 92
 tavutusohjelma 80
 tavuviiva 80
 teellinen tekeminen 102
 teema 102
 teemamuoto 83
 tehostepaino 22
 tehote 10, 87
 tehtävä 26
 teitittely 103

- tekemislaatu 102
 tekijä 102
 tekijännimi 102
 teknolekit 75
 teko- 103
 teko-verbi 102
 teko-äly 102
 teksti 103
 tekstifunktio 103
 tekstijakso 103
 tekstikielioppi 103
 tekstikorpus 103
 tekstikritiikki 103
 tekstilaji 103
 tekstilause 103
 tekstilingvistiikka 103
 tekstinanalyysi 103
 tekstinkäsittely 103
 tekstin piilomerkitykset 12
 tekstin sidosjäsen 103
 tekstiosa 103
 tekstipankki 103
 tekstisemantiikka 103
 tekstistrategia 103
 tekstiteoria 103
 tekstuaalinen ellipsi 48
 tekstuaalinen funktio 103
 tekstuaalinen sidonnaisuus 103
 tekstuaalinen variantti 48
 tekstuaalisesti sidonnainen
 lause 103
 tekstuaalisesti vapaa lause 103
 tekstuuri 104
 tematiikka 104
 tematisoida 104
 temporaalilause 10
 tempus 8
 tempusjärjestelmä 10
 tempusten kongruenssi 8
 tenuisklusiili 25
 teonlaatu 102
 teonnimi 104
 teonsana 84
 teoreettinen kielitiede 104
 termi 75
 termilautakunta 104
 terminaalinen 104
 terminatiivi 85
 terminatiivinen tekeminen 104
 terminologia 75
 termipankki 104
 termisanasto 75
 termisanastojen laatiminen 75
 termistandardi 104
 termistö 75
 termityö 104
 tervehdysfraasi 104
 tesaurus 104
 tieteellinen kieli 101
 tieteellinen kielioppi 101
 tieteellinen tyyli 101
 tietojenkäsittely 13
 tietojenkäsittelykieli 33
 tietokanta 13
 tietokoneleksikografia 84
 tietokoneлингvistiikka 14
 tietotila 101
 tiivistymävaihe 95
 tila 89
 tila-adverbi 89
 tilalause 89
 tilanne 74, 102
 tilannekohtaisuus 92
 tilannekonteksti 37
 tilannesidonnaisuus 92
 tilanteinen merkitys 48
 tilapredikaatti 89
 tilapäinen 36
 tilapäinen merkitys 36
 tilapäissana 36

- tilastollinen metodi 93
tilastollinen universaali 93
tilastomenetelmä 93
tilaverbi 89
tilde 104
tiukka liittymä 106
tiukka vokaali 79
toiminimi 23
toiminta 102
toimintalause 102
toimintaverbi 102
toinen kestoaste 103
toinen kieli 103
toinen persoona 103
toisessa kestoasteessa
 (oleva) 103
toisinkirjoitussääntö 14
toisinto 112
toiskielinen 67
toisto 49
toistomuoto 85
toistosana 85
toivomus 93
toivomuslause 93
topiikki 104
topikaalistuminen 105
topikaalistus 105
topikalisaatio 105
toponyymi 45
totaaliobjekti 109
totaalisuus 105
toteamus 117
totuusarvo 107
totuusehtosemantiikka 107
transformaatio 105
transformaatiokielioppi 105
transformaationsuhde 105
transformaationsääntö 105
transitiivilause 91
transitiivinen 91
transitiiviverbi 91
transkriboida 105
transkribointi 105
transkriptio 105
translatiivi 88
translatiiviverbi 105
translitteraatio 105
translitteroida 105
translitterointi 105
transparentti 60
transpositio 105
treema 105
tremulanti 117
triftongi 46
trooppi 97
tseugma 87
tšeremissi 62
tuleva aika 107
tulevaisuus 107
tulkata 107
tulkkaus 107
tulkisanakirja 107
tuloksellinen tekeminen 106
tulokseton tekeminen 106
tulostaja 91
tulosobjekti 106
tunnuksellinen 62
tunnukseton 62
tunnus 65, 67, 107
tunnusmerkittämyys 62
tunnusmerkitön 62
tunnusmerkitön sanajärjestys 70
tunnusmerkkinen 62
tunnusmerkkisyys 62
tuntomerkitömyys 62
tuntomerkitön 62
tuntomerkkinen 62
tuntomerkkisyys 62
tuotenimi 104
tuttu informaatio 107

typologia 109
 typologinen kehä 109
 typologinen luokittelu 109
 typologinen sykli 109
 tytärkieli 109
 tyyli 93
 tyyliarvo 94
 tyyliero 94
 tyylikeino 94
 tyyllinen 94
 tyylintutkimus 94
 tyylioppi 94
 tyyllirikko 117
 tyylivariantti 94
 tyylivirhe 94

tyyliväri 94
 tähdellinen 86
 tähdennys 107
 tähti 109
 täydellinen 108
 täydellinen lause 109
 täydellinen vastaavuus 119
 täydelliset homonyymit 108
 täydelliset synonyymit 109
 täydennysjakauma 108
 täysi muoto 109
 täysimuotoinen 108
 täyte 108
 täytesana 109

U

udmurtti 110
 ugrilaiset kielet 110
 ulkopaikallissija 117
 Umlaut 110
 ummikko 110
 umpiluokka 43
 umpitavu 43
 umpivaihe 95
 umpiäänne 95
 universaalikielioppi 110
 universaalit 110
 unkari 110
 upotause 92
 upotus 92
 uralilainen kielikunta 111
 uralistiikka 110

urbanismi 110
 usuaalinen 101
 usuaalinen merkitys 101
 usus 40
 uudennos 110, 111
 uudismuodoste 110
 uudissana 111
 uusi informaatio 107
 uusi kappale 100
 uusi oikeinkirjoitusjärjestelmä
 111
 uusi rivi 100
 uusi tieto 107
 uvula 50
 uvulaari 70

V

vahva aste 106
 vahva-asteinen 106

vahveneava astevaihtelu 106
 vahvike 52

- vaihdella 112
vaihtelu 112, 113
vaihtoehtokysymys 112
vaillinainen lause 111
vajaaparadigmaisuus 111
vakiintunut 36
valenssi 112
valinnainen määrite 23
valinnainen transformaatio 23
valinnaisuus 23
valinta 112
valintarajoitus 112
valtion kieli 87
valtionnimi 87
vanhakantainen murre 112
vanha kirjakieli 112
vanha murrekanta 112
vanha oikeinkirjoitusjärjestelmä 112
vanha omaperäinen sana 83
vanha omaperäinen sanasto 83
vanha tieto 107
vapaa adverbiaali 111
vapaaehtoinen kerääjä 66
vapaaehtoinen vastaaja 66
vapaa käännös 111
vapaa morfeemi 111
vapaa määrite 111
vapaa sanajärjestys 111
vapaa sanaliitto 111
vapaa vaihtelu 111
vapaa variantti 111
vapaa vartalo 111
varaus 56
variaatio 112, 113
variantti 112
varioida 112
varioitua 112
varsinainen merkitys 21
vartalo 110
vartalo- 109
-vartaloinen 109
vartalokonsonantti 109
vartalomonikko 24
vartaloontoisto 109
vartalonvaihtelu 110
vartalosuperlatiivi 24
vartalovariantti 110
vartalovokaali 110
vartaloääne 109
vastaanottaja 113
vastakkainasettelu 13
vastakkaisuus 113
vastakohta[sana] 113
vastaus 113
vastine 113
vatja 111
velaari 78
velaaristuminen 113
velaaristunut 113
velaarivokaali 101
velarisaatio 113
velum 78
venäläinen kirjaimisto 113
venäläinen laina[sana] 113
vepsä 113
verbaalinen 84, 97
verbaalinomini 113
verbaalisubstantiivi 113
verbaalityyli 113
verbi 84
verbi- 84
verbiderivaatio 102
verbien johtaminen 102
verbien johto 102
verbien taivutus 84
verbigenus 102
verbikantainen 17
verbikantainen johdos 17
verbikeskeinen lausemalli 114

- verbiketju 9
 verbilauseke 102
 verbimuodot 114
 verbin ei-finiittinen muoto 52
 verbin finiittimuoto 84
 verbin infiniittinen muoto 52
 verbinjohdin 102
 verbin kestromuoto 43
 verbin liittomuoto 114
 verbinmuoto 114
 verbin nominaalimuoto 52
 verbin persoonamuoto 84
 verbin taivutusmuoto 84
 verbin taivutustyyppi 84
 verbiparadigma 114
 verbisyntaksi 114
 verkko 116
 vertaileva menetelmä 116
 vertailu 115, 116
 vertailuaste 116
 vertailukohde 116
 vertailulause 116
 vertailurakenne 116
 vertaus 116
 vertauskuva 68, 98, 115
 vesistönimi 113
 vieraan kielen opetus 116
 vieras kieli 116
 vieras kirjain 116
 vieras nimi 116
 vieras paikannimi 116
 vieraskielinen 116
 vieraskielinen erisnimi 116
 vieraskielinen sanonta 106
 vierasperäinen 116
 vierasperäinen johdin 116
 vieras[peräinen] korostus 10
 vierasperäinen sana 116
 vierasperäinen vartalo 116
 vierasperäinen äänne 116
 vierasperäisyys 116
 vierassana 116
 vieruspari 69
 viesti 98
 viestinnällinen 46
 viestintä 95
 viestintäkanava 95
 viestintäteoria 95
 viestintätilanne 95
 viestintäväline 95
 viestintäyksikkö 95
 viestivyys 46
 vihjaus 12
 viimeinen tavu 60
 viimeistä edellinen tavu 19
 viittaushetki 111, 114
 viittaussana 115
 viittaussuhde 114
 viittomakieli 114
 viiva-aksentti 79
 viivästynyt teema 109
 vinoviiva 38
 vinoviivat 38
 virallinen asiatyyli 12, 14
 virallinen kieli 12
 virheanalyysi 113
 virkakieli 12
 virke 55
 virkerakenne 55
 viro 19
 virolaistaa 19
 virolaisuus 22
 vironkielinen 19
 virontaa 19
 voguli 62
 voimakkuus 112
 vokaali 108
 vokaaliharmonia 115
 vokaalijono 115
 vokaalinpidentymä 115

- vokaalisointu 115
 vokaalivaihtelu 115
 vokaalivartalo 115
 vokaaliyhtymä 108
 vokalismusi 115
 vokatiivi 115
 volgalaiset kielet 115
 votjakki 110
 vulgaari 115
 vulgaarikieli 115
 vulgaarisana 115
 vulgarismi 115
 vulgääri 115
 vuoro 52
 vuoronvaihto 115
 vuoropuhelu 37, 51
 vuorosana 86
 vuorottelu 115
 vuorovaikutus 34
 vähemmistökieli 117
 vähennyssana 117
 väite 117
 väitelause 117
 väkänen 89
 välillinen laina 39
 välilyönti 109
 välimerkitys 112
 välimerkki 112
 välittäjäkieli 112
 välitön konstituentti 112
 välitön laina 76
 välitön muodostin 112
 välivokaali 43
 väljenevä diftongi 61
 väljä vokaali 61
 välttämättömyys 77

Y

- ydin 107
 ydinlause 107
 yhdistetty 57
 yhdistetty lukusana 118
 yhdistetty numeraali 118
 yhdistys 57
 yhdistäminen 57
 yhdys- 57
 yhdysadjektiivi 58
 yhdysadverbi 57
 yhdysjohdin 58
 yhdyskonjunktio 58
 yhdyslause 57, 83
 yhdyslukusana 57
 yhdysmerkki 90
 yhdysnomini 57
 yhdysnumeraali 57
 yhdysosa 58
 yhdysperäinen johdin 58
 yhdyspredikaatti 58
 yhdyspronomini 57
 yhdysrakenne 46, 89
 yhdyssana 58
 yhdyssana- 58
 yhdyssananmuodostus 58
 yhdyssanan määräiteosa 58, 108
 yhdyssanan perusosa 58, 83
 yhdyssubstantiivi 58
 yhdysvartalo 58
 yhdysverbi 58
 yhdysverbiadverbi 7
 yhteen kirjoittaminen 45
 yhteisviitteisyys 119
 yhtymä 118

- yhtäläisyysmerkki 116
 yksikielinen sanakirja 118
 yksikkö 9, 119
 yksikkösana 9
 yksiköllinen 9
 yksilömurre 35
 yksilötyyli 35
 yksinkertainen 56
 yksinkertainen konjunktio 57
 yksinkertainen lause 20, 56
 yksinkertainen predikaatti 57
 yksinkertainen sana 57
 yksinkertainen verbi 57
 yksinkertainen verbinmuoto 114
 yksinpuhelu 118
 yksinäis- 56
 yksinäiskonsonantti 119
 yksinäistempus 56
 yksinäisvokaali 119
 yksipaikkainen verbi 119
 yksipersonainen verbi 112, 119
 yksiselitteinen 119
 yksiselitteisyys 119
 yksitavuinen 119
 yksittäinen kieli 119
 yksivartaloinen 119
 yleinen fonetiikka 119
 yleinen kielitiede 120
 yleisaika 119
 yleiskieli 119
 yleiskäsite 120
 yleisnimi 120
 yleissanasto 120
 yleissääntö 120
 ylipitkä 120
 ylipitkä vokaali 120
 ylitys 91
 yläkaari 119
 yläkäsite 93
 yläpilkut 119
 yläsaksa 120
 ylätyyli 52
 yläviiva 79
 ylösalainen sirkumfleksi 59
 ymmärrettävyys 14
 ympäristö 48, 120
 yneemi 120

Ä

- äidinkielen opetus 21
 äidinkielen puhuja 21
 äidinkieli 21
 äänensävy 109
 äänenväri 109
 äänes 104
 ääni 30
 ääniaalto 30
 äänihuulet 30
 äänirako 30
 äänite 29
 äänitearkisto 25
 äänitys 29
 ääniväylä 51
 äänne 31
 äänneasu 31
 äännehistoria 31
 äännehistoriallinen 31
 äännekehitys 31
 äännekieli 31, 96
 äännekirjoitus 31
 äännekoostumus 31

- äännelaillinen 31
- äännelaki 31
- äänne merkki 31
- äänneoppi 31
- äännerakenne 31
- äännestatistiikka 31
- äännesubstituutio 31
- äännesymboliikka 31
- äännettävyys 30
- äännevaihtelu 31
- äänneyhtymä 31
- äänteellinen 31
- äänteenmuutos 31
- äänteensiirto 31
- äänteitys 30
- äänteityspohja 30
- ääntimet 30
- ääntymäpaikka 30
- ääntymätapa 30
- ääntymätön kirjain 107
- ääntyä 30
- ääntä jäljittelevä sana 74
- ääntämisohje 30
- ääntämisoppi 118
- ääntämisvariantti 30
- ääntämisvirhe 30
- ääntämyksen mukainen kirjoitustapa 30
- ääntämys 30
- ääntämyssanakirja 30
- ääntää 30
- ääntöelimistö 30

ISSN 1406-0183
ISBN 9985-56-134-1